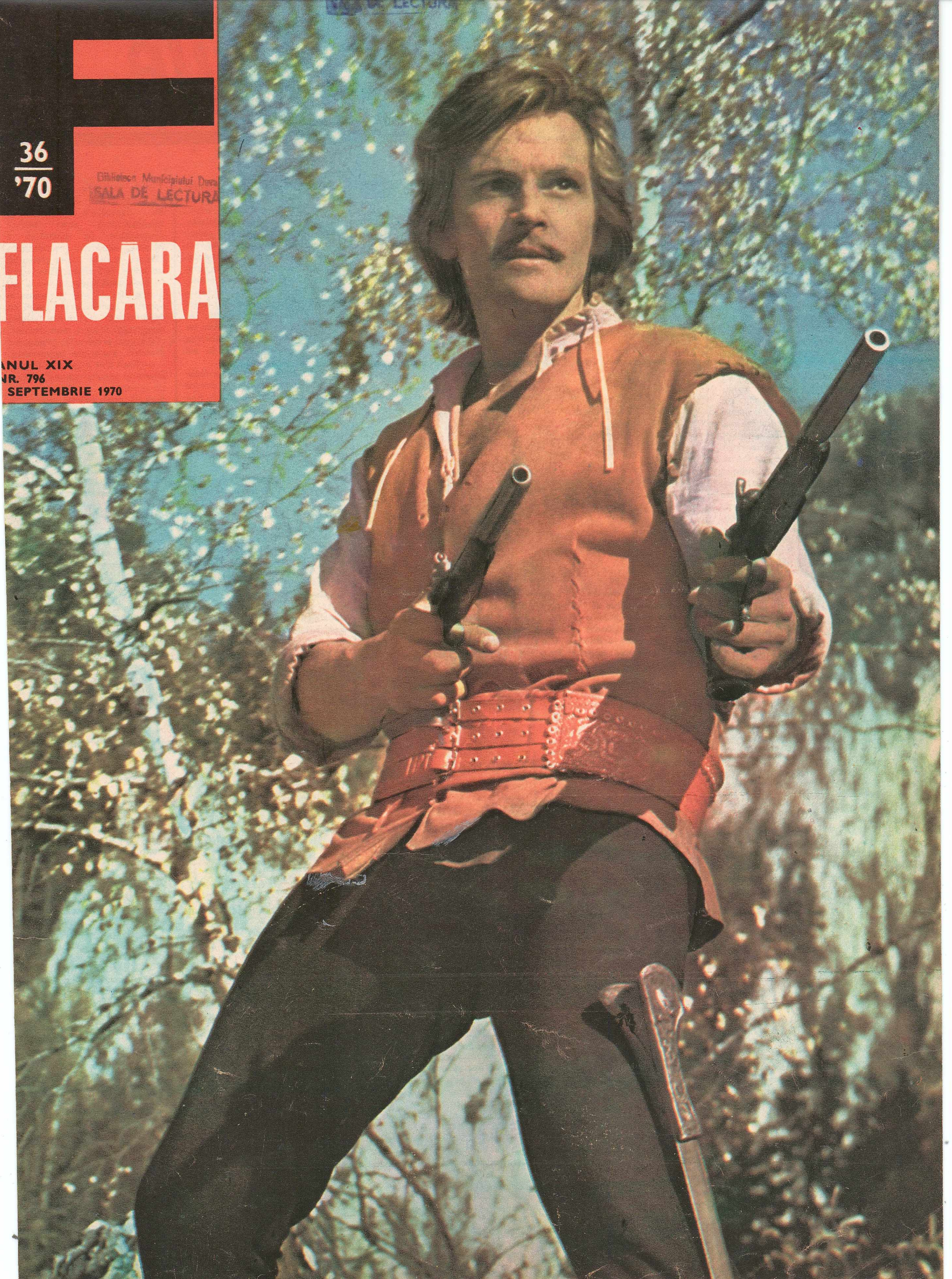

36
'70

Biblioteca Municipaliului Dacia
SALA DE LECTURĂ

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 796
SEPTEMBRIE 1970

reportaj de șapte zile

1 001 articole

În București are loc în aceste zile «colocviul» de toamnă al lucrătorilor din industria bunurilor de larg consum și al celor din unitățile specializate în desfacerea acestor bunuri. Circa 300 de «fabricanți» — reprezentanți ai industriei — își expun, în șapte pavilioane, din strada Ștefan Furtună nr. 140, o gamă extrem de nuanțată și întinsă a produselor preconizate a fi destinate pieței începând cu primul trimestru al anului 1971.

Reținem câteva dintre articolele care fac mândria producătorilor și vor trezi, neîndoind, seducția cumpărătorilor în anul ce vine. Astfel, Combinatul de sticlă și faianță din Sighișoara ne recomandă serviciile sale de cafea și de tort realizate în tehnica luster cracleuri, ca și patru noi modele de scrumiere — toate de o mare măiestrie artistică. Combinatul din Turda și-a îmbogățit gama produselor de sticlărie (pahare, servicii de masa, de ceai, de catea) și, după cum constatăm, rezervă frumoase surprize sectorului de alimentație publică și cantinelor (servicii din sticlă, porțelan și faianță cu cele mai diverse utilități). În sfârșit, prin strădaniile I.F. Ploiești, locuințele neracordate sistemului de termoficare vor putea fi încălzite de către soba «VENUS-36», cu ardere inversă (utilizarea deplină a combustibilului — cărbune-brichete — prin valorificarea gazelor). Totodată numeroase produse au fost reproiectate pentru a se obține îmbunătățirea aspectului și reducerea greutateii unitare (aspect de loc neglijat în gospodărie) cum ar fi vasele din fonta emailată sau mașinile de tocat carne. Neîndoios, gospodinele nu au de ce să se plingă, cel puțin în această etapă a contractărilor, deoarece sînt foarte numeroase produsele care vin să înlăture dificultatea unor activități menajere. I.I.S. «Metalica»-Oradea va introduce astfel în producția de serie câteva din următoarele articole: uscătorul de rufe electric (două kg de rufe/0,5 ore), instalația de absorbție și ventilație necesară prinerii atmosferei din bucătărie, noul aparat de fier cafea, reșoul cu petrol cu două ochiuri — «Metagaz» etc. Deși încă timid, jucăriile pentru cei mici tind să fie tratate cu mai mult interes.

«Metaloglobus»-București și «Viitorul»-Oradea prezintă numeroase jucării mecanice inspirate; cea de-a doua depune eforturi în a convinge comerțul să achiziționeze un joc electric (o pistă dublă cu denivelări pentru curse de automobile), excepțional conceput și construit, la preț de numai 300 lei; achizițorii ezită deși la acest preț abia se pot cumpăra două vagonete electrice din import. Celor mai mici dintre copii I.I.L.—Luduș le garantează eficacitatea unui echipament complex (balansoar, inele, bară de susținere) pentru dezvoltarea lor fizică în așa fel încît să poată mai apoi să folosească caruselul (demontabil) pe care li-l oferă I.I.L.—Reghin. O surpriză: 14 modele

La Metaloglobus a început producția de serie a robotului electric de bucătărie «Doina», capabil să efectueze rapid multiple operații (tocat carne, tocat nuci, pesmet, parmezan, tăiat zarzavat crud sau fierț). Prototipul robotului a fost expus în cadrul recentei Expoziții de contractări a bunurilor de uz casnic.

de ochelari de soare și fantezi (care permit înlocuirea lentilelor în cinci culori, în armonie cu vestimentația) cu linii și nuanțe cromatice dintre cele mai moderne. Să sperăm, pentru liniștea furnizorilor (I.J.P.—Arad), că moda ochelarilor în anul viitor va rămîne statornică. Cîteva curiozități prețioase care ni se vor pregăti în '71: aparatul Termoflux (ventilator — vara, încălzitor — iarna), umidificator (ozonează aerul încăperilor), aparatul electric de călcat pantaloni pentru cei aflați în voiaj (călcatul se face... îmbrăcat), dispozitiv de airmă (pentru locuințe și turisme personale), ochelari-lanternă ș.a.

Din cele relatate mai sus, se remarcă o îmbogățire a repertoriului bunurilor de larg consum, ca și largirea aceluia de maximă necesitate, deși unii producători s-au prezentat totuși deficitar. Uzina «Emailul roșu»

accidentele de muncă nu sînt o fatalitate

Un om a suferit un accident de muncă. O dramă, o familie lovită de nenorocire, o pierdere însemnată pentru societate. Asemenea întâmplări triste, generate de o multitudine de factori, mai au loc și la noi. Reducerea lor cît mai substanțială, prevenirea lor — iată preocupări de cel mai înalt interes, de — cîteodată — nebaneute efecte morale și ma-

Mediaș, de pildă, în ciuda îmbunătățirii calității unor articole, nu reușește încă să acopere necesarul la sortimentul de articole «mărunte» (ibrice, cănițe, farfuri adînci), fapt repetat de la an la an, în timp ce alți furnizori — «1 Septembrie»-Satu Mare, «INOX»-București — nu acoperă nici ei cererile (pe eșalonare trimestrială). Pare iarăși de neînțeles de ce I.I.S. «Ambalajul»-Timișoara nu a oferit comerțului nici un produs nou, atîta timp cît o preocupare a actualului sezon de contractări o constituie și modul de prezentare exterioară a produselor. În incinta expoziției există de altfel un pavilion special menit să stimuleze căutările grafice atrăgătoare ale procesului de ambalare. Înseamnă că trebuie să mai așteptăm un an. Deci pe 1972!

I. NAPI

teriale. Pentru a afla care sînt preocupările și stringențele în materie de protecția muncii și prevenirea accidentelor de muncă, ne-am adresat tov. ing. Florea Cernica, inspector general-șef pentru protecția muncii în industria grea, transporturi și telecomunicații.

— Mai întîi o precizare din capul locului. Statul nostru a făcut în ultimul timp un efort uriaș material, menit să asigure condiții optime de lucru în toate sferile de activitate. În anul trecut, s-a alocat pentru combaterea accidentelor de muncă și pentru asigurarea unor condiții de lucru cît mai favorabile suma de un miliard

șase sute de mii lei. S-au asigurat astfel fabricarea sau achiziționarea de utilaje, menite să reducă cît mai mult noxele (toxicitate, praf, umezeală etc.) din cadrul procesului de producție. Aș vrea în acest sens să menționez dotarea aglomeratoarelor de la combinatelor siderurgice de la Hunedoara, Reșița și Galați cu instalații de reținere a prafului (electrofiltre) de mare eficiență. De asemenea, au fost sau sînt pe cale de a fi instalate la fabricile de ciment electrofiltre de un randament superior.

— Ce considerați că trebuie făcut — în afară de această dotare tehnică superioară — pentru a se înlătura cît mai mult cu putință accidentele de muncă?

— În primul rînd, consider ca absolut necesară o îmbunătățire substanțială a muncii de educație în rîndul celor ce acționează în sectoare periclitate. Trebuie să se formeze o disciplină la locul de muncă a fiecăruia, trebuie să se nască și să se dezvolte la absolut toți muncitorii deprinderi de activitate disciplinată, un instinct, aș zice, industrial care să-l pună în gardă pe fiecare de eventualitatea unei primejdii. Adăugînd că mulți muncitori de pe șantierele de construcții, uzine chiar, sînt foști țărani care acum deprind meseria, cu legile ei de fier, o asemenea propagandă prin toate mijloacele audio și vizuale mi se pare de cea mai mare stringență.

— În ce sectoare de activitate problemele de protecția muncii se pun mai acut?

— În industria constructoare de mașini și chimică. Spații de depozitare aglomerate, nerespectarea unor norme elementare de disciplină a muncii, ventilația necorespunzătoare, nerespectarea graficului de lucru, iată cîteva factori care în cele două industrii — și nu numai aici — mai generează o serie de accidente și situații cu repercusiuni nu numai asupra integrității fizice a muncitorilor, ci și asupra producției, producînd pierderi materiale importante.

— Care sînt urgențele Inspectoratului general pentru protecția muncii? În ce direcție se îndreaptă preocupările sale?

— Ne preocupă în primul rînd asigurarea cu dotarea tehnică corespunzătoare a absolut tuturor utilajelor, astfel încît, din acest punct de vedere, orice accident să fie evitat. Urmărim apoi calitatea echipamentului de protecție, felul în care acesta este folosit. În sfârșit, ne preocupă îmbunătățirea mijloacelor de propagandă, care să formeze la toți muncitorii deprinderi de disciplină de care aminteam mai înainte. O invitație deci și pentru revista «Flacăra» de a ne sprijini în acest sens.

M. HETCO

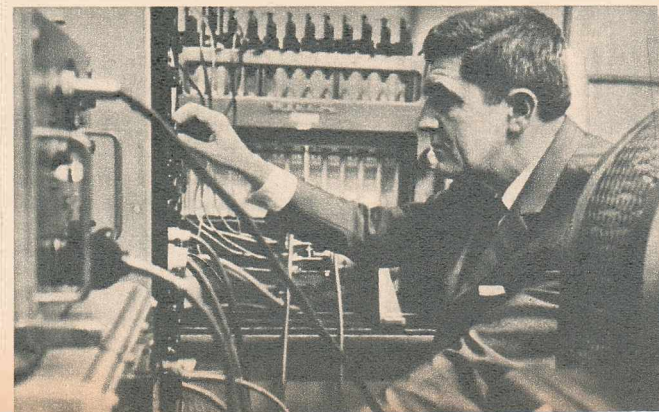
N.R. În unul din numerele viitoare, revista noastră va publica un material amplu legat de problemele de protecția muncii și prevenirea accidentelor de muncă.

corespondență multi-valentă

Prestigiul de care se bucură în străinătate cea mai mare universitate tehnică a țării, Institutul politehnic din București, se concretizează în relațiile sale de colaborare cu instituții similare din Belgrad, Budapesta, Dresda, Gand, Lille, Londra, Milano, Praga, Tbilisi, Varșovia și alte centre universitare europene.

Pe lingă schimburile reciproce de cadre didactice și de comunicări științifice prin care își fac cunoscute rezultatele activităților lor de cercetare, unele catedre

ale Institutului politehnic bucureștean — între care cele de motoare cu ardere internă, hidraulică, electrotehnică — efectuează investigații comune privind stabilitatea automobilelor, performanțele de rezistență ale diferitelor piese și agregate industriale etc. În acest context subliniem că rezultatele studiilor întreprinse de catedra de motoare cu ardere internă s-au bucurat de aprecieri unanime din partea colegilor de specialitate din mai multe țări ale Europei. De altfel, lucrările tratînd injecția, echilibrul și segmentii motoarelor cu ardere internă, realizate de conducătorul acestei catedre, prof. dr. docent George Bărnescu (fotografia noastră), rectorul Institutului, au fost traduse în Franța, Italia și Polonia.

Capitala României a găzduit în primele cinci zile din septembrie o prestigioasă reuniune științifică internațională: cel de-al XVI-lea Congres internațional de fizică AMPERE — Atomes et Molécules par Etudes Radio Electriques —, denumire aleasă astfel de fondatorii asociației încît să coincidă cu numele ilustrului fizician francez. Actualul congres, intitulat «Rezonanțe magnetice și fenomene asociate», s-a desfășurat sub auspiciile unor institute de specialitate din țară și străinătate.

Tema dezbaterilor de la București a devenit deja în lumea științifică internațională o metodă concretă și eficace de investigație în fizica solidului, fizica nucleară, chimie, biologie, mineralogie, a contribuit la consemnarea unor noi ramuri ale fizicii și tehnicii, cea mai recentă și semnificativă realizare în acest sens fiind cea a generatorilor cuantici de tip laser și maser. Cercetarea românească a dobândit în acest domeniu succese meritabile. Se poate afirma cu toată certitudinea că fizica românească s-a concretizat în lucrări atît de ordin fundamental, cit și în crearea unor instalații de rezonanță

magnetică cu performanțe deosebite, țara noastră fiind printre primele în lume care a realizat aparatură de tip laser.

Cei peste 600 de participanți, printre care se numără savanți de renume mondial, prof. A. Kastler, laureat al Premiului Nobel, dr. S. Eklund, directorul general al Agenției internaționale pentru energie atomică, prof. R. Freymann, președintele Asociației AMPERE, prof. E. Rudberg, președintele Societății europene de fizică, prof. C.J. Gorter din Olanda, prof. G.J. Béné, secretarul general al Asociației AMPERE, profesorii S.A. Altșuler și A.A. Manenkov din Uniunea Sovietică, profesorii S. Geschwind și R. Orbach din Statele Unite, prof. R. Blinc din Iugoslavia, prof. L. van Gerven, președintele Societății belgiene de fizică, prof. A. Lösche din R.D.G., profesorii W. Känzig și K.A. Müller din Elveția, prof. K. Hausser din R.F.G., prof. R. Hovi din Finlanda, prof. E.R. Andrew din Anglia și alții, au avut un schimb util de idei și rezultate, care va contura totodată stabilirea direcțiilor principale de dezvoltare în domeniul studiului atomilor și moleculelor prin metode radio-electrice.

Gh. AGIU

Lucrările celui de-al XVI-lea Congres în domeniul studiului atomilor și moleculelor prin metode radio-electrice s-au desfășurat sub înaltul patronaj al președintelui Consiliului de Stat, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. În imagine, președintele Consiliului de Stat printre cîțiva oameni de știință.

„intercontinental” — fază finală

Gigantul care de pe acum domină perimetrul central al Capitalei, monopolizînd privirile și interesul pietonilor, a intrat în faza finală de construcție. Porțiuni din fațadă au început să capete strălucire și desăvîrșire, prefigurînd splendida imagine a siluetei marelui hotel, așa cum o vom putea contempla peste cîteva luni. Pentru a afla ultimele noutăți în materie de... «Intercontinental», ne-am adresat inginerului șef Marius Ionașcu:

— Așadar, șantierul își trăiește ultimele luni...

— Asa este. Ceea ce nu înseamnă că activitatea noastră a scăzut ca intensitate. Dimpotrivă. Lucrările de finisaj pretind o concentrare a forțelor și o calitate a execuției cu totul deosebite.

— Care sînt lucrările ce presupun o asemenea atenție sporită?

— În prezent ne concentrăm eforturile în vederea finisării terasei hotelului. Sînt în curs montarea riflajelor, segmente de beton de mari dimensiuni, de mare efect decorativ.

— La nivelul întregului șantier al hotelului, care este stadiul lucrărilor de finisaj?

— Sînt realizate în proporție de 95% la etajele 3-20. În această porțiune a și început montajul lambriurilor de lemn. La restaurantul și barul de la etajul 21 sînt în curs lucrări de zidărie decorativă. Ceva mai... sus, la etajele 23-24, finisajul interior a fost realizat în proporție de 90%. Urmează să se treacă neîntîrziat la lucrări de pardosire și zugrăvit.

— Cititorii revistei «Flacăra» ar fi interesați să cunoască amănunte în legătură cu dotarea interioară a hotelului «Intercontinental».

— Aș aminti mochetele în di-

ferite nuanțe fabricate la Cisnădie și care în aceste zile au și început să fie croite într-un atelier special, pe măsura camerelor care, după cum vedeți, n-au nici pe departe o formă «clasică» de dreptunghi sau patrat. Geamurile sînt de o calitate cu totul deosebită, la fel mobilierul a cărui execuție se află într-o fază foarte înaintată. Să mai amintim timplăria exterioară din aluminiu care va reverbera razele solare dînd hotelului o strălucire deosebită, plăcuțele de faianță, mozaicurile, lambriurile de lemn etc. Dar pentru o imagine cit mai veridică, vă invităm cu aparatul de fotografiat în ultimele zile ale anului.

— Așadar în următoarele luni vom putea consemna recepția complexului de 24 etaje avînd 416 camere, piscină acoperită, parcare subterană etc., etc...

— Este angajamentul nostru.

M. GLIGORE

de la hamreivin la alexandria

După cum se știe, în urmă cu cîteva ani, între România și R.A.U. au intervenit importante aranjamente de colaborare și cooperare economică, în baza cărora vor fi construite în R.A.U. un complex minier pentru extracția și prepararea fosfaților, precum și o fabrică de produse sodice. Obiective de importanță majoră pentru economia egipteană, ele sînt, în mod evident, în centrul atenției și preocupărilor celor două părți angajate. Noi fapte, de factură recentă, legate de stadiul lucrărilor acestor unități, evidențiază pregnant dezvoltarea fecundă a colaborării economice bilaterale româno-egiptene.

În localitatea Hamreivin, la 400 km de Suez, ingineri, tehnicieni și muncitori români lucrează, alături de cadre locale, la edificarea complexului minier pentru extracția și tratarea fosfaților. Acest complex, cuprinzînd patru mine, o centrală ter-

mică, care va furniza curentul electric necesar, depozite de minereuri, ateliere de reparații etc., se află actualmente într-o fază înaintată de construcție. La capătul celor patru ani de muncă în colaborare, în curînd se vor putea extrage: 1,2 milioane tone fosfați brut pe an, din care se obțin anual 600 000 tone concentrații de fosfați, cu un conținut ridicat de substanță activă. Echipamentele tehnice ale celor patru mine, ale stației de concentrare, ale centralei termoelectrice, stațiile de pompare, instalația de încărcare mecanizată a minereului în nave, ca și utilajele de transport feroviar, toate de proveniență românească, sînt elogios apreciate de partenerii egipteni. În probele de încercare, ele au dat rezultate bune.

În partea opusă, în regiunea Mex, aproape de lacul Mariut, se ridică clădirile celui de-al doilea obiectiv industrial ce se realizează în cadrul colaborării și cooperării economice dintre cele două țări: Fabrica de produse sodice de la Alexandria. În prima sa etapă, ea va furniza o producție anuală de 100 000 tone, cu posibilități ulterioare de dublare a capacității inițiale. Locul și importanța ei în ansamblul economiei R.A.U. sînt concludente: produsele obținute vor fi utilizate în întreprinderile textile — bransă prioritară a industriei țării — precum și în industria de sticlărie și farmaceutică, iar, conform estimărilor, producția realizată va acoperi necesarul țării de sodă calcinată și caustică, creîndu-se, totodată, disponibilități și pentru export.

Construcția fabricii, începută cu aproape doi ani în urmă, se găsește de asemenea în stadiu avansat, o bună parte dintre utilajele și echipamentele componente fiind deja instalate. Proce-sele tehnologice, complet automatizate, necesită o atenție cu totul specială instruirii cadrelor destinate fabricii. Formarea acestora se efectuează în unități similare românești.

Complexul minier de la Hamreivin, precum și Fabrica de produse sodice de la Alexandria

sînt exemple edificatoare ale colaborării rodnice și prietenești dintre România și R.A.U., dar ele constituie, desigur, numai o primă etapă a acestei activități, destinată să ia, într-un viitor apropiat, o amploare crescîndă.

G. A.

un nou centru universitar— hunedoara

Hunedoara, puternicul centru al siderurgiei românești situat la poalele estice ale Munților Poiana Ruscăi, s-a alăturat celor 17 orașe universitare ale României. O dată cu deschiderea noului an de învățămînt superior, aici va fi inaugurat un institut de subingineri — în subordinea Institutului de mine din Petroșani — care va funcționa cu secțiile de furnale și oțelărie, prelucrări plastice și tratamente termice și electromecanică metalurgică. Primul concurs de admitere pentru ocuparea locurilor la noul institut hunedorean se va desfășura între 12 și 20 septembrie în localul Institutului de mine din Petroșani.

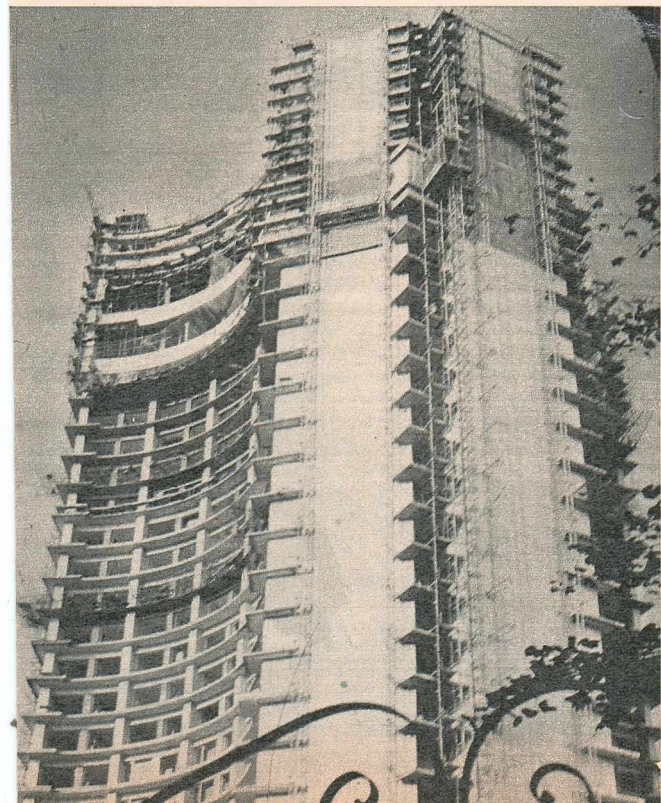
Pentru specialitățile «furnale și oțelării» și «prelucrări plastice și tratamente termice», disciplinele la care vor fi examinați candidații sînt: matematică — algebră, geometrie plană, fără demonstrații, și trigonometrie — scris și oral; fizică — mecanică, fizică moleculară și căldură — scris.

La specialitatea «electromecanică metalurgică», examenul de admitere va consta din probe la matematică — algebră, geometrie plană, fără demonstrații, și trigonometrie — scris și oral; fizică — mecanică și electricitate — scris.

Cu Institutul de subingineri din Hunedoara, numărul institucțiilor românești de învățămînt superior se ridică la 50, iar cel al secțiilor și facultăților, la 197.

Institutul de subingineri din Hunedoara va avea cursuri de zi și serale.

Adina CONSTANTINESCU

reportaj de sapte zile

COPERTA NOASTRA

Cu o vajnică mustață pe oală, cu două pistoale în mîini, FLORIN PIERVIC își vede — în sfîrșit — visul său adolescențin cu ochii: va fi un aprig haiduc în noul film al lui Dinu Cocea, «Haiducul Șaptecai».

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

non omnis moriar

În plin ev al tehnicii, al științelor exacte, «clasicul» a făcut «realului» o demonstrație de prezență și vigoare. Imperiul roman parcă a contestat consensul asupra căderii sale și — ca personaj cult al Istoriei ce este — ne-a reamintit ce-a spus El demult prin gura lui Horațiu: *nu voi muri de tot*.

Amploarea primului Congres internațional pentru promovarea limbii și literaturii latine — căci despre el este vorba — m-a determinat să fac o adunare a unor cifre statistice din 1964, fiindcă altele mai recente n-am găsit. Și așa am aflat că atunci, deci cu nu prea mult în urmă, populația romanică a globului însuma 263,4 milioane de oameni care vorbesc limbi născute din cea a lui Vergiliu. Așa stînd lucrurile, cifrele care caracterizează congresul în cauză își găsesc — tot prin cifre — o deplină justificare.

Aproape 600 de specialiști din 26 de țări răspindite pe patru continente au dezbătut — numai în limba latină și numai în plen, nu pe secții — 40 de comunicări privind umanismul latin, influența limbii și literaturii latine asupra culturii universale, probleme de predare a limbii și literaturii latine.

Istoria congresului a început în aprilie 1969 cînd, în aceeași ședință în care a luat ființă Academia Internațională de Studii Latine, s-a hotărît și țara care va găzdui întîiul congres al latinistilor: România.

Congresul a avut loc, după cum desigur ați și aflat din cotidiene, la București între 28 august și 3 septembrie. Pregătirea lui remarcabilă se datorează unui comitet român condus de profesor dr. docent N.I. Barbu. Au participat savanți de mare prestigiu din întreaga lume, pe care noi i-am primit, — more majorum — după obiceiul străbunilor, cu toată cinstirea. Este locul să amintesc că însuși președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, a prezidat Comitetul de onoare al congresului.

Faptul că reprezentanții gintei latine ne-au ales pe noi ca țară gazdă a primului congres este o recunoaștere a aportului nostru la studiul și cercetarea latinității. Mi se pare că noi, contemporanii lui 1970, nu puteam aduce un omagiu mai frumos cauzei lui Inocențiu Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Samuil Micu, Ion Budai-Deleanu, Radu Tepeș, Paul Iorgovici, C. Diaconovici-Loga, și celorlalți din Școala Ardeleană, decît acest congres.

Am spus undeva mai sus că amploarea congresului este justificată de însăși răspîndirea limbilor de sorginte latină. Am dat chiar și o cifră. Acum, însă, după vîlvătaia dezbaterilor, mă simt obligat să adaug — în locul a încă unui argument justificator care s-a impus — sentința lui Quintilian: *pectus est quod disertos facit*. Cu alte cuvinte, inima ne face elocvenți. Per a contrario, elocvența participanților a dezvăluit acolo, la congres, și niște ample dimensiuni de ordin sentimental.

N. I.

cînd baia trece din istorie în actualitate

Baia și săpunul au fost dintotdeauna un indice al civilizației. Cu cît un popor are băi mai multe și cu cît consumă mai mult săpun, cu atît, ne spun specialiștii, poate fi considerat mai civilizată. În materie de consum de săpun pe cap de locuitor, recordul în lumea contemporană îl dețin olandezii. Dacă ne amintim străduțele curate și interioarele luminoase ale lui Vermeer, putem spune că, încă de pe atunci, acest harnic popor al Țărilor de Jos avea grija curățeniei. Dar ni se poate riposta «Ehe, și pe vremea romanilor baia era la mare cinste. Vreți să vă vorbim de termele romane?» Nu, nu vrem. Pentru că — dincolo de admirația pe care o avem, retrospectiv, pentru acea civilizație antică cu băi publice și șosele pietruite — sîntem oa-

meni ai secolului 20 și putem avea motivele noastre de laudă și în ceea ce privește băile.

Pentru că în sistemul nostru curent de locuințe — blocuri —, se obișnuiește ca fiecare apartament să-și aibă baia sau dușul său. Apartamente cu încălzire centrală, cu apă caldă și rece, la baie și la bucătărie.

Dar ceea ce este de ultimă oră — în acest domeniu — sînt așa-numitele «băi din elemente spațiale». Nu vă gîndiți imediat la cosmos, la cabine de zbor și la astronauți. Este vorba de o nouă tehnologie în construcții: toți cei patru pereți, tavanul, planșeul, și tîmplăria vin pe șantier gata asamblate și camerele de baie se «montează» direct în apartament. Deocamdată aceste băi se lucrează doar la fabrica «Granitul» din Capitală urmînd ca pînă în 1971 producția lor să se extindă și la fabricile similare din Roman și Brașov.

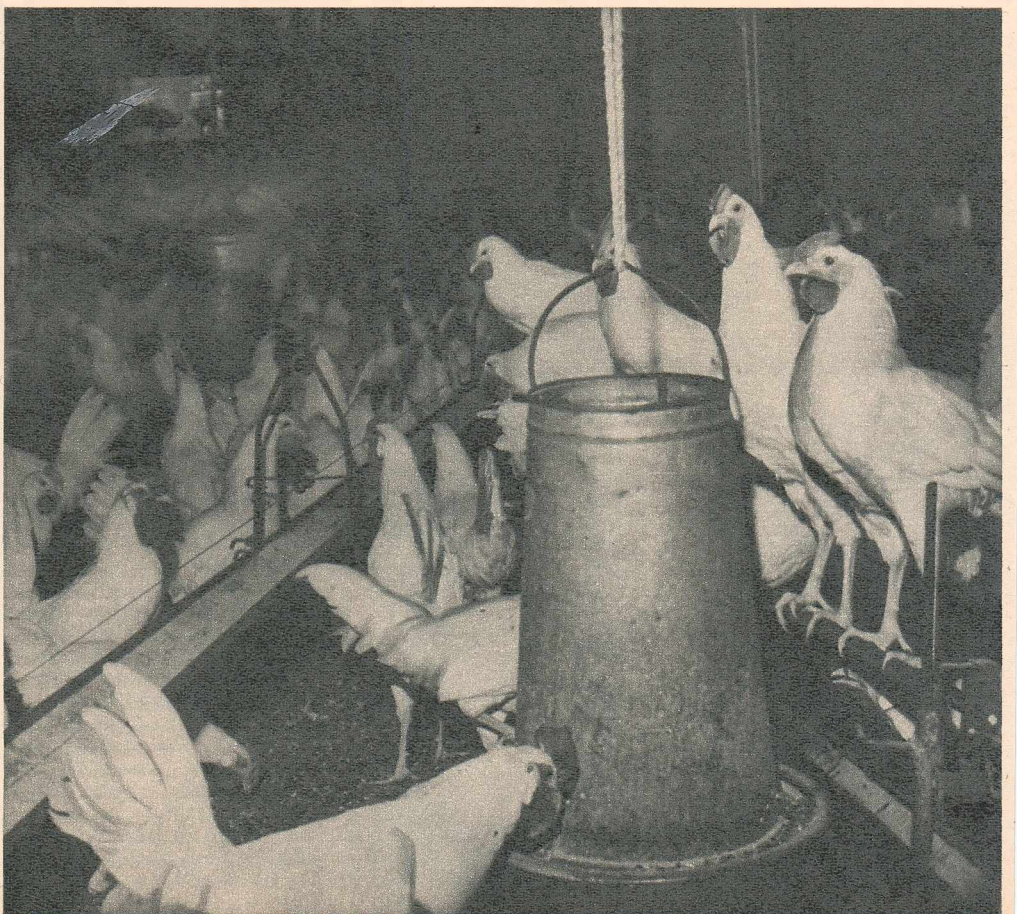
R.S. POP

după arșița estivală

A început, de pe acum, numărarea... bobocilor căci toamna se apropie pe nesimțite.

Cele două instantanee fotografice ne sugerează abundența toamnei apropiate: 600 de vaci de lapte de la C.A.P. «Zorile» comuna Bragadiru petrec ultimele zile călduroase în «tabelele de vară» — încă actuale.

Cît privește I.A.S. Avicola din Mihăilești, județul Ilfov, aici toți locatarii înaripați respectă cura de îngrijire: zeci de tone de carne de pasăre sînt gata să ia drumul piețelor.

răzgîndirea

«Am lunecat, pe neobservate, într-o mocirlă, am fost prinsă fără voia mea într-un păienjeniș. N-am mai putut însă suporta umbra unor asemenea sentimente și m-am hotărît să denunț, sau, dacă vrei, să mă... auto-denunț».

Oricît de literar ar părea citatul de mai sus, el este reprodus cu toată fidelitatea din declarația Gabrielei Constantiniu, declarație dată organelor securității statului, cu prilejul rezolvării unui caz autentic de contraspijonaj.

Pentru edificarea cititorilor, am adresat câteva întrebări tovarășului maior George Hristescu, din Consiliul Securității Statului, care a participat în mod direct la soluționarea cazului.

— Cum se explică faptul că acel serviciu de spionaj a reușit s-o racoleze pe Gabriela Constantiniu și de ce s-a orientat tocmai spre ea?

— Deși poate la prima vedere lucrurile par simple, analiza acestui caz evidențiază atenția, dacă vreiți scrupulozitatea și chiar seriozitatea, cu care acționează serviciile de spionaj străine. În cazul Gabrielei Constantiniu, s-a efectuat un studiu profund și chiar destul de îndelungat.

— Adică?

— Gabriela Constantiniu lucrează într-o importantă instituție de cultură, fapt ce-i permitea și unele deplasări în străinătate. Era și o pasionată culegătoare de folclor, motiv pentru care, în limita timpului, făcea dese deplasări în diverse județe ale țării. La acestea se adăuga o durere sufletească intimă pe care nu ezita s-o mărturisescă; fostul soț, de care divorțase și cu care avea un copil, se dovedise a fi un om rece și brutal. Iată doar câteva elemente pe care serviciul de spionaj le-a avut în vedere. De ce s-a orientat spre ea? Avea multe posibilități de deplasare și relații cu oameni care prezentau interes pentru ei. Cum a reușit s-o racoleze? Exploatându-i niște sentimente omenști.

— Și totuși cum au reușit s-o determine să lucreze în favoarea lor?

— Vă rog să nu anticipați. Ați afirmat «să lucreze în favoarea lor». Nu e chiar așa. În peregrinările ei, fie turistice, fie în interese profesionale, l-a cunoscut într-o vară pe litoral pe un oarecare W. Kurtmann, un domn manierat și chiar exagerat de amabil, care a început să pozeze în bărbatul sentimental și îndrăgostit. Femeia i-a acceptat atenția. S-au reintîlnit apoi și în străinătate iar, în final, acest simpatic domn (la propriu și nu

la figurat!) a revenit în țară în calitate de reprezentant al unor firme comerciale. A stat aici peste opt luni. Apoi a plecat și s-a reintors în aceeași postură, copleșindu-și din nou amica cu atenții și promisiuni romantice. I-a propus la un moment dat să se căsătorească, iar dînsa a acceptat.

— Probabil că aici e «nodul gordian»?

— E pe aproape. După ce el s-a convins de sentimentele femeii, i-a spus scurt: „Am niște obligații față de «firmă». Te rog să mă ajuți!”

La început, i-a cerut doar câteva informații economice. Apoi W.K. i-a solicitat direct informații din domenii foarte diverse; aspecte referitoare la starea de spirit a unor categorii de oameni în jurul cărora avea acces, locul de amplasare a unor poligoane și instalații militare precum și diverse informații economice.

La început, femeia credea că e o farsă, o mascaradă prin care el îi încearcă sentimentele intime. A acceptat rizînd. El însă nu s-a lăsat. I-a cerut un angajament serios prin care să se oblighe că-l sprijină în culegerea de informații. Sub amenințarea pumnilor și a pumnalului, i-a smuls angajamentul. Apoi, n-a uitat să-i spună, că dacă am afla noi despre aceasta, ea ar ajunge la... zid

— I-a dat și informații?

— Cum să vă explic? Da și nu! În final i-a dat, dar apoi, meditando asupra celor întimplite, s-a adresat organelor de securitate. A găsit aici înțelegerea necesară. La îndrumările noastre, i-a dat ulterior și informații care au trecut prin «filtrul» nostru. Dar și aici e un «ce». Străinul nu accepta informațiile decît scrise de mîna ei. După care le fixa pe un microfilm.

— Deci «metode clasice» îmbinate cu cele «moderne»?

— Perfect. Deși destul de rar, serviciile de spionaj nu renunță la folosirea metodelor așa-zise clasice, dînd însă de regulă prioritate metodologiei moderne.

— Revenind la cazul nostru, Gabriela Constantiniu a fost trasă la răspundere?

— Nu. De altfel, nici nu se putea. Legile noastre ocrotesc oamenii cinstiți. Orice sesizare care ne este adresată nouă și, în general, organelor competente de stat, înainte de pornirea acțiunii penale, îl apără pe subiect de răspundere. La aceasta aș adăuga și recunoștința noastră, pentru ajutorul primit.

Petre

HLADCHI-BUCOVINEANU

Cooperativa meșteșugărească Bîrzava s-a specializat în producerea unor obiecte de ceramică pictate care dețin o cotă ridicată pe piața artistică din țară și din străinătate.

tot pe drum,
pe drum...

Pentru un pieton, fără mare experiență în ale umblatului pe jos, distanța dintre Bușteni și Sinaia poate fi parcursă în maximum două ore: orice mașină obișnuită o străbate în zece-cincisprezece minute. Iată însă că performanțele de care vorbim au fost... doborigite: o ambulanță a salvării a parcurs opt kilometri — atît măsoară distanța dintre Bușteni și Sinaia — în... trei ore și jumătate.

«Recordul» ne-a fost semnalat de către dr. Margareta Cira, medic-șef al circumscripției sanitare orășenești Bușteni. Nu demult — ne împărtășește doctorița — urma să trimitem la Sinaia un grup de zece bătrîni (fiecare din ei în vîrstă de peste 60 de ani), foști bolnavi de tuberculoză, pentru a fi supuși controlului medical la dispensarul de specialitate din acel oraș. Ca urmare, bătrînii au fost urcați într-o ambulanță aparținînd stației de salvare din Bușteni și expediți. «Startul» s-a dat la ora 11. Sosirea la Sinaia: orele 14,30, după numeroase escale provocate, bineînțeles, de defectarea «salvării». Rezultatul? Cei zece bătrîni au ajuns la dispensarul unde urma să se facă controlul medical exact după o jumătate de oră de la terminarea programului. Lucrurile s-au complicat și în continuare. Pe de o parte, «salvarea» — defectă — nu se mai putea înnoia, pe de altă parte, din cauza vîrstei, bătrînii nu puteau face cale întoarsă, pe jos, la Bușteni. Odissea a luat sfîrșit grație unor oameni de inimă care i-au urcat într-un autobuz și i-au retrimis acasă.

Vă prezentăm acest caz — ne-a spus în continuare șefa circumscripției sanitare din Bușteni — pentru a ilustra o serie de inconveniente destul de serioase în legătură cu desfășurarea asistenței sanitare în localitățile montane de la poalele Caraimanului. Cazul ambulanței sanitare care s-a defectat de nenumărate ori pe distanța de opt kilometri constituie numai un palid exemplu. Toate cele patru mașini ale stației de salvare din Bușteni sînt în stare să se defecteze oricînd și oriunde. Trei dintre ele nici nu pot ajunge în fața caselor unor bolnavi care locuiesc pe străzi cu pantă mai pronunțată. Asemenea bolnavi sînt purtați de multe ori cu targa, dacă faptul se

petrece vara, sau cu sania, iarna, pînă la «salvare» care așteaptă «în vale».

Direcția județeană sanitară din Ploiești cunoaște situația de la stația de salvare din Bușteni. Cu toate acestea nu s-au luat măsuri radicale. E drept, s-a trimis nu demult o ambulanță «nouă». În realitate era o mașină «restaurată» care parcursese deja zeci și zeci de mii de kilometri.

Problema este însă foarte serioasă. Pe de o parte, Bușteniul situat pe cea mai frecventată șosea din țară are nevoie de «salvări» bune pentru a putea face

față transportului urgent la spitale a unor eventuale victime ale circulației, pe de altă parte are nevoie de asemenea mașini și pentru a putea da cit mai urgent asistență sanitară populației locale. Mai ales că la spitalul din Bușteni s-a desființat nu demult camera de gardă, iar cazurile grave — «urgențele» — sînt expediate la spitalul din Sinaia sau la Azuga. Or, cu «o salvare» care parcurge opt kilometri în trei ore și jumătate nu se poate salva o viață de om.

F. URSEANU

colecția
dendrologică
din simeria

Simeria a devenit vestită peste hotarele țării pentru marmura de Alun, Rușchița, Moneasa și Banpotoc. Dar aici, la Simeria, se află și cel mai întins și mai interesant parc dendrologic din țară. Pe cele aproape 70 ha ale sale se întretaie toate meridianele lumii. Cele peste 800 colecții dendrologice s-au acclimatizat bine aci. Printre speciile rare se numără de pildă bradul Facsonian din China, chiparosul de Nutka, molidul înțepător japonez, Toreia din California și Alvița din India, Magnolia cu frunze gigantice din America de Sud și

altele. Aceste specii nu pot fi văzute în alt loc din țara noastră.

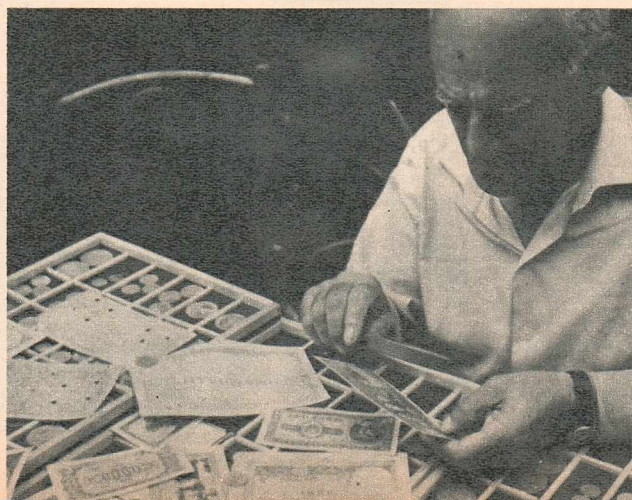
Demn de remarcat pentru cititori este faptul că deși parcul dendrologic din Simeria a fost grav afectat de revărsarea apelor Mureșului, totuși printr-o muncă asiduă, desfășurată de personalul științific și de cel de întreținere, întregul covor vegetativ a fost spălat iar cele circa 8 000 de plante din colecția dendrologică au fost curățate de nămol și refăcute. Peste 12 000 de arbori și plante tinere din specii forestiere exotice au necesitat lucrări de curățire, îndreptare și ancorare pentru a-și reface rădăcinile. De asemenea, aleile, complet distruse de apă, au fost refăcute, iar colțul zoologic și-a căpătat o parte din fauna sa.

Carol BORA

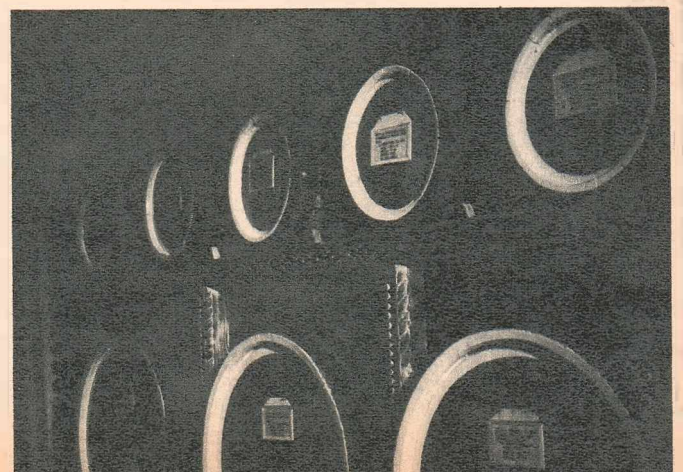
noutăți
numismatice

4 000 de monede și bancnote din aproximativ 80 de țări, acesta

este palmaresul pasionatului colecționar Constantin Oprescu, din București. De menționat faptul că deține o colecție completă a bancnotelor emise în țara noastră de la primele ediții pînă în zilele noastre.

Pivnițele centrului experimental pomiviticol din Bîrsești, județul Gorj, au aerul unei borte domnești reconstituite întru amintirea vechiului turburel. Oricum, la degustarea viitoare, licorile din Bîrsești nu se vor face de ris.

Comerțul și industria—
la «masa verde» a contractărilor.
Deși grosul tratativelor s-a purtat
în alt cadru,
la Mangalia, totuși, prin condițiile
«asigurate» la Constanța, drept «masă»
a trebuit de multe ori să fie folosită
servieta așezată pe genunchi.

NU-I FRUMOS

CE E FRUMOS...

de V. SAVIN
Fotografii de Eugen IAROVICI

...ci e frumos ceea ce-ți place.

Recunoaștere generală a celui mai cras subiectivism în materie de gust, proverbul oglindește, desigur, o realitate obiectivă, pe care încă în urmă cu milenii înțelepciunea romană o concretiza prin celebra «de gustibus...».

Spre asemenea reflecții ești împins la vizitarea expoziției de mobilă a întreprinderilor industriei locale din întreaga țară, organizată săptămîna trecută la Constanța în vederea anualei confruntări dintre creatori (fabricile producătoare) și cei ce reprezintă — sau ar trebui să reprezinte — gustul și dorințele publicului consumator: comerțul.

Confruntarea din acest sezon s-a desfășurat, în ce privește mobila, în doi timpi: în primul, comerțul s-a întâlnit cu industria republicană; în al doilea, cu cea locală. Despre primul nu ne vom mai ocupa: s-a consumat mai înainte cu câteva zile; ne vom mărgini însă să amintim faptul că, în ce privește noutățile, în producția industriei republicane ar mai fi fost loc pentru mai multe... Și tocmai pentru că socotim acest element — noutatea — drept criteriu de bază în aprecierea activității în producția de mobilă, ne permitem să ne oprim mai mult asupra celei de-a doua expoziții, cea în care s-au prezentat roadele activității a 135 întreprinderi producătoare de mobilă aparținînd celor 39 de direcții județene (plus a 40-a: cea a municipiului București) ale industriei locale.

Neîndoielnic că cea mai de seamă concretizare a noului în materie de mobilier o constituie reflectarea tendinței mondiale în acest domeniu. Pentru a o cunoaște, ne-am adresat unuia dintre cei ce au avut prilejul s-o studieze și s-o aplice: tov. Ioan Pașca, directorul I.I.L.-«Banatul» din jud. Timiș, întreprindere care și-a creat un bun renume prin calitățile funcționale și estetice ale mobilierului ce-l produce și pe care-l expune și-l livrează în bună măsură și pe piața internațională.

— Pe plan mondial, ne-a spus tov. Pașca, se cere să se producă mobilier în care calitățile estetice trebuie să se îmbine cu cele funcționale. În mare măsură se manifestă tendința reducerii consumului de lemn, înlocuirea pieselor masive, greoaie, cu cele suple, ușor adaptabile caracteristicilor locuințelor moderne, în construcția cărora ocupă o pondere cu mult mai mare decît în trecut metalul și mai ales

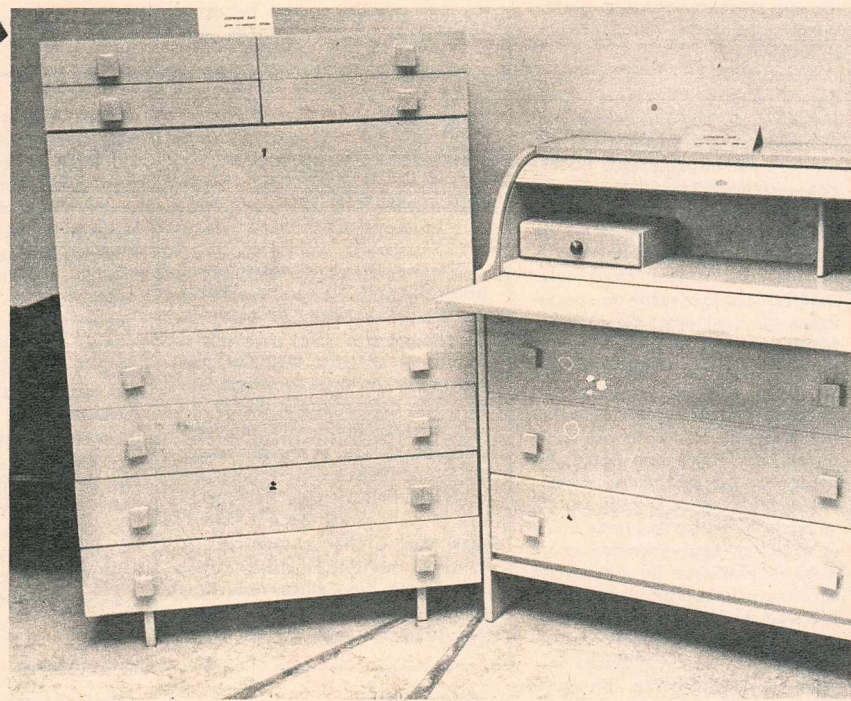
masele plastice. Furniturile «natur», finisajul mat se cer, pe plan mondial, mult mai mult decît «luciu-oglinďă» care domina încă tiranic în comerțul nostru.

— Întreprinderea dv. prezintă ceva în acest sens?

— Chiar mai multe tipuri. Noi am adus la această expoziție 16 garnituri, dintre care 13 sînt complet noi, neprezentate pînă acum. Nu toate au plăcut însă reprezentanților comerțului. Deși solicitările ce ni s-au făcut au fost mult mai mari decît posibilitățile noastre de producție — și așa am încheiat contracte ce depășesc cu 10% planul nostru de livrări pentru fondul pieței — totuși nu putem spune că succesul pe care l-am avut în ochii reprezentanților comerțului a fost deplin...

Industria republicană de mobilă s-a prezentat — în raport cu cea locală — cu mai puține noutăți, mergînd mai mult pe calea bine bătută și comodă a vechilor garnituri «Ilva», «Timpa», «Mar», «Perinița» etc. Dar chiar și puținele noutăți prezentate au găsit prea puține aprecieri — și cu mult mai puține comenzi — din partea reprezentanților comerțului. Ca de pildă, aceste comode, livrabile la prețurile cu amănuntul de 1 000-1 350 lei, finisate în lac gri, produse de C.E.I.L. Sebeș.

Garnitura «Venus», produsă de I.I.L. «Partizantul» din Gheorghieni, compusă dintr-un șifonier cu 3 uși și dulap suprapus, divan-recamier cu ladă și vitrină, toaletă, masă cu scaune și taburet, finisate în furnir de mahon exotic, livrabilă la un preț total (la vînzarea cu amănuntul) de lei 10 199, n-a fost contractată decît de comerțul bucureștean și cel din județele Harghita, Alba, Brașov și Hunedoara.

— De ce?
 — Este o chestiune de care dv., gazetarii, v-ați ocupat de mai multe ori pînă acum: comerțul se lasă greu; comerțul continuă să ceară mobilier masiv, cu «luciu-oglin-dă», veșnicile divanuri-studiouri sau cel mult garniturile cuprinzînd un pat dublu, șifonier cît mai masiv etc. Bineînțeles că noi vom fi nevoiți să producem ceea ce ni s-a comandat. Este păcat însă că unele noutăți pe care le-am prezentat nu au găsit cale deschisă spre... inima reprezentanților comerțului!

Am văzut una dintre aceste noutăți: mobilierul combinat «Diana», destinat garsonierelor și apartamentelor cu confort diferențiat, acele locuințe în care fiecare centimetru pătrat trebuie să fie cît mai bine gospodărit. Asemenea piese de mobilier am admirat de multe ori în filme și nu o dată ne-am întrebat cînd le vom vedea și în magazinele noastre. Cunoașterea lor se face în doi timpi: în primul, piesa se prezintă ca un șifonier oarecare, cu mai multe uși și într-o parte avînd un bar, o vitrină sau o mică bibliotecă; în cel de-al doilea,

prin manevrarea unui buton sau a unei pîrghii, o parte a piesei se lasă în jos, transformîndu-se în pat. Creația «Diana» a întreprinderii timișorene e finisată în furnir de fag mat, e tapisată cu saltea de tip «Relaxa» și e livrabilă la un preț (cu amănuntul) de 4 938 lei. Nouă ne-a plăcut foarte mult, o socotim utilă în mil de locuințe — în special în garsonierele de celibatari, dar și în camerele de tineret ale apartamentelor cu încăperi nu prea mari — considerăm prețul de cumpărare convenabil și, pe lângă calitățile funcțio-

data într-o discuție pe această temă. Cît privește cealaltă problemă — că producătorii ar trebui să livreze comerțului un mobilier corespunzător, calitativ, celui din expoziție — în acest domeniu nu se poate face nici un rabat!

*
 Întreprinderile industriei locale au adus la expoziția din Constanța peste 1 000 tipuri și modele de mobilier, dintre care aproape jumătate au fost creații noi, ce n-au mai fost produse și prezentate pînă acum. Ținînd seama de faptul că industria locală acoperă 60% din necesitățile pieței interne de mobilă (livrînd produse în valoare de aproape 2 miliarde lei), că proiectanții și meșterii tîmplari din București și din județele Timiș, Bihor, Arad, Cluj, Brașov, Harghita, Vilcea, Suceava, Galați ș.a. (ca să nu-i enumerăm decît pe cei mai cunoscuți) au prezentat atît de multe noutăți — putem spune că expoziția din acest an a constituit un mare succes al industriei locale. Noutățile au constat în marele număr de garnituri modulate — acele constituite din piese separate ce se pot ușor asambla, pe verticală sau pe orizontală, făcînd să rezulte șifoniere, dulapuri, biblioteci etc., mai mari sau mai mici, după necesitățile și preferințele cumpărătorilor. Noutățile au constat deci în funcționalitatea sporită a tipurilor de mobilier prezentate. Dar și în calitățile lor estetice: eleganță, colorit pastelat, finisaj etc. Noutăți am aflat și în larga diversificare a producției (au fost expuse aproape 200 garnituri și piese de mobilă pentru holuri, terase, grădini, camere de copii, de tineret etc.). De asemenea, am aflat noutăți și în materialele folosite — în exclusivitate sau în combinație cu lemnul: metal, mase plastice, plăci melaminate sau emailate, împletituri de răchită etc. — caracteristici ce au determinat și o tendință de reducere a prețurilor de desfacere cu amănuntul.

În oarecare măsură, reprezentanții comerțului «au îndrăznit» să contracteze unele dintre aceste noutăți. În general însă, ei manifestă timiditate, lipsă de îndrăzneală, temîndu-se că nu vor fi bine primite de cumpărătorii care vin la magazin cu ideea preconcepută că trebuie să-și cumpere același divan-studio și șifonier cu 3 uși pe care le-au văzut în casele părinților sau ale cunoscuților lor, temîndu-se în același timp și de faptul că una li se prezintă în expoziție, alta li se livrează acasă (calitatea finisării, tapiseria și alte materiale auxiliare etc.).

Am admirat, de pildă, bucătăriile modulate: «Eva», «Caterina», «Ciumani», «Ana» și «Flamengo», produse de fabrica «Partizanul» din Gheorghieni, unitate a industriei locale din jud. Harghita. Cuprind piese modulate, acoperite cu «melacart», rezistente deci la căldură și umezeală, executate și finisate în mod ireproșabil. După cum ne-a arătat tov. Ioan Lukacs, directorul întreprinderii, I.L.L. «Partizanul» a prezentat 10 tipuri de bucătării (dintre care 7 erau tipuri noi), 4 tipuri de camere combinate (2 noi) și 11 sortimente de piese izolate. Ei bine, majoritatea cererilor comerțului s-au îndreptat spre vechile tipuri. Dintre cele 7 modele noi de bucătării, doar județele Hunedoara și Alba au «îndrăznit» cîteva comenzi (tipurile «Flamengo» și «Ciumani»). În schimb, vechiul model «Dafin» a continuat să fie mult solicitat.

— Noi ne acoperim, desigur, planul de producție cu comenzile din vechile sortimente — ne-a spus tov. Lukacs. Dorința noastră este însă să producem cît mai mult din noile modele, care au calități estetice și funcționale mult superioare și, în același timp, valorifică mai bine lemnul și masele plastice. Întreprinderea noastră are capacitatea de a produce 4 000 garnituri camere combinate și 15 000 de bucătării. În cadrul acestor cifre de plan, noi putem spori și diversifica numărul sortimentelor. Reprezentanții comerțului, comandîndu-ne însă cu prioritate tipurile vechi, «verificate», ne obligă să restrîngem acest număr. E necesară, desigur, multă muncă și răbdare pentru a educa gustul publicului. Este însă, în același timp, o obligație atît pentru creatori și producători, cît și pentru comerț, să facă acest lucru. Noi am venit cu o inițiativă: oferim fiecărui județ cîte 30-40 de garnituri din fiecare tip nou de mobilier pe care-l producem, astfel ca în mai toate orașele să se poată organiza expoziții de prezentare și popularizare ale acestora. Sintem convinși

(Continuare în pag. 20)

▲ Garnitura pentru tineret tip «Salon» produsă de I.L.L. «Metalul» din Salonta: o plăcută combinație de lemn, metal și masă plastică. Prețul (cu amănuntul): 150 lei măsura și 680 lei un fotoliu. Garnitura a avut succes: numai în 4 zile s-au contractat comenzi în valoare de 1 600 000 lei.

nale, i-am descoperit destule virtuți estetice. Nu de aceleași păreri, însă, au fost și cei ce au în mîinile lor «piinea și cuțitul»: reprezentanții comerțului. Piesa botezată cu numele zeiței vînătoarei nu se va produce. Cel puțin nu se va produce în 1971 — și nu va fi aflată în magazine, deoarece n-a fost contractată. Am stat de vorbă și cu doi dintre reprezentanții comerțului: tov. Stelian Cazan, șeful serviciului comercial al O.C.L. «Produce industriale» din Buzău, și tov. Constantin Șandru, șeful unității specializate din același oraș:

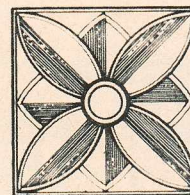
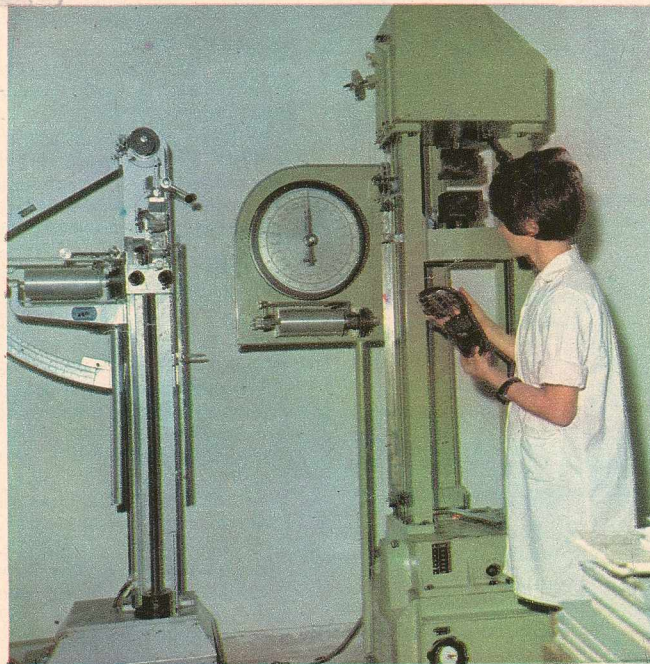
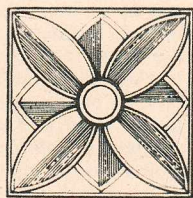
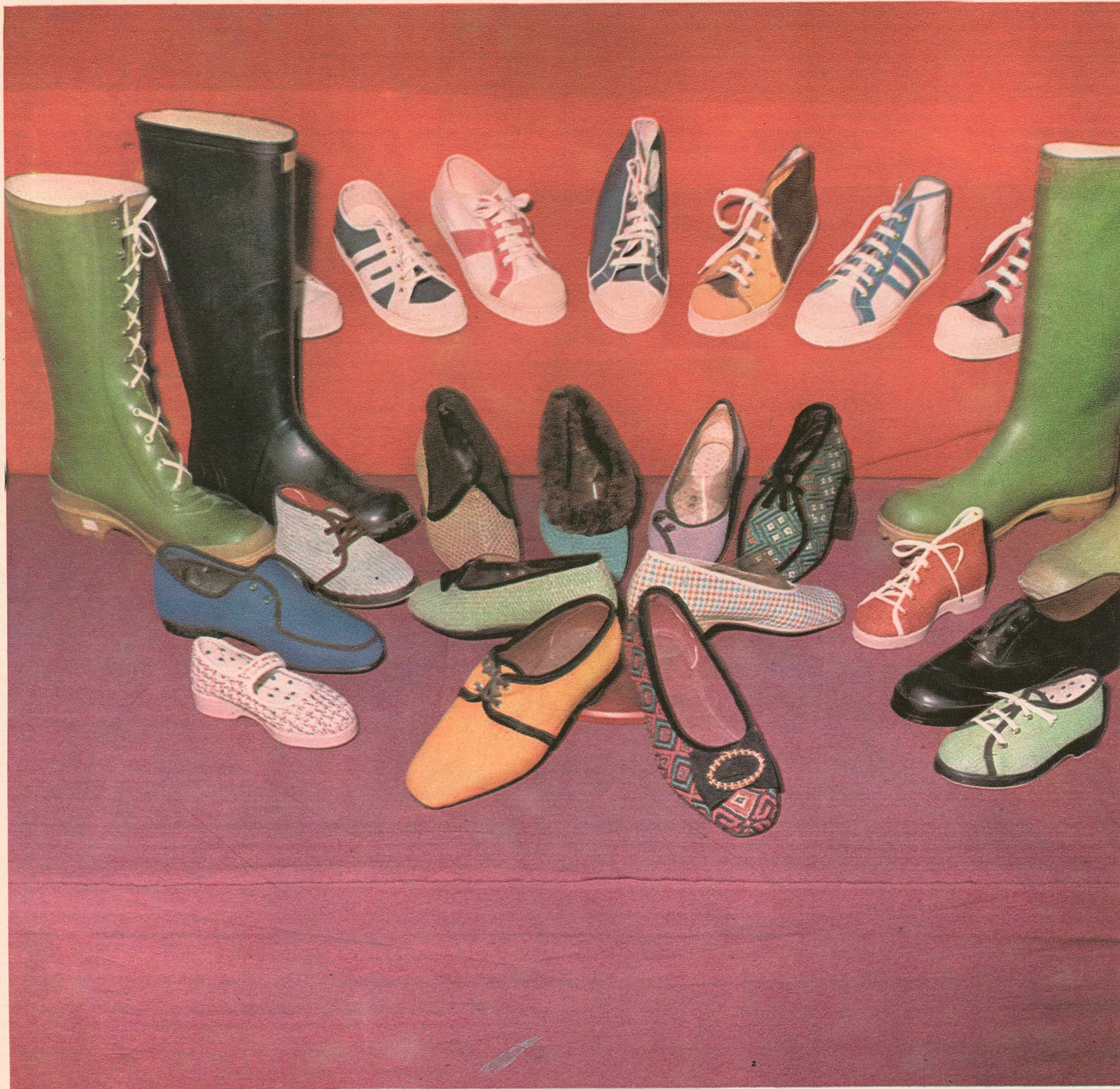
— Ce părere aveți despre ceea ce ne prezintă industria?

— În ce privește industria republicană, credem că ne oferă prea multe garnituri pentru camere mari și prea puține potrivite cu dimensiunile mai reduse din încăperile de casă-bloc. Am reținut camera combinată produsă de C.E.I.L.-Tr. Severin, garnitura de hol (modificată) «Afrodita» a C.E.I.L.-Constanța și alte cîteva — în general cam puține. Industria locală însă a adus mult mai multă varietate, mult mai multe noutăți — ne-a spus tov. Cazan. Pe baza unei triste experiențe, știm însă că nu totdeauna ceea ce livrează industria locală corespunde — estetic, cel puțin — cu exponatele prezentate la contractare.

— Ne întrebăm încă ceva: publicul, căruia ani de zile nu i s-au prezentat decît aceleași divanuri-studiouri, va primi bine — sau dimpotrivă — noutățile? E greu să-și faci pe oameni receptivi la tot ce e nou! — completează însoțitorul său.

Într-adevăr, nu e ușor. Dar de atîtea ori s-a discutat despre rolul comerțului în formarea gustului cumpărătorului, încît nu socotim că e util să mai intrăm încă o

◀ Garnitura de terasă tip «Mona», produsă de C.E.I.L. — Constanța — masă cu umbrelă, scaune și banchetă cu perne — preț total: lei 3 063. Scump, dar face!

UBLICITATE

FINCA»

la ora debutului

Faptul că nu a intrat încă cu întreaga capacitate în producție, nu a împiedicat colectivul *Fabricii de talpă și încălțăminte din cauciuc-Drăgășani* să livreze deja pieței o cantitate de 180 000 perechi de încălțăminte, fără să fi primit nici o singură reclamație.

«Scot în evidență acest lucru — îmi spunea inginerul Sabin Diculescu, directorul fabricii — întrucât e un fenomen mai rar ca o unitate industrială recent intrată în funcțiune (n.a., cazul prezentei fabrici — primele produse au fost realizate cu un an în urmă) să nu aibă măcar două-trei neplăceri cu beneficiarii în perioada începutului».

Se știe, orice început e greu. Cu atât mai mult aici, la fabrica din Drăgășani, unde personalului tehnic și muncitoresc i se cerea o calificare specială. Utilajele cu care este dotată fabrica necesită, în mod firesc, o bună pregătire profesională pentru ca produsele să nu fie cîntărite pe două talere — bune și rebuturi. Lucrul a fost realizabil, chimirile de experiență cu specialiștii străini, familiarizați cu aceste utilaje, au fost uctuoase, ele materializîndu-se în cunoștințe care, aplicate concret la locul de muncă, au dat rezultatele pe care s-a scontat.

Diversitatea produselor, a căror materie primă e cauciucul, o poți sesiza dintr-o privire aruncată în vitrina frumos amenajată în biroul direcției. Ochiul descoperă produse clasice, cunoscute (tenisi, bascheți, cizme pentru protecție, încălțăminte de vară pentru casă și stradă destinată copiilor, femeilor și bărbaților, încălțăminte lăcuită — sandale și pantofi populari, ghetete de iarnă cu fețe textile și din cauciuc, pentru femei ș.a.), în noi modele și culori.

Ceea ce frapează ochiul, însă, e originalitatea. Sîntem convingi că atunci cînd noile modele de încălțăminte de vară pentru femei vor apărea în vitrinele magazinelor, sexul umos va fi mai mult decît incîntat, fără a se mai putea plînge că ingeniozitatea creatorilor de modele ai fabricii nu le-a satisfăcut gusturile, la fel cum tot astfel sîntem convingi că ghetetele pentru cei mici vor fi apreciate cum se cuvine și de cei care vor trebui să le împere, adică de cei mari.

O ramură aparte a produselor semnate «FINCA»-Drăgășani o reprezintă tălpile din cauciuc care prezente sub diverse forme — matrițate, duroflex, microporos, micro — vor asigura și celorlalte fabrici de încălțăminte din țară cantitățile necesare din aceste sortimente a căror durabilitate și rezistență sînt mult superioare vechilor sisteme.

Procesul tehnologic al secției cizme de protecție a fost devansat, datorită eforturilor depuse de colectivul fabricii și de constructori, cu 40 de zile mai înainte de termenul prevăzut, astfel că o însemnată cantitate de produse ale acestei secții a și fost expediată unul dintre viitorii piloni principali ai energiei electrice românești — Hidrocentrala de pe Lotru. Demnă de remarcat noutatea survenită în procesul tehnologic de fabricare a acestor cizme, astfel că noile tipuri se prezintă cu bombeu și brant metalic, care asigură de a asigura în mai mare măsură evitarea eventualelor accidente, amortizînd astfel șocurile produse.

Ținînd cont de necesitatea dezvoltării industriei prelucrătoare de cauciuc, pe platforma industrială a orașului Drăgășani se află în curs de construcție o secție de conducte flexibile pentru echipamente de irigații, care va satisface cerințele agriculturii în sporirea suprafețelor agricole pentru irigat.

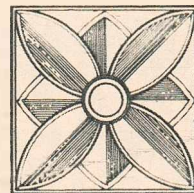
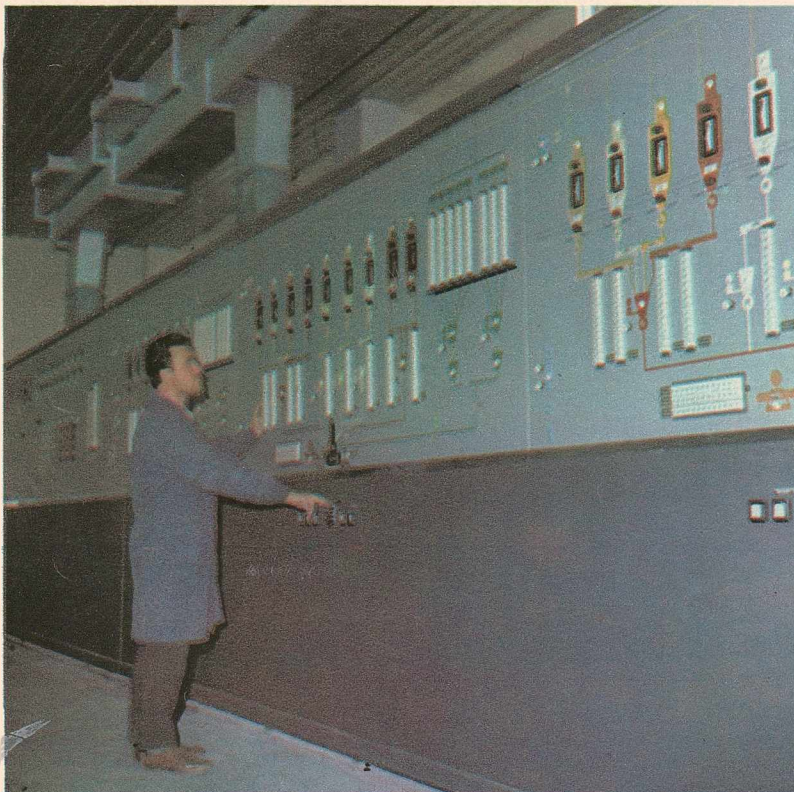
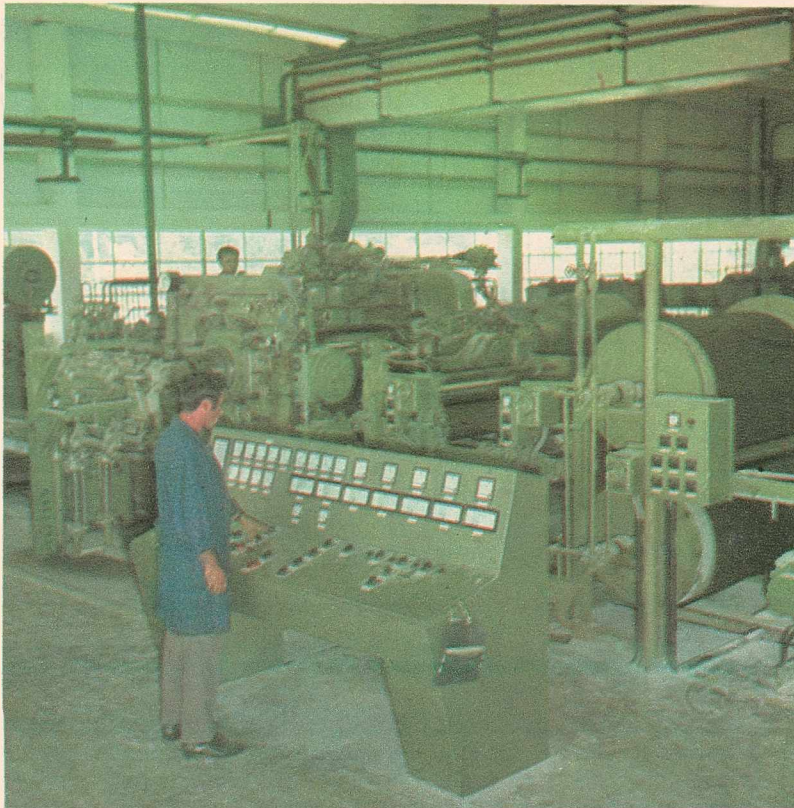
În 1971 e prevăzută construirea a încă două obiective industriale — secția de turturi incendiu și cea pentru construcția de matrice pentru articolele tehnice din cauciuc.

Atunci cînd de la gară am întregat cum se ajunge la fabrică, un cetățean, originar din Drăgășani, mi-a spus: «La combinat e simplu de ajuns, luați...»

Eram în dilemă. «Fabrică sau combinat?»

După vizitarea fabricii, care mi-a oferit posibilitatea de a vedea un adevărat laborator dimensiuni mărite, în care fiecare muncitor nu execută nici un gest suplimentar față de cel solicitat de atribuțiile sale; după ce m-am convins că noutățile care vor apărea în următoarele în magazine — bogat sortiment de pantofi pentru copii, femei și bărbați vor fi într-adevăr noutăți; cînd am remarcat tendința colectivului de aici de a înlocui ceea ce este vechi prin nou — de la concepție pînă la realizare; după ce am luat cunoștință de faptul că datorită utilizării unor procedee tehnologice noi vor fi înlăturate unele ajunsuri care mai persistă la unii pantofi (datorită utilizării în rețete a unor plastifianți speciali, care nu dăunează pielii piciorului, se va putea face ușor absorbția transpirației); și mi s-a făcut cunoscut faptul că bascheții și tenisi realizati aici nu sînt cu nimic mai prejos decît vestitele produse similare chinezești; luînd cunoștință de faptul că ajoritatea operațiilor de confecționare sînt simplificate datorită liniilor tehnologice moderne; informat fiind că tineretul de aici (media de vîrstă a personalului este de ani și 8 luni!) împreună cu aceste utilaje, tinere și ele — ca prezentă, mature ca realizare, asigură — anual — în ziua cînd fabrica va produce la întreaga capacitate: 5 milioane perechi încălțăminte diversă din cauciuc, 6 000 tone talpă, 10 000 tone produse regenerate din cauciuc; exportul va crește cu mult peste ceea ce realizează azi, iar valoarea producției globale va fi de peste o jumătate de miliard lei; de-abia atunci m-am gîndit remarcă făcută de ghidul meu ocazional din gară nu pornea numai dintr-un spirit patriotism local, ci era o realitate.

Emil CIULEI

FESTIVALUL

Al V-lea Concurș și Festival Internațional „George Enescu”

ÎN

AVANPREMIERĂ

În accepția pe care filozoful antic o acorda cuvîntului, **Concurșul și Festivalul «George Enescu»** ne apare cu adevărat un «banchet al muzicii». De la prima sa ediție și pînă azi, acest «banchet» reunește soli eminenți ai vieții muzicale contemporane. Prezența lor la București în aceste zile asociază prinsoasă admiratie și respect al lumii artistice omagiului adus de poporul român celui care i-a întrușibat chintesența spiritualității.

Prezentăm, într-o sumară avanpremieră, pe cîțiva dintre protagoniștii de marcă ai concertelor și spectacolelor lirice pe care le vom aplauda, timp de 17 zile, începînd de la 5 septembrie.

Ernst von Dohnany, la conservatorul din Budapesta. În 1953 a devenit primul laureat al Premiului «Franz Liszt», conferit pînă atunci numai compozitorilor. La ora actuală pianistul a început să împartă renumele cu fiul său, dirijorul György Cziffra-junior, sub a cărui baghetă apare adeseori.

Admiratorii **Virginiei ZEANI** sînt atît de numeroși încît s-ar socoti jigniți dacă le-am prezenta acum pe una dintre cele mai celebre protagoniste ale repertoriului italian de operă. După repetate turnee și înregistrări, publicul nostru este în măsură s-o cunoască tot atît de bine ca și cel din marile centre ale artei lirice de pe toate meridianele. O vom revedea și reasculța în **Aida** și, alături de soțul ei, Nicola Rossi-Lemeni, în **Don Carlos**.

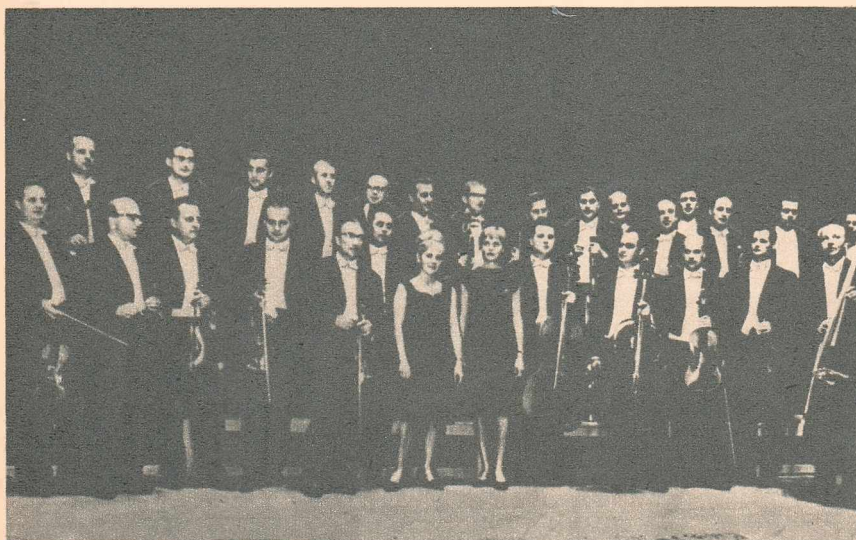

De aproape șapte decenii, **LONDON SYMPHONY ORCHESTRA** deține locul numărul 1 în ierarhia vieții muzicale engleze, numărîndu-se totodată printre cele mai bune formații orchestrale din lume. Dirijorul de origine germană și cetățenie americană **André PREVIN**, care o conduce numai de 2 ani, este al optulea dintr-o glorioasă serie de dirijori permanenți, dar cu neputință de numărât în șirul nesfîrșit al celebrităților care i-au onorat pupitrul în concertele de la Royal Festival Hall sau în turneele întreprinse pe toate continentele.

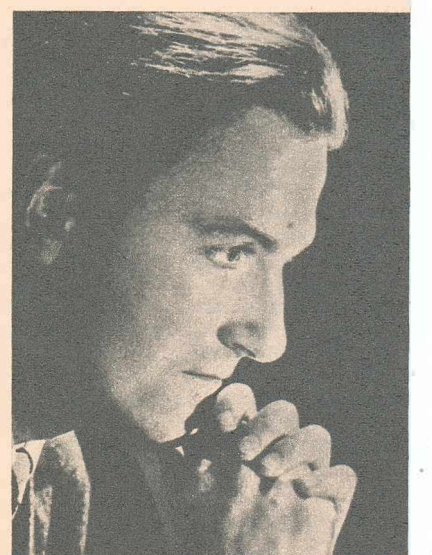
Cu o carieră concertistică începută la 5 ani, nu e de mirare că pianistul de origine maghiară **György CZIFFRA** s-a făcut repede cunoscut ca un demn elev al marelui muzician

Flautistul «de aur», cum e poreclit **Jean Pierre RAMPAL**, ne va vrăji pentru a două oară cu măiestria sa de nimeni altul atins în vremea noastră la acest instrument. El ținut să cinstească festivalul incluzînd în programul unicului său recital o lucrare de tinerețe a lui George Enescu: **Cantabile și Presto**.

Bach și Gewandhaus sînt două nume-simbol ale clasicismului muzical. Cînd ele se asociază într-o formație camerală cum numai Bach și-ar fi putut dori, să ascultăm, așa cum ar fi răsunat la Thomaskirche din Leipzig, cele patru capodopere pe care **BACH-ORCHESTER DES GEWANDHAUSES** ni le va reda în cel mai pur spirit al tradiției lăsată de genialul cantor.

Pînă la Gulda, Badura-Skoda, Demus — scria nu demult un ziar vienez — Austria avut prea puțini pianiști buni... Iar acum

O SĂRBĂTOARE A MUZICII ROMÂNEȘTI

Cu fiecare nouă ediție, Concursul și Festivalul internațional «George Enescu» își accentuează într-un crescendo continuu rolul stimulator în vehicularea unor valori certe ale muzicii românești alături de creația universală, clasică și contemporană. Prezența candidaților din zeci de țări și a distinșelor personalități muzicale care alcătuiesc juriile, participarea la festival a unor dirijori, formații și soliști de renume mondială anticpează favorabil lărgirea ariei de difuzare a creației originale.

Includerea în repertoriul probelor de concurs a lucrărilor — obligatorii sau la alegere — aparținând lui George Enescu și altor compozitori români din generațiile postenesiene, programarea în concertele formațiilor, dirijorilor și interpreților de peste hotare a unor opere românești au darul de a pune într-o lumină originală și izbutesc să scoată la iveală trăsături inedite pe care fiecare nouă interpretare le adaugă acestor creații. Toate acestea sînt cîștiguri importante pentru muzica românească, confruntată în zilele sărbătorii enesciene cu marele repertoriu universal.

În actuala ediție a acestui eveniment muzical de rezonanță internațională, creația autohtonă este reprezentată prin 42 de compozitori din toate generațiile. Pe lângă lucrările enesciene omagiate în mod special în acest cadru, paleta stilistică a tehnicilor și a genurilor de creație reprezentîndu-i pe ceilalți autori este în măsură să ofere o imagine de ansamblu a înfloririi muzicii românești din zilele noastre.

Din literatura concertelor pentru vioară și pian cu acompaniament orchestral, candidații își vor putea alege opere de Dinu Lipatti, Paul Constantinescu, Pascal Bentoiu, Dumitru Capoianu, Anatol Vieru, Valentin Gheorghiu, Mircea Basarab, aflați pe aceeași listă cu: Mozart, Beethoven, Paganini, Chopin, Schumann, Liszt, Mendelssohn-Bartholdy, Brahms, Grieg, Lalo, Ceikovski, Dvorak, Glazunov, Ravel, Sibelius, Szymanowski, Bartok, Prokofiev, Hacıaturian, Șostakovici, Berg. În etapele preliminare, dintre lucrările obligatorii fac parte, alături de cele enesciene, piesele unor cunoscuți compozitori români puse din timp la dispoziția candidaților.

În concertele festivalului vor răsuna, în interpretări de prim rang, o serie de lucrări intrate definitiv în patrimoniul creației simfonice autohtone: «Simfonia a I-a» de Dimitrie Cuclin, oratoriul «Miorița» de Sigismund Toduță, «Simfonia a VI-a» de Wilhelm Berger, «Simfonia» de Pascal Bentoiu, «Vitrării» de Mihai Moldovan.

Destul de largă este gama lucrărilor de cameră programate în recitaluri și concerte: Stan Golestan — «Zingarella»; «Sonata pentru clarinet și pian» de Alexandru Hrisanide, dedicată de autor interpretului Aurelian Octav Popa; lucrări de Vasile Herman, Cornel Țăranu; «Simfonia de cameră» de Dan Constantinescu, interpretată ca și la prima ei audiere, din toamna trecută, de către formația «Ars Nova» din Cluj.

Orchestrale «Camerata» și «Academica» ale Conservatorului «Ciprian Porumbescu» și-au asumat rolul de a prezenta două lucrări care reprezintă momente importante în drumul creator al autorilor lor: «Concertul pentru orchestră de coarde» de Paul Constantinescu și «Elegia pontică» de Theodor Grigoriu.

Un impresionant buchet de lieduri, aparținînd compozitorilor Mihail Jora, Marțian Negrea, Constantin Silvestri, Zoltan Aladar, Carmen Petra-Basacopol, Mircea Chiriac, Tudor Ciortea, Liviu Comes, Andrei Porfetye, va fi oferit într-un unic recital susținut de renumiții interpreți ai genului — sopranele Elisabeta Neculce-Carțîș și Emilia Petrescu, mezzo-soprana Martha Kessler, tenorul Valentin Teodorian.

Pe scena Operei bucureștene reluarea puternicei evocări istorice «Decebal» de Gheorghe Dumitrescu; nelipsita reprezentație a capodoperei enesciene «Oedip»; baletele, intrate în repertoriul permanent, «La piață» de Mihail Jora și «Priculiciul» de Zeno Vancea, ca și noul balet creat pe muzica «Preludiului simfonic» de Ion Dumitrescu, vor atesta o prezență matură a creatorilor noștri pe tărîmul artei lirice.

13 lucrări, în mare parte recente, aparținînd fie vechii generații, fie celor mai tineri compozitori, vor fi prezentate în special oaspeților străini, în cadrul a două audii de muzică românească organizate de Uniunea compozitorilor. Aici vor fi ascultate fragmente din: «Zamolxe», operă radiofonică de Liviu Glodeanu, pe un libret extras de compozitor din piesa omonimă a lui Lucian Blaga; «Dialoguri dramatice» de Dumitru Bughici; «Șase piese umoristice» pentru cor de copii, orchestră și bandă magnetică de Laurențiu Profeta, pe versuri de Tudor Argezei; «Trei șalviri», septuor pentru instrumente de suflat de Matei Socor; «Concert stereofonic pentru două orchestre de coarde» de Mircea Istrate, precum și alte piese purtînd semnăturile tinerilor compozitori Ștefan Zorzor, George Draga, Corneliu Dan Georgescu ș.a.

Claudiu MIHAIL

înd are pe cei trei amintiți și pe alții, e greu de spus care dintre ei este cel mai bun. În lucru e cert: **Jörg DEMUS**, în vîrstă de 32 de ani, elev al marilor pianști Walter Gieseking, Edwin Fischer, Wilhelm Kempf, Yves Nat și Arturo Michelangeli, laureat în 1956 al Premiului Busoni, este astăzi unul dintre cei mai renumiți interpreți ai muzicii lui Bach, Schubert, Schumann și alimpresioniștilor francezi.

În Boris Godunov interpretat de celebrul **Nicola Rossi-LEMENI** poate fi comparat fără șovăire cu cele mai reușite creații în teatrul liric rus și sovietic, unde interreții rolului, de la Șaliapin pînă azi, au atins culmi de nimeni întrecute.

Purtătoarea unei tradiții aproape bicentenare, trupa de balet a **Teatrului «S.M. KIROV» din Leningrad** a contribuit, alături de baletetele Teatrului Mare din Moscova și alte corective sovietice, la ridicarea artei coregrafice, îndeosebi a baletului clasic, pe cele mai înalte culmi. Ne-au dovedit-o de atîtea ori în turneele din anii trecuți și ne-o vor dovedi acum o dată mai mult în cele trei spectacole din cadrul Festivalului. Secvența noastră prezintă o scenă din baletul **Chopiniana**.

◀ Fără a fi atins celebritatea mondială a compatriotului său din altă generație **Nicola Ghiaurov**, basul **Nicola GHIUZELEV**, artist emerit al R.P. Bulgaria, laureat al Premiului «Dimitrov», s-a bucurat de frumoase aprecieri pe aproape toate scenele lirice ale lumii. De zece ani este solist al Operei din Sofia. Îl vom vedea și auzi interpretînd celebrul rol al lui Mefisto din **Faust** de Gounod.

literare

de Valeriu CRISTEA

MIHAIL BULGAKOV:

maestrul și margareta

Puțini alți scriitori își gatarează într-atît gloria existenței lor postume ca Mihail Bulgakov (1891-1940). Simpla foietare a tabelului cronologic alcătuit de Alexandru Sincu, care semnează și postfața (*Maestrul și Margareta*, în românește de Natalia Radovici, Editura Univers, colecția «Meridiane», București, 1970), ne dovedește că cea mai mare parte a lucrărilor autorului au rămas nepublicate în timpul vieții. Cît de greu e să rezisti și să continui să scrii în aceste condiții de neconfruntare cu publicul ce dau o paralizantă senzație de cecitate și de confuză dezorientare, o știe oricine ține o pană în mînă, și ca să reziste «maestrul» a avut nevoie nu numai de sprijinul unei «Margarete» dar poate că, în taină, și de cel al diavolului, pe care-l evocă în capodopera sa. Aceasta apare tocmai acolo unde era așteptat mai puțin: într-un loc și într-un timp care-i tăgăduiau categoric existența, lui, acoliților lui, ca și marelui său adversar. Ceea ce provoacă (căci este într-adevăr vorba de o provocare, de o sfidare) intervenția promptă a Satanei și a suitei sale grotesce în treburile curente ale pașnicilor (mai mult sau mai puțin) cetățeni ai metropolei este (și acest amănunt trebuie reținut) discursul infatuat (infatuare pentru care personajul va plăti cu capul) al lui Mihail Alexandrovici Berlioz, «redactorul-șef al unei reviste lunare literar-artistice și președintele consiliului de conducere al uneia dintre cele mai de seamă grupări literare din Moscova, căreia i se spunea prescurtat *Mossolit*», cu privire la unele probleme referitoare la tărîmul de unde, după spusa lui Hamlet, nu s-a întors nimeni vreodată. Ideea profundă a acestei fan-tezii în care Bulgakov se avîntă cu temeritatea cu care tînăra sa eroină încalcă mătura vrăjitoarească este că nici un adevăr, oricît de științific, nu trebuie să dea naștere în om la acea rotofeie mulțumire de sine, la acea suficiență obtuză, la acel *hybris* dement. Dar pentru că aceste sentimente nocive, fatale omului, se produc uneori în chip inevitabil, scriitorul și-a propus să infirme în chip pedagogic și numai aparent adevărul care le generează fără vină. Drept urmare (genială idee comică, ineputabilă ca resurse), într-o societate modernă din care superstiția este extirpată în chip științific și organizat, timp de trei zile diavolii își fac pur și simplu de cap! Prezentîndu-se ca expert în magie neagră — căci, intrupîndu-se, supranaturalul nu poate fi decît excentric — Mefisto, însoțit de «asistenții» lui (printre care și un motan uriaș), pune la cale tot felul de pozne, era să spun drăcovenii, mai mult sau mai puțin inofensive: un personaj se trezește fără cap, din altul rămîne numai costumul, tot atît de activ ca și birocratul care se evaporase din el, un al treilea, capturat de forțele întunericii, este obligat să devină un vîrcolac și să danseze trist în aer etc. Cotidianul explodează jalnic într-o suită deconcertantă de miracole. Mefisto demască impostura, șarlatanismul, prostia, venalitatea și face tot binele pe care cineva află într-o eternă opoziție îl poate face: el o ajută pe Margareta să-și regăsească iubitul, pe nefericitul maestrul, și în final cuplul este pus la adăpost între pereții inexpugnabili ai unei case de pe celălalt tărîm.

Raporturile dintre real și supranaturalul sînt perfect simetrice în romanul lui Mihail Bulgakov: dacă cotidianul se transformă în fantastic, legenda se preface în cotidian. Căci există un al doilea plan, paralel, al narațiunii, împins mult în trecut, plan constituit de istoria martiriului lui Yeshua și al tragediei lui Pilat din Pont, redată în maniera unui realism aproape flaubertian. Yeshua susține în fața tribunalului că toți oamenii sînt buni, afirmație care îl scandalizează tocmai pe acela prin care aserțiunea se va verifica în chip paradoxal. Căci într-o noapte cu lună, sălbaticul călăreț Pilat din Pont ride și plînge în somn, min-tuindu-se: căci e cu neputință să fie damnat un om care ride și plînge în somn.

Multe din motivele prozei lui Bulgakov revin în acest ultim roman al său, ca de pildă cel al iubirii fulgerătoare, totale, predestinate parcă, în care transpare ceva din tema îndepărtată a lui Tristan și a Isoldei, a elixirului lor miraculos, sau cel al casei ca cetățuie, ca fortăreață în mijlocul tumultului, ca spațiu ocrotit și ocrotitor în care personajele sale atît de vulnerabile fac, din cînd în cînd, un popas regenerativ. Realismul, vizibil atît în finețea analizei psihologice cît și în precizia și în intensitatea fascinantă a amănuntelor, fantasticul, satira și lirismul se împletesc inextricabil în proza uimitoare a acestui mare scriitor, ieșit parcă din *Mantaua* lui Gogol prin cea mai reușită scamatorie a tenebrosului său personaj.

de Felicia ANTIP

de doi bani filozofie

Ce-ar fi fotbalul dacă golurile formidabile s-ar înșira unul după altul ca mărgelile pe apă? Ar mai delira oamenii pe străzile Romei sau ale Rio-ului după fiecare mingă intrată în poartă? Dragostea nu e un extaz neîntrerupt și poate tocmai de aceea o iubim, viața nu cunoaște numai clipe de încântare și cu toate acestea grozav mai vrem s-o trăim, fotbalul farmecă, probabil, pentru că momentele culminante sînt precedate de lungi așteptări febrile și de atîtea și atîtea prilejuri pierdute. Fericită memorie aceea care reține numai ceea ce a fost minunat! Pentru ca să ne amintim, totuși, că golurile frumoase nu umblă pe toate drumurile și pentru ca să nu ni se aplece de prea mult dulce, televiziunea și-a condimentat retrospectiva cu una sau două ocazii ratate. Dominantă a fost însă impresia de ferveoare, de paroxism aproape dureros al bucuriei. Și atunci de unde, de ce, acest gust amar — de «a doua zi, diminețea» —, cum s-a ajuns la situația ca echipa noastră care a participat la exuberanta întrecere din Mexic să se dezagrege după ea și din cauza ei, așa cum ne-a informat, în trecut, Cristian Țopescu? Las în seama toate numeroșilor specialiști în fotbal analiza tristei evoluții dar așa, ca spectator și ca actor al acestei lumi în care fotbalul pare a juca un rol atît de important, nu pot să nu regret că nici măcar capitolul ludic al vieții noastre nu este scutit de neputința de a ne bucura pînă la capăt de ceea ce ar trebui să provoace numai bucurie.

Pentru că am început cu sportul, îmi voi exprima încă o dată admirația pentru ideea de fair-play, în cea mai largă accepție a ei, adică implicînd nu numai «ce ție nu-ți place, altuia nu face» ci și «ochi pentru ochi, dinte pentru dinte». Revistele și ziarele și-au făcut obiceiul de a scrie despre televiziune. Televiziunea avea dreptul la replică. A început să facă uz de el inițiind rubrica intitulată «Revista revistelor». Pierdusem prima emisiune și, pentru că am auzit că fusese dedicată revistei «Flacăra», l-am rugat pe autor să-mi permită să citesc ulterior textul prezentării. Mi-a răspuns că n-a avut nimic scris, că a vorbit liber. Urmărind, după aceea «Revista revistelor», m-am mirat foarte. O fi fost poate «Flacăra» o excepție, dar celelalte reviste sînt recenzate în scris, textul, citit foarte laborios, reprezentînd îndeobște o enumerare de titluri, agrementată de cîteva adjective. Emisiunea îi poate interesa doar pe cei ce vor să afle pe această cale sumarul unor reviste, mereu altele. În acest meci, televiziunea n-a reușit încă să egaleze pe tabela de marcaj.

Aceeași regulă a fair-play-ului — de data aceasta în înțelesul prim al noțiunii, acela de atitudine corectă — mă obligă să revin asupra unei comparații pripite. După o mostră din «Odiseea», amăgită probabil de sirenele Kessler, m-am grăbit să dau un certificat de bun-gust acestei producții semnată «Studio Uno». Nu-l merită, iar autorii autohtoni de parodii pentru televiziune nu trebuie să aibă complexe de inferioritate: vulgaritatea indecentului flirt cu Homer, e foarte greu de depășit.

Am așteptat cu anumite aprehensiuni întîlnirea cu filmul «Apa trece, oamenii rămîn». Nu cumva, mă întrebam, premiile obținute la Praga reprezintă un omagiu adresat mai curînd subiectului decît realizării? Trîind sub impresia — pentru multă vreme de aci înainte copleșitoare — a dramaticelor telereportaje din mai, mă temeam de primejdia supralicitării, a patetismelor verbale. Curat, sobru, montat cu meșteșug dar fără ostentație, filmul a lăsat să vorbească imaginile, imaginile acelea pe care neobosiții, pătimașii operatori ai televiziunii le-au adunat în însăși clipa nefireștii lor apariții. Fără cuvinte, în stil de relatare telegrafică, «Apa trece, oamenii rămîn» sintetizează — pentru ochii noștri îndurerăți atunci zi de zi, pentru ochi străini care iau prima oară contact cu dezastrul din primăvară — ceea ce nu trebuie să fie și nu poate fi uitat.

Din nou îmi dau seama că televiziunea nu a greșit lăsînd prezentarea inundațiilor în seama propriilor ei profesioniști și neîncredințînd comentarea imaginilor unor scriitori. Scriitorii noștri nu prea au deprinderea de a subordona cuvintele imaginii. Nu sînt, îndeobște, nici cinești nici teleaști. Or, atunci nu era momentul să se facă experiențe sau ucenicie. Acum însă, pe vreme senină, li se poate încredința aparatul de filmat și trebuie chiar să fie rugați să-l primească. Poate că de undeva tot o să sară iepurele. Chiar dacă primele încercări nu sînt intru totul satisfăcătoare. Chiar dacă un scriitor talentat și tînar ca Petru Popescu, citadin și modern prin afinitate electivă, devine pe neașteptate bucolic și chiar gongoric atunci cînd încearcă să-și descrie cu mijloacele televiziunii orașul iubit. Din realizările încă imperfecte ale unora, ei și alții vor învăța — e de sperat — că este nevoie de mai puține superlative și de mai multă substanță, că trebuie să fie mai încrezător în virtuțile imaginii și mai zgîrcit la vorbă.

Am văzut un reportaj despre Sighișoara în refacere. Am văzut un reportaj despre «un bătrîn lup de mare». Amîndouă realizate de vechi profesioniști ai televiziunii. Primul mi-a plăcut: serios, la obiect, fără dulcegării, fără încercări de a sugera răspunsurile. Al doilea mi-a plăcut mai puțin: pentru că era viceversa.

Imagine din *Leonce și Lena*, unul din cele mai remarcabile spectacole ale scenei românești, create în stagiunea trecută de Liviu Ciulei.

PERMANENȚELE UNUI REPERTORIU

Acalmia zilelor de vacanță face și mai evident aspectul de pagină albă pe care îl are viitoarea stagiune teatrală. Deși demarajul ei se apropie vertiginos, nu știm încă dacă va fi o pagină de rutină, sau dacă, pe fondul unui atît de generos potențial de talente și posibilități cum este teatrul românesc contemporan, noua stagiune va înscrise o pagină de antologie. Cu tot acest iz de probabilitate, trecătorul care înregistrează fațadele somnolente și obloanele trase ale săliilor de teatru nu trebuie să creadă în aparențe. Înăuntru se lucrează — și nu numai în secretariatele literare aflate acum într-unul din momentele lor de vîrf — pregătirea documentară și publicitară a viitoarelor premiere. Mă gîndesc, mai ales, la acel «înăuntru» localizat, dacă vreți, pe litoral, în deltă la munte, oriunde sute și sute de slujitori ai scenei poartă cu ei proiecte, meditînd mai activ decît s-ar crede la piesele și rolurile încredințate, fie-mi îngăduită comparația, în chip de bombe cu explozie întîrziată. Așadar, pagina este albă nu din lipsa titlurilor care circumscriu repertoriul apropiatei stagiuni — fiecare teatru îl posedă deja între cartoane — ci pentru că numai un repertoriu jucat, demonstrat, poate măsura distanța dintre un concept de arhivă și o concepție asupra teatrului.

Dacă vrem să discutăm în nota celei de-a doua noțiuni, ne-am putea opri, spre exemplificare, la Teatrul «Lucia Sturdza-Bulandra». Oferă Teatrul L.S.B. suficiente garanții de realizare calitativă și numerică a programului propus pentru stagiunea care vine? Argumentele pot fi luate din bilanțul general al stagiunii recent încheiate.

Se impune astfel constatarea că activitatea Teatrului «Bulandra» reflectă focalizat principalele caracteristici pozitive ale acestui bilanț, și anume o sporire considerabilă a numărului de spectatori, lansarea unor lucrări semnificative pentru evoluția dramaturgiei românești contemporane, afirmarea la scară europeană prin turnee de un răsunător succes artistic.

Și iată impresia pe care o degajă alcătuirea repertoriului acestui colectiv pentru stagiunea 1970-1971: continuitate de gîndire, respectul propriei tradiții și deschidere la tendințele noi din dramaturgia românească și străină.

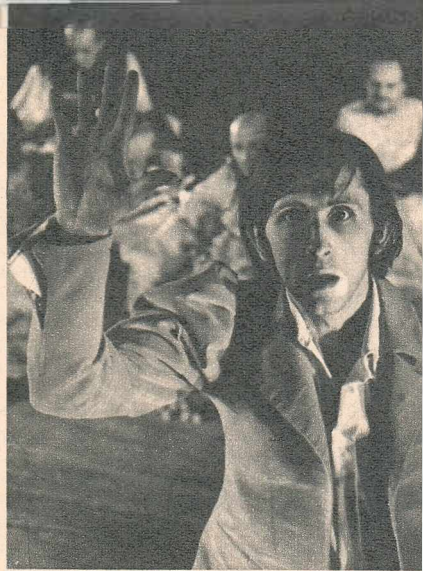
Materializată, stagiunea trecută, prin montarea pieselor *Viteazul* de Paul Anghel și *Transplantarea inimii necunoscute* de Al. Mirodan, preocuparea față de creația originală a cunoscut gestația intrării în repetiții a satirei lui Teodor Mazilu, *Acești nebuni fărnici*. Destinul dramaturgiei lui Mazilu este strîns legat de Teatrul «Bulandra», nu nu-

mai pentru că aici s-a produs debutul său, dar, mai ales, pentru maniera inspirată în care a avut loc această colaborare. Mazilu s-a putut sprijini pe adevărată totală a teatrului, un regizor ca Lucian Pintilie, actori ca Octavian Cotescu, Vali Voiculescu, Rodica Tapalagă, departe de a fi niște începători, s-au redescoperit în codul artistic propus de teatrul lui Mazilu și, împreună, autor, regizor, interpreți, teatru, au fost adoptați de un public entuziast. Iată premisele pline de răspundere în care va avea loc, în toamna acestui an, premiera noii sale comedii, alături de care abordează un spectacol compus din două piese ale lui Marin Sorescu, *Există nervi* și *Paracliserul*, precum și a piesei proaspătului debutant Iosif Naghiu intitulată *Întunericul*, se inscriu în mod evident în aceeași tendință de teatru *atelier*, deosebit de receptiv la idei și modalități de expresie inedite în peisajul dramaturgiei noastre. Lansarea unui debutant, Radu Bădilă, cu piesa *Patru oameni fără nume* va coincide cu manifestările prilejuite de semicentenarul partidului nostru.

Cea de-a doua trăsătură a noului repertoriu promiște o dezvoltare a liniei de spectacole *Livada cu vișini*, *Nepotul lui Rameau*, *Leonce și Lena*, care au adus în actualitatea fenomenului nostru teatral chestiunea reinterpretării clasice în viziuni contemporane: *Furtuna* de Shakespeare, *Don Juan* de Molière și *Revizorul* de Gogol așteaptă intrarea în repetiții, precedate de comedia de stil *Iubire pentru iubire* a lui William Congreve, gata de prezentare încă de la finele stagiunii trecute.

Ar fi de recunoscut că simpla enunțare a unor titluri clasice nu înseamnă automat o realitate; cine poate garanta, la urma urmelor, succesul unei întreprinderi artistice care nu se desfășoară după tipare prestabilite? Putem nota însă cu inima ușoară că punctul de plecare este nu «valorificarea», ci «redescoperirea» operelor clasice, iar această deosebire de nuanță va fi, sîntem siguri, întărită de precizarea că autorii spectacolelor amintite se numesc Lucian Pintilie, David Esrig și Valeriu Moisescu.

Este definitorie, în concepția Teatrului «Bulandra», largirea ariei de universalitate a repertoriului. Noua

stagiune va promova opera de căpătîi a proaspătului laureat al Premiului Nobel, Samuel Beckett, *În așteptarea lui Godot*. Publicul românesc va cunoaște, astfel, în versiunea scenică semnată de Esrig, opera unui iconoclast dublat de un arhitect al noilor tendințe în dramaturgie.

Majoră este și opțiunea teatrului pentru reprezentarea unui mare scriitor sovietic, Isaak Babel, pe care împrejurări din deceniile trecute au reușit să-l țină deoparte de circuitul valorilor. Nu mă îndoiesc că premiera piesei cu titlul *Maria* va fi comparabilă cu editarea unei cărți de Hemingway.

Cota artistică atinsă de Teatrul «Bulandra» în stagiunea trecută cu momentul ei de adevărată sărbătoare care a fost *Leonce și Lena* prefigurarea îndrăzneată a viitoare stagiuni, fac posibilă și o altă observație: maturitatea în concepție nu a atras după sine o rigiditate a gusturilor. Orientarea repertoriului girat de personalitatea lui Liviu Ciulei exclude astfel ideile preconceptuate față de genurile de teatru criteriul de selecție rămînînd același: că o piesă intrată în program trebuie să fie cap de gen. Exemplul ce mai sugestiv este *Puricele în ureche* față de al cărui imens succes de public unii au «decis» că teatru așa-zis «ușor» merge de la sine. Mă întreb dacă cei care și-au manifestat îngrijorarea au meditat suficient la faptul că piesa lui Feydeau ar putea exemplifica într-un prezumtiv tratat asupra dramaturgiei nivelul de artă pe care îl poate atinge perfecțiunea farsei. S-au înțeles, pe de altă parte, cei dispuși să taxeze totul de «facil» de către alte spectacole, care au avut a ceeași bază «de la sine mergătoare», s-au soldat cu solide căderi de public? Nu e de mirare că acolo unde privirea critică nu a știut să citească arta dramaturgului, ea a putut escamota și arta spectacolului.

Dar, o stagiune a murit, trăiască noua stagiune! Dacă am prezentat-o, fie și sumar, prin ceea ce a nunțat unul dintre teatrele Capitale este că și în acest domeniu funcționează dialectica părții care reflectă întregul.

Emil MANDRIU

internatiștii

Evocare sentimentală
de Nelu IONESCU

Pentru cei neinițiați este greu, aproape imposibil, să găsească o legătură unică între academicianul medic Ion Enescu și academicianul filozof Mihai Ralea; între matematicianul de renume Traian Lalescu și complexa personalitate numită Lucrețiu Pătrășcanu; între scriitorul și criticul iterar Eugen Lovinescu și academicianul atomist Horia Hulubei; între profesorul universitar Ioan Borcea, întemeietorul stațiunii de cercetări științifice de la Agigea, și academicianul doctor Nicolae Lupu; între scriitorii Demostene Botez, Ionel Teodorescu, Păstorel Teodorescu, Eugen Mironescu, Ovid Densusianu și compozitorul Ionel Ghiga; între baritonul Petre Ștefănescu-Goangă și profesorul universitar Traian Săvulescu, fost președinte al Academiei Republicii Socialiste România; între criticul de artă D.I. Suchianu și profesorul rector I. Burghel; între generalul D. Dămăceanu și fostul vicepreședinte al Parlamentului Turciei, Abdurachim Selim; între pictorul Paul Veronea și secretarul Asociației juriștilor din Republica Socialistă România, Adrian Dumitriu; între regizorul de teatru Ioan Sava și profesorul chirurg Gheorghe Chipail; între antrenorul federal de fotbal Dincă Chileru și... Dar, să ne oprim! Pentru că, ricit de bune ne-ar fi intențiile și oricât e mare spațiul acordat de revistă, nu-i posibil să cuprindem aici numele tuturor celor care — dincolo de titlurile cîștigate într-o profesie sau alta, într-un domeniu sau altul — își arogă în plus un titlu de merit și faimă comun: acela de a fi fost — spiritual — de a continua să fie internatiști. Adică absolvenți, mai vechi și mai recent, ai liceului ieșean numit principal «Costache Negruzzi» și, în-un subsidiar de neașteptată rezonanță răspîndire — «Internat».

Deci, cîteva gânduri, cîteva rînduri, spre internatiști. Înainte de orice însă, o cuvîntare o amintire, un paragraf pentru titlor.

Acum exact trei sferturi de veac, Spiru Haret — una dintre personalitățile aș spune notorii pentru cultura noastră — propune, susține și obține înființarea în capitala Moldovei a unei școli în care, pe de o parte, să se poată da elevilor «nu numai instrucție, ci și o educație», iar pe de altă parte, prin profesorii săi, aleși dintre ei mai pregătiți și cu experiență, să constituie un model pentru toate celelalte coli secundare din România aceluși timp.

Și iată că de atunci, de la 3 octombrie 1895, Liceul Internat, an de an, asigură ațunții promoții de intelectuali de elită. În act administrativ îmi susține afirmația: acceptul oficialităților centrale de a se aniversa anul acesta, la scara întregii republici, 75 de ani — deci nu o sută, nu sută cincizeci, ca la alte asemenea instituții — de la înființarea acestei școli de deosebită ținută culturală este motivat numai de suma impresionantă a personalităților noastre care și-au început in-

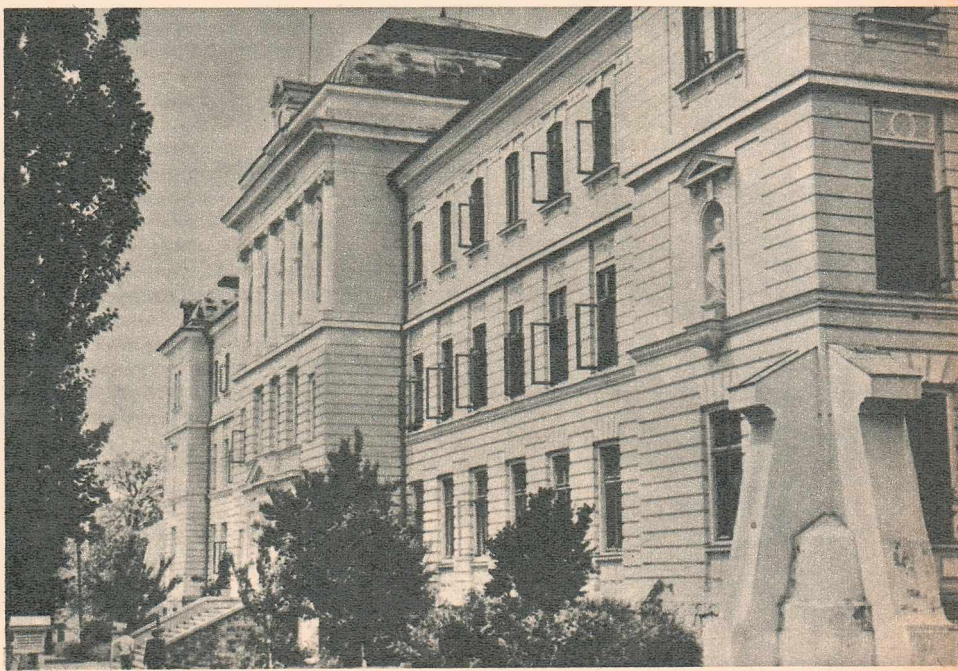
sfruirea și formarea ca elevi cu chipul, cu emblema «LI» deasupra cozorocului aproape dreptunghiular.

Prestigiul deosebit al Liceului Internat se datorează fără îndoială, înainte de orice, corpului său profesoral. Amintesc nume «de început»: Gh. Gh. Longinescu, Simion Mehedinți, Ion Ralet, Em. Ludwig, T. Nicolau, scriitorul junimist Miron Pompiu, Ion Arghirescu, Ioan Paul, Ioan Mitru, I. Dianu, Aron Densusianu, Octav Erbiceanu, arhierul Konon Aramescu, devenit apoi mitropolit primat al României, Gavriil Musicescu, cunoscutul compozitor și muzicolog, dr. Ion Cantacuzino, Chr. Missir, B. Hetrat. Apoi marile personalități care au format și prima echipă a «Vieții Românești»: Garabet Ibrăileanu, Octav Botez, I. Botez, Mihai Carp, Mihai Jacotă, T.A. Bădărău. La fel ca aceea a elevilor iluștri, nici lista profesorilor nu poate fi completă. Și totuși, mai trebuie amintiți August Scriban, Axente Frunză, Ioan Prassa, Ioan Lupu, Emil Diaconescu, Neagoe Popeea, Gr. Gr. Gheorghiu, N. Negru, D. Nichita, V. Popovici, A.D. Atanasiu, C. Penel, T. Berescu, T. Ghica, C. Tucaliuc. Și cred că nu numai elevii, ci și profesorii care și-au petrecut ani lungi — unii peste 30, o întreagă viață — în lăcașul de cultură care și-a găsit locul pe dealul Copoului — înălțime parcă predestinată culturii — sînt cuprinși în societatea de nedezmembrat a internatiștilor. Cu atît mai mult cu cît unii dintre ei, înții au fost elevii Internatului și-apoi profesorii săi.

În fine, mai trebuie notat că mulți dintre profesorii liceului au devenit profesori universitari. În afară de nume consemnate pînă acum, mai adăugăm pe acelea ale lui N.I. Popa, Ion Plăcîncă, Ilie Popa, Petru Jitaru și alții, și alții.

Directorii n-au fost numeroși. Pentru că erau personalități ale pedagogiei. Iată nume la care nu trebuie adăugate note informative: Nicu Gane, Dragomir Hurmuzescu, Gheorghe Lascăr, Gheorghe Tomida, Th. Nicolau, Benone Constantinescu, dar mai ales Teodor Bădărău — directorul care 24 din cei 75 de ani a condus fericit destinele liceului. Stabilitatea este apanajul valorilor certe.

În toamnă internatiștii se vor întîlni. Să-și amintească elevii de profesori, și profesorii de elevi. Să-și amintească de băieții dintr-a șaptea, care, în anii 1915-1916, au dat două clase într-un an, ca să poată să urmeze cît mai grabnic școala de ofițeri de rezervă. Se pregăteau pentru front, pentru apărarea patriei. Să-și amintească de colegul lor, Dinu Niculescu, al cărui cvartet a fost «clou»-ul serbării de fine de an în 1928. De Dinu Niculescu care avea să ajungă dirijorul Filarmonicii din Brașov. Să-și amintească de rolurile în travesti pe care colegul lor, elevul Radu Beligan, le juca pe scena Naționalului ieșean. Să-și amintească de cel care l-a lansat pe Radu Beligan, tot un coleg de-al lor: Victor Ion Popa. Să-și amin-

O dată hotărîtă înființarea acestui liceu cu totul deosebit, mai trebuia aleasă localitatea unde să se pună piatra lui de temelie. Și fiindcă, de-a lungul deceniilor, lașul se dovedise — printre orașele țării — o cetate în care cultura avea altarul cel mai mare, cei aleși să aleagă s-au oprit asupra lui.

Între 1895 și 1906 școala s-a bucurat de întreaga asistență materială necesară menirii sale speciale. Au început însă crizele economice și Internatul a supraviețuit doar cu sacrificii.

În timpul primului război mondial, clădirea, fiind transformată în spital, a suferit degradări mari care, cu greu și în timp îndelungat, au putut fi înlăturate.

Al doilea război mondial părea că a pus definitiv capăt existenței liceului. În urma bombardamentelor, dintr-o splendidă clădire, n-au mai rămas decît ziduri crăpate și afumate.

Dar Liceul Internat nu a însemnat nicicînd doar o clădire maiestuoasă și atît. Liceul înseamnă, înainte de toate, «internatiștii». Și Ei — foștii profesori și foștii elevi, atunci mulți abia întorși de pe front — l-au făcut să renască, la propriu, din cenușă. Clădirea, refăcută la fel ca înainte, are la temelie nu numai piatră și cărămidă, ci și dăruirea și stăruința tenace a directorului T.A. Bădărău, a ministrului Aurel Popov, a profesorului Traian Gheorghiu, a inginerilor Strat și Dumitru Secară, a profesorului universitar Mihai Vasiliu.

Pentru internatiști, școala face parte din ființa lor. Și aceasta fiindcă, acolo, ei n-au căpătat doar o instrucție deosebită, ci și-au făcut și ucenicia de oameni dintr-o bucată.

tească de Franț Gavrilet dintr-a opta, care în 1928 a publicat «Teoria genurilor literare» după lecțiile profesorului Carp — un volum de aproape 150 de pagini. Să-și amintească de... toate ale lor. Dar, mai presus de orice, să-și potolească nevoia de pelerinaj la zidirea sfîntă pentru ei.

Se vor aduna din toate colțurile țării, ba chiar ale lumii. Leon Negruzzi, literat, traducător din română în franceză, urmaș al celui care a dat nume liceului, va veni din Paris. Tot de la Paris, profesorul agregat Victor Cădere.

Munca de organizare a sărbătoririi li-

ceului este enormă, noroc însă de foști elevi — ca avocatul ieșean Petre Alexa — ori actualii profesori — ca filologul Ioan Manolache — care, dedicîndu-și în exclusivitate timpul lor liber acestui țel, așa, pe nesimțite, s-au descoperit stăpîniți de un adevărat hobby, cu dimensiuni creatoare și sentimentale.

Tempus edax rerum... Internatiștii îl prețuiesc pe Ovidiu, îl citesc și îl memorează, însă anul acesta — de la 3 la 5 octombrie — vor să demonstreze că timpul nu poate distruge chiar totul, totul. Ba, dimpotrivă, uneori clădește.

internatiștii

Uniforma și fanfara liceului — iată două elemente care nu pot fi nicicum desprinse de imaginea tradițională a internatiștilor.

Cei neavizați să nu se pripească să spună că-s două lucruri neesențiale, aparținând doar de formă. Pentru că, atât uniforma cât și fanfara aveau menirea lor educativă. Rostul școlii era, după cum am mai spus-o, de a forma nu doar oameni bine instruiți, ci de a da țării cetățeni complet formați, de a da țării caractere. Și tocmai pentru realizarea acestui scop, în școală erau încurajate muzica, sporturile și participarea la toate manifestările de viață socială ale orașului, într-o ținută morală și vestimentară deosebită.

Și într-adevăr, internatiștii, prin formarea lor umanistică completă, își creaseră un loc aparte și un prestigiu în viața orașului. În ciuda vârstei lor, elevilor li se acorda stimă. Serbările de sfârșit de an aveau loc numai în sala Teatrului Național. Când internatiștii, cu fanfara de 30—40 de instrumente înainte, coborau dealul Copoului și, pe lângă Corso, prin Lăpușeanu se îndreptau spre Piața Unirii, lumea alerga din toate părțile să-i vadă, să-i aclame. Era un semn constant de multă simpatie a Cetății pentru cei mai mici cetățeni distinși ai ei.

După o îndelungată rupere a tradiției din pricina războiului, anul acesta fanfara (cu aproape toate instrumentele și doar cu opt uniforme care încă se află în lucru) va fi din nou în fruntea coloanei de internatiști care se vor îndrepta spre Teatrul Național. Festivitatea va dura două zile și internatiștii vor oferi o producție artistică susținută de actuali dar și de ex-elevi, azi personalități marcante ale artei și culturii noastre.

Fotografia de sus a fanfarei din 1906. Cea de jos, din 1926. În aceasta din urmă, printre foști elevi, se pot identifica Dinu Niculescu, șeful fanfarei, Teodor Mandrea, judecător la Tribunalul Suprem al Republicii Socialiste România, Ioan Enache și Ioan Petrovici, ambii profesori de istorie, Gheorghe Novac, artist dramatic.

de Teodor MAZILU

PROGRESAȚI LA ORE CONVENABILE!

Că oamenii doresc desăvîșirea — asta e de la sine înțeles. Un om de paie vrea să fie un om de bronz, dorință perfect lăudabilă. Un scriitor mediocru aspiră cu voioșie spre genialitate. Nimeni nu ia în nume de rău această omenească aspirație spre progres. Numai că, poate ar fi bine ca această dorință de progres să se manifeste la ore potrivite. Ca progresul unora să nu deranjeze mediocritatea altora... Dacă tot vreți să progresați, progresați la ore convenabile!

În muzică — și mai ales în muzica ușoară — și în primul rînd în orchestrele care împinzesc restaurantele — această dorință de progres se manifestă cu deosebită violență. Chiar progresul trebuie făcut cu măsură. Adeseori sala de mese a restaurantelor e transformată în sală de repetiție. Desigur, la ora prînzului nu prea ai chef de muzică lunguroasă. Nu e ora cea mai potrivită pentru invitații la o iubire eternă... Toate astea au vreo șansă să impresioneze mai spre seară încolo, toate astea orchestra și le oferă. O muzică demonică și insinuantă plutește peste inofensivele fripturi dietetice. Nu poți să mai schimbi o vorbă, orchestra, lacomă de progres, repetă încontinuu... Apoi, cîntăreața vrea și ea să progreseze... Alte repetiții — și clienții, în timp ce așteaptă o salată de ardei copti, trebuie să pătrundă — vrînd-nevrînd — în laboratorul ei artistic. Acest laborator putea să rămînă o taină în vecii-vecilor, nu era nimic de pierdut...

Dacă această atitudine dovedește înțelegere față de nivelul profesional al muzicienilor — ea dovedește în același timp și dispreț față de clienți. Căci într-adevăr îți trebuie un mare dispreț ca să confuzi o sală de mese cu o sală de repetiții.

Ospătarii, cu simțul lor muzical atît de dezvoltat, au grijă ca clienții să nu deranjeze orchestra în drumul ei spre sublim... Și din această evlavie pentru artă îți aduc friptura rece și berea caldă, după ce aria de Verdi s-a terminat... În timp ce orchestra cîntă, ei ascultă cu evlavie, într-o atmosferă atît de elevată cine se mai gîndește la servit?

Sigur, dacă vor să progreseze, n-au decît. Nimeni n-are nimic împotriva... Dar nu în timp ce oamenii mîncă... Nu trebuie luați clienții drept martori pentru toate eforturile vocale pe care le face cîntăreața. Să progreseze, dar mai discret. Să progreseze — dar între opt și zece dimineața.

Imaginea datează din 1935 cînd internaștii au sărbătorit 40 de ani de existență a liceului lor.

Pot fi recunoscuți directorul T.A. Bădărău, subdirectorul Ioan Lupu, profesorii I. Raianu, M. Papastopol, Valeriu Buțoreanu, iar dintre foștii elevi, academicienii Mihai Ciucă, Iorgu Iordan, Traian Ionașcu, profesorii universitari A.C. Partenie, rectorul Institutului politehnic din București, C. Bedreag, Dragomir Hurmuzescu (fost director al liceului), M. David, G. Pascu. N.I. Popa, C. Fedeleș, I. Botez, generalul medic I. Raianu, generalul inginer V. Marcu, judecătorul scriitor Gh. Bărgăoanu și judecătorii Comîrzan, Munteanu, Costinescu ș.a.

Aniversarea de anul acesta va fi un prilej de evidențiere a tot ce a însemnat această instituție de cultură pentru progresul spiritual și, implicit, material al țării. Sărbătorirea va fi dublată și de o amplă sesiune științifică al cărei subiect general este lesne de ghicit.

Internaștii se reîntorc să se regăsească. Generațiile între ele, oamenii între ei.

Un amănunt cu semnificația lui: majoritatea foștilor elevi au cerut să fie cazați în dormitoarele internatului și să mînce în sala lui de mese același meniu cu al elevilor. Întîlnirea va fi și o oglindă fermecată care va readuce multora, pe chip și în suflet, frumusețea anilor tineri.

Trecutul și, implicit, evocarea lui se isprăvesc în prezent — e firesc să fie așa.

Înainte de război, internaștii erau permanent frunțași la concursurile «Tinerimea română» și «Gazeta matematică». Dar, la internat buna tradiție continuă.

În fotografia de jos — făcută bineînțeles tot pe treptele scării — sînt adunați internaștii de azi, medaliați la Olimpiada 1970 de limba română, matematică și fizică. Observați cit de mulți sînt. Tradiția n-a fost doar preluată, ci și îmbunătățită.

Continuarea tradiției privește și corpul profesoral actual, — select și stabil — format din pedagogi remarcabili de talia profesorilor Costandache, Manolache, Avădăni, Tănăsucă, Cohal ș.a.

Interesantă este reacția actualilor elevi față de evenimentul școlii. Toți vor să participe la aniversare, toți — într-un fel sau altul — se pregătesc. Toți au emoții. Întîlnirea cu înaintașii îi tulbură, în sensul cel mai bun. Împotriva multor păreri, generația computerelor și zborului în Lună nu este doar rece-rațională, ci și fierbinte-afectivă.

Pentru că trebuie recunoscut că întîlnirea din octombrie este în mare măsură un remember sufletesc.

Cît despre această fotografie, deocamdată «a prezentului», se va retrage și ea — fatalmente — în trecut. Ca să reapară peste 25, peste 50, peste 75, ori mai mulți ani, ca document a «ceea ce a fost», ca document a «ceea ce am fost».

pe platourile lumii

„CIRCULAȚIA“

Filmele lui Tati se coc greu. Aflat mereu în căutarea unui producător, comicul singuratic aleargă de la o companie la alta iar între timp — și trece destul — schimbă titlurile. Cu doi ani în urmă anunțase că filmul la care lucrează va purta numele de «Yes, Mr. Hulot» și va fi realizat, în întregime, în studiourile franceze. După cîtăva vreme a găsit un finanțator olandez, pentru ca ceva mai tîrziu să întîlnească sprijinul unei case italiene. De filmat a filmat totuși ceva și în Olanda iar în momentul de față, instalat într-un garaj din suburbia St. Davis, se apropie de sfîrșitul turnărilor. Deocamdată, titlul filmului este «Circulația». Ca și în ultimele sale două creații — «Unchiul meu» și «Playtime» — și de data aceasta Tati urmărește cu amărăciune agresiunea vieții moderne asupra omului contemporan: „Nu aș vrea să par o persoană foarte importantă pentru că nu sînt — declara de curînd cineastul. Tot ceea ce simt este că astăzi tehnica o ia prea repede înainte și nu toți oamenii pot să țină pasul. Să zicem că într-o clasă sînt 35 de băieți și fete dar viața modernă este făcută numai pentru primii patru. Ei vor fi inventatorii, inginerii. Ceilalți vor trebui doar să-i urmeze, să apese pe niște butoane... În «Unchiul meu» spuneam: «Domnule, te rog, nu te îngriji atît de mult de automobil, doamnă, nu te ocupa doar de înfățișarea bucătăriei, ocupați-vă puțin și de fiul dv. în vîrstă de zece ani». Băiatul are acum douăzeci de ani, poartă barbă și părul lung și este, pe bună dreptate, înstrăinat de părinții săi”.

Întrebat care este semnificația ultimei scene a filmului său «Playtime» (pe aeroportul Orly aparatul insistă pe rînd asupra unei tinere americane ce poartă un buchet de crini în brațe și asupra lămpilor din tavan, modelate după forma florilor), Tati a răspuns: „Viața modernă, dacă știi să o privești, poate avea uneori poezia ei. Cei care nu au înțeles treaba aceasta m-au întrebat mereu de ce am ales acest final. În general, eu nu spun «aici e așa, aici — așa». Las aparatul să vorbească. Eu spun atît: am deschis o fereastră, vrei să vii cu mine să privești? Poate acum nu vei găsi nimic amuzant, dar cine știe dacă peste cîteva săptămîni nu vei observa într-un aeroport un amănunt care să te facă să rîzi. Cînd reușesc să-i determin să zîmbească pe oamenii dintr-o bancă, dintr-un supermarket sau un aeroport, atunci sînt fericit“.

„GOYA“

Două studiouri, Defa și Lenfilm, un scenarist bulgar, Angiel Wagenstein, un regizor german, Konrad Wolf, actori din mai multe țări, lucrează umăr la umăr la realizarea unei ambițioase coproducții: transpunerea pe ecran a monografiei lui Feuchtwanger, «Goya».

Konrad Wolf, care în dese rînduri a declarat că nu îl interesează filmele biografo-istorice, limpezește nedumerirea celor care i-au cerut să-și justifice alegerea: „Dincolo de atmosfera epocii și de personalitatea copleșitoare a lui Goya, filmul se va strădui să fie povestea vieții unui erou care și-a dedicat toate forțele pentru a găsi «calea spinoasă a cunoașterii», drum plin de primejdii dar și de satisfacții. Ne încumetăm și noi să-l străbatem și mi s-a părut că Goya este un partener ideal“.

Turnările au loc pe platourile caselor Defa și Lenfilm iar cîteva experioare vor fi filmate în R.P. Bulgaria și R.S.F. Iugoslavia.

Din numeroasa distribuție internațională desprindem cîteva nume de rezonanță: actorului lituanian Donatas Banionis (*Nimeni nu voia să moară, Sezon mort*), interpret de mare forță dramatică, i-a revenit răspunderea de a da

viață pe ecran lui Goya; ducesa de Alba va avea chipul actriței și cîntăreței iugoslave Olivera Vuco; în alte roluri principale apar Gustaw Holoubek, Wolfgang Kieling, Liudmila Ciursina, Iren Sütö. Imaginea este semnată de Werner Bergmann (R.D.G.) și Konstantin Ryzow (U.R.S.S.).

Tati, așa cum nu prea îl vedem în filmele sale.

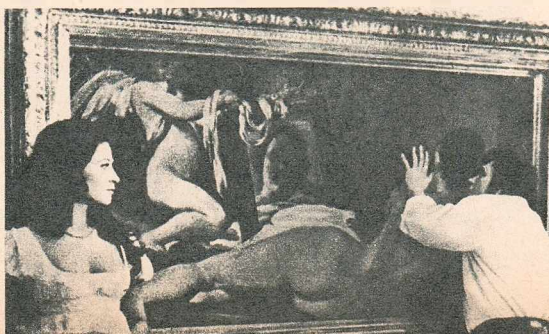
„ROMAN EPISTOLAR“

Cineștii sovietici D. Grabrovički (scenarist) și E. Matveev (regizor) și-au consacrat activitatea lor din ultimul an cercetării unui bogat material privind viața locotenentului-erou Piotr Șmidt care a condus insurecția de pe crucișătorul *Ociakov* în anul 1906. Filmul, intitulat «Roman epistolar», va fi însă nu numai o evocare a unei epoci de convulsii sociale, ci și o frumoasă poveste de dragoste, așa cum a rămas ea în amintirea iubitei eroului și a oamenilor care i-au cunoscut. De altfel, această amplă realizare cinematografică, proiectată în două serii, este structurată în jurul unor documente și scrisori, a unor mărturisiri ale contemporanilor. Ei au păstrat în memorie, ca pe o poezie frumoasă, imaginea destinului tragic al locotenentului Piotr Șmidt, om al timpului său dar și un romantic îndrăgostit care trimitea logodnicei cite o scrisoare în fiecare zi.

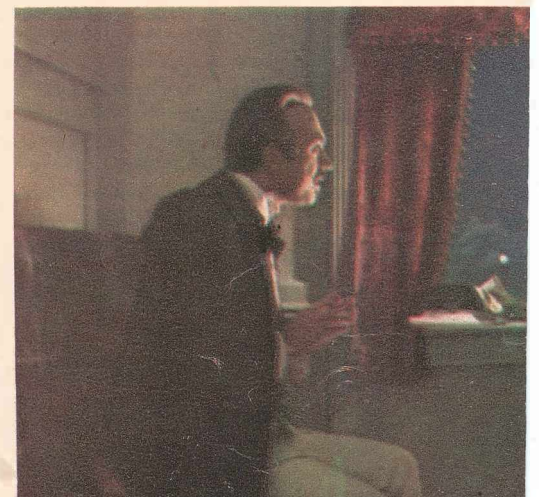
Actorul Aleksandr Parra, interpretul principal, mărturisește că nu este de loc ușor să întrușipezi un bărbat care este erou și totodată un om modest, visător și cald, un adevărat intelectual rus care merge conștient către moarte. Partenera sa este Svetlana Korkoșko (am cunoscut-o în *Frații Karamazov*), al cărei ideal este să facă din eroina sa «o femeie desprinsă din paginile lui Turgheniev».

M. M.

Sîntem convinși că Donatas Banionis va fi un Goya remarcabil.

Un frumos cadru din filmul lui E. Matveev.

◀ Ducesa de Alba (Olivera Vuco), față în față cu capodopera maestrului Velásquez.

BOIANGIU Alexandru

Regizor român de film, născut la București la 10 august 1932. Absolvent al Institutului de artă teatrală și cinematografică «I. L. Caragiale», A.B. se va dedica filmului documentar, realizând în paralel și numeroase subiecte de jurnal de actualități. În 1965, la cel de-al doilea festival al filmului românesc de la Mamaia, a fost distins cu premiul pentru cel mai bun documentar pentru filmul său *Oțenii și Oțenia*, iar în 1966, la al treilea festival de la Mamaia, obține premiul criticii și premiul oferit de revista Cinema pentru filmul-anchetă: *Cazul D.* În 1967, A.B. realizează unicul său film de ficțiune: *Maiorul și moartea*, a cărui unică ambiție, după spusele autorului său, era „ca el să fie cit mai aproape de ancheta pe viu. Nu țin să fac cine-verite, ci să aplic filmului artistic ceea ce am învățat la «Sahia» făcând anchete!»

Dintre numeroasele sale filme documentare, desprindem: *Cetății ale industriei socialiste* (1960); *Prin regiunea Argeș* (1961); *Puterea pământului* (1961); *Republica la 15 ani* (1963); *Casa noastră ca o floare* (1963); *Ursul* (1968); *Cind bărboții devin tați* (1969); *Deva 700*, realizat în 1967, este prima parte a unei trilogii inticulate *Triunghiul de foc* la a cărui a doua parte, *Hunedoara*, regizorul lucrează în momentul de față.

BOISROND Michel

Regizor francez de film, născut la Chateaufeu-Thymerais (Eure et Loire), la 9 octombrie 1921. După terminarea studiilor universitare, intră în lumea filmului ca asistent de regie pe lângă regizori ca: Gilles Grangier, Delannoy, Barancelli, Billon, Jean Cocteau și René Clair. În 1951 e consilier tehnic al lui Anouilh, pentru primul său film *De doi bani violete* și director de producție al unor filme importante ca: *Mr. Arkadin* (Tour de Nesle), *Neiges de Killimandjaro*. În 1955 debutează ca regizor deplin cu *Un drac de fată* (Cette sacrée gamine), cu Brigitte Bardot, film insolent, frivol, fără pretenții, dar dovedind o desăvârșită cunoaștere a meseriei. Filmele sale ulterioare — în special cele cu vedeta sa preferată, Brigitte Bardot — au un mare succes comercial. Sînt filme ușoare, deconectante, lucrute cu meșteșug, cu ritm și umor, indiferent de genul lor. Amintim: *C'est arrivé à Aden*; *Lorsque l'enfant paraît*, cu André Luguet și Gaby Morlay (1956); *Une Parisienne*, cu B.B., Charles Boyer și Henri Vidal (1957); *Faibles femmes*, cu Alain Delon, Mylène Démongeot, Pascale Petit (1958); *Voulez-vous danser avec moi?*, cu B.B.; *La Française et l'Amour* (1959); *Un soir sur la plage*, cu Martine Carol; *Les amours célèbres*, cu B.B. și Alain Delon; *Les Parisiennes* (1961); *Cum reușești în dragoste*, cu Dany Saval (1964); *Căutați idolul* (1964) cu: Aznavour, Johnny Halliday; *A tout coeur Tokyo*, cu Frederick Stafford și Marina Vlady (1966). *Omul care valora miliarde*, cu Frederick Stafford și Marina Vlady (1966). *Medalia de aur a cinematografului francez pe 1968*, decernată de un juriu de profesioniști.

BOLES John

Actor american de film și teatru, născut la Greenville (Texas), la 27 octombrie 1898, mort în februarie 1969. După terminarea studiilor universitare se dedică muzicii vocale, debutînd ca tenor pe Broadway. E primul star al celor dintîi filme sonore, al unor musical-uri celebre ca: *Rio-Rita*; *Cîntecul deșertului*; *Regele jazului*; *Cîntecul preriei*; *Marsilieza*; *O noapte divină*. Cu timpul J.B., al cărui farmec și talent îi permit să abordeze și alte genuri, devine un bun actor dramatic în filme ce aveau să rămînă în istoria cinematografului: *Pe unde curge Volga* (*Invierea*), cu Lupe Velez; *Back Street* (*În umbra fericirii*), cu Irene Dunne; *Tributul dragostei*, după *Scrisoarea unei necunoscute* de Zweig, cu Margaret Sullavan; *Fantoma fericirii*, cu Ann Harding; *Frankenstein*, cu Boris Karloff; *Stella Dallas*, de King Vidor, cu Barbara Stanwyck. J.B. va mai apărea în câteva musical-uri de anvergură ca: *Buzele mele mint*, cu Lilian Harvey, *Ispitele orașului*, de Joe May, cu Gloria Swanson; *Fieca rozelor*, cu Gladys Swarthout, în câteva drame de bună calitate artistică: *Parada albă*, cu Loretta Young; *Age of Innocence*, cu Irene Dunne; *Îndrăgostiții*, cu Gloria Stuart în comedii pline de fantezie: *Vorbește-mi de dragoste*, cu Luli Deste; *Între noi fetele*, cu Diana Barrymore, Kay Francis, în filme de aventuri de factură variată ca: *Mesajul către Garcia*, cu Barbara Stanwyck, Wallace Beery; *Micul rebel*, cu Shirley Temple; *Păcate în paradis*, cu Madge Evans și câteva comedii muzicale ca: *Romanța întunericului* cu Gladys Swarthout, John Barrymore; *Revista veseliei și Bucle de aur*, cu Shirley Temple, precum și într-un film subtil, bizar, greu de catalogat: *Craig's Wife*, cu Rosalind Russell.

BOLESŁAWSKI Richard

Regizor și actor de film internațional, de origine poloneză, născut Ryszard Bolesław Srzednicki, la Varșovia, la 4 februarie 1889; mort la Hollywood, la 17 ianuarie 1937. Își face studiile universitare la Odessa, consacrîndu-se din 1905 teatrului. El organizează aici un conservator și o companie teatrală, unde va activa ca regizor și actor. Mai tîrziu va fi angajat de Stanislavski la teatrul MHAT din Moscova, și va debuta în cinematografie tot în Rusia, în 1914, ca interpret al filmelor lui Protazanov și Gardin, și ca regizor. În 1922 va accepta propunerea lui Dreyer de a fi protagonistul filmului său, *Die Gezeichneten*, turnat în Germania. După o scurtă escală la Paris, pleacă în S.U.A., unde este invitat să pună în scenă pe Broadway o serie de costisitoare spectacole de revistă. Paralel, el organizează însă un teatru experimental: «Laboratory Theatre», care va funcționa doi ani. Apariția filmului sonor oferă lui R.B. vaste posibilități mai ales că directorii de la Metro cunoșteau cariera lui strălucită în teatru și cinematograf. I se oferă ocazia de a lucra cu cele mai mari vedete ale casei, începînd cu Garbo. R.B. se dovedește un cineast rafinat, cu o excesivă grijă pentru imagine (era și un pictor remarcabil) capabil să pună în scenă orice, de la marile reconstrucții istorice pînă la western și comedia sofisticată. Dintre filmele sale notorii, amintim: *Rosputin*, cu familia Barrymore (1933); *Furtună în zori de zi*, cu Kay Francis; *Oameni în alb*, cu Clark Gable, Myrna Loy (1934); *Amanții fugari*, cu Gary Cooper, Marion Davies; *Vălul pictat*, cu Greta Garbo, George Brent; *Indiile se revoltă*, cu Ronald Colman, Loretta Young; *Mizerabiliții*, cu Charles Laughton, Fredric March; *Metropolitan*, cu Lawrence Tibbett; *Grădina lui Allah*, cu Marlene Dietrich, Charles Boyer; *Theodora*, cu Irene Dunne, Melvyn Douglas; *Ultimul sărut al d-nei Cheyney*, cu Joan Crawford, William Powell, Robert Montgomery.

Constantin POPESCU

De trei ori

Jean-Pierre LÉAUD în „Domiciliul conjugal“ ...

...filmul terminat de curînd de François TRUFFAUT. Cineastul își definește această realizare ca pe un ultim episod al aventurilor lui Antoine DOINEL, eroul urmărit de-a lungul unor creații anterioare: Cele patru sute de lovituri, Dragoste la douăzeci de ani, Sărutări furate.

Foto UNIFRANCE

ui «Roman epistolar»: întîlnirea într-un tren.

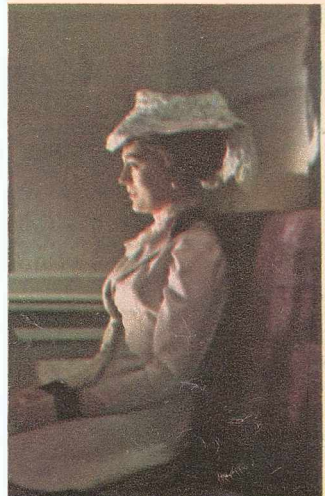

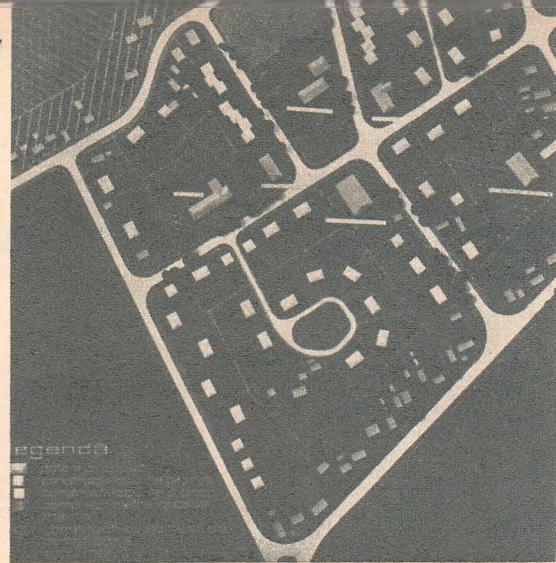
Foto A.P.N.

Eroul Piotr Șmidt acceptă moartea.

O schiță de sistematizare terminată
pare lucrul cel mai firesc și mai simplu de făcut din lume.

În realitate,
ea a necesitat o mare muncă de analiză
și apoi a trebuit să fie astfel concepută
încât să corespundă unui număr imens de cerințe dintre cele mai variate.
Sistematizarea satelor
pretinde să fie nu numai arhitect,
ci și economist, sociolog, agronom, psiholog, artist, profet
și Dumnezeu mai știe încă ce.

satul anului 2000

de I. NICOLAE
Fotografii de S. STEINER

Acum, după ce am consumat aproape șapte decenii din secolul nostru, a medita la anul 2000 nu mai este o chestiune de fantezie, ci pur și simplu de scrutare lucidă a viitorului, de analiză realistă, științifică, a posibilităților actuale de a-l influența, de a ni-l pregăti încă de pe acum cât mai convenabil. Pe scurt, este o datorie față de noi înșine, față de generația ce ne urmează.

Afirmația este cu atât mai valabilă atunci când privește un fenomen, un proces, care — datorită dimensiunilor sale, datorită implicațiilor sale — nu poate fi abordat decât printr-un larg front, atât în spațiu cât și în timp: transformarea structurală a unui mediu de viață care cuprinde în perimetrul lui peste jumătate din populația țării noastre — mediul rural.

În rîndurile ce urmează nu-mi propun să vă descriu peisajul satului românesc din anul 2000 așa cum bănuiesc eu c-o să fie, și nici cum o vor duce — din punct de vedere domestic — țărani noștri atunci. Vreau doar să fac un fel de proces verbal al prezentului, în care să încerc să cuprind ce și cât se face, azi, pentru mîine. Cu alte cuvinte, în ce măsură viitorul rural există în prezent și în ce măsură îi dirijăm noi devenirea.

SFÎNTA VEȘNICĂ ASPIRAȚIE SPRE «MAI BINE»

Știu că nu-i calea cea mai amuzantă, totuși am să pornesc de la niște cifre statistice.

Între 1948 și 1969 populația urbană a crescut cu circa 4,4 milioane locuitori, adică cu 118%, în timp ce populația în întregime ei a crescut doar cu 26,1%. În 1948, în mediul urban locuia 23% din populația țării, iar azi peste 40%. Dezvoltarea nervoasă a urbanului se datorește sporului natural al populației orășenești dar mai cu seamă migrației populației rurale spre centrele industriale. În ultimii cinci ani au făcut pasul spre oraș 500 000 de săteni.

Fără îndoială, cauza principală a acestei mutații trebuie căutată în politica de repartizare în teritoriu a forțelor de producție — mai ales prin modul de distribuire a investițiilor industriale creatoare de locuri de muncă în urban — dar nu mai puțin adevărat este că, mutația despre care vorbim are și o cauză intimă, subiectivă: **aspirația spre condițiile de trai urbane.**

Că așa stau lucrurile ne-o dovedește un alt fenomen pregnant de două decenii încoace: intensă construcție rurală de locuințe. O construcție «rurală» prin locul în care se desfășoară, însă în sensibilă măsură urbană prin tendințele sale, prin elementele pe care le-a împrumutat de la specificul, superior, urban.

Oamenii trag la bine și este firesc să fie așa. În județul Botoșani, de exemplu, fiecare al treilea cetățean locuiește în casă nouă. Dar năzuințele lor nu se limitează doar la propria gospodărie, la propria casă. Există o serioasă preocupare a sătenilor pentru viitorul întregii lor așezări. Fiindcă aspirațiile personale spre un alt grad de confort și de cultură implică dotări social-culturale, comerciale, edilitare etc., care nu pot fi realizate decât prin efortul întregii colectivități sociale, prin transformarea întregii localități.

Deci, o mare aspirație și un vast fenomen: urbanizarea ruralului. Un proces care se petrece în întreaga lume, dar care — în țara noastră — se caracterizează prin amplitudine, ritm și dirijare programată.

PRECUM PE PLANȘETĂ, AȘA ȘI PE PĂMÎNT

Dirijarea procesului de orășenizare a satului se impune ca o necesitate absolută, atât

pentru a scurta întinderea lui în timp, cât mai cu seamă pentru a preîntîmpina, a ocoti, urmările nefaste ale unei dezvoltări haotice a lui.

În Plenara Comitetului Central al P.C.R. din octombrie 1967 s-a subliniat limpede că: «sistematizarea comunelor, a satelor care alcătuiesc comunele, trebuie să se efectueze

în cadrul unui program național de ansamblu, bazat pe studii referitoare la amenajarea unor unități teritoriale complexe, cuprinzînd întregul sistem de așezări urbane și rurale care se intercondiționează reciproc».

De asemeni, la Congresul al X-lea al partidului, în lucrările secțiunii pentru probleme

de construcții și transporturi, s-a remarcat repetat necesitatea intensificării cu prioritate a activității de sistematizare rurală.

Iar anul acesta, mai precis la 18 iulie, în urma unei hotărîri a Consiliului de Miniștri, a luat ființă Comisia centrală pentru sistematizarea localităților rurale și urbane.

Pași spre urbanizare sau argument fotografic pentru revizuirea noțiunii de «sat».

Menirea Comisiei este să studieze în detaliu transformările ce au loc în viața orașelor și satelor, să elaboreze principiile de sistematizare a localităților în cadrul teritoriului, ținând seama de dezvoltarea în perspectivă a orașelor și comunelor și de ridicarea și pe această cale a condițiilor de viață ale populației. Dintre atribuțiile principale ale Comisiei amintesc: pe aceea de întocmire a proiectului programului național de sistematizare a teritoriului și a localităților, iar în urma aprobării, de urmărire a modului de înlăptuire a programului; pe aceea de sprijinire a organelor locale în elaborarea studiilor și proiectelor de sistematizare ale teritoriilor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor și urmărirea încadrării acestor planuri în programul național; pe aceea de promovare a experienței înaintate din țara noastră și din străinătate în întreaga activitate de sistematizare; pre-

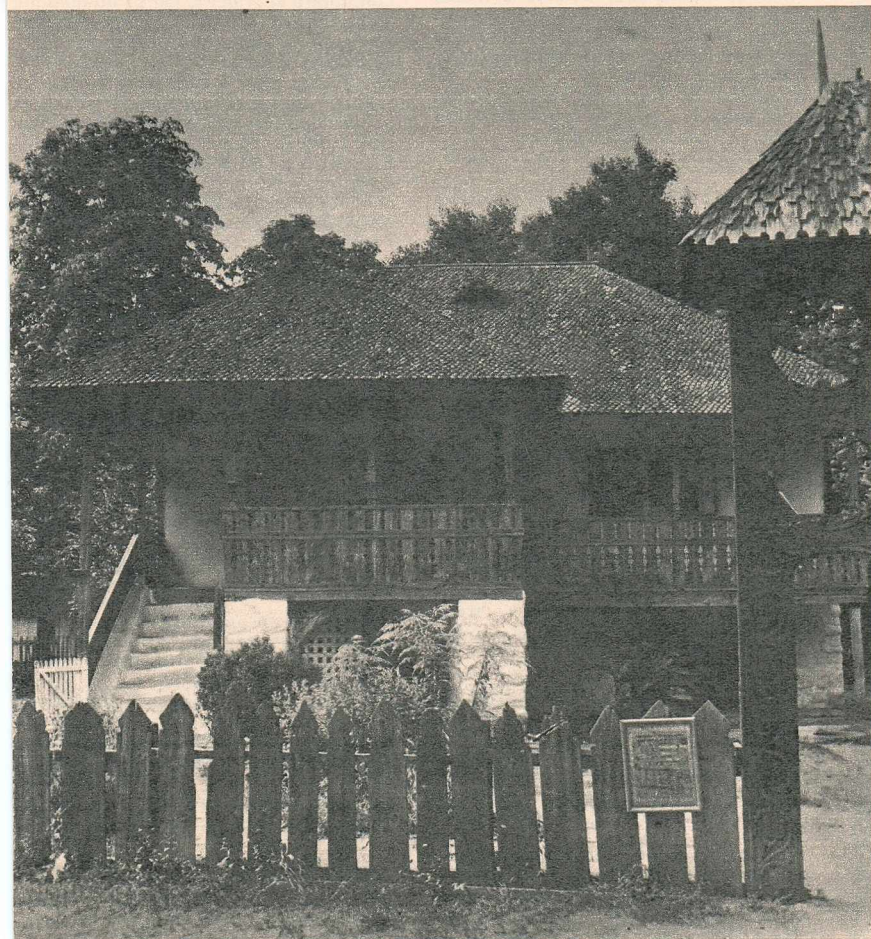
cuprind și lucrări care sînt în curs și vor fi realizate pînă la capăt tot în acest an. Concret, vor fi construite 42 săli de clasă, 3 cămine culturale, vor fi electrificate 40 de sate ș.a.m.d. Deci, abia terminate, planurile dobîndesc carnea realității.

Și totuși să nu ne amăgim cu un exemplu favorabil. Pentru că schițe de sistematizare se fac, după cum am mai spus-o, de 10 ani, dar în foarte multe părți transformarea lor în realitate este cumplit de rămasă în urmă, iar în altele pur și simplu nici nu a început.

Cauzele sînt multiple. Începînd cu conservatorismul țăranilor din vechea generație și continuînd cu apatia condamnată a unor organe administrative locale.

Mai sus am înșirat, în nu știu cîte rînduri, atribuțiile care revin Comisiei centrale pentru sistematizare, nou înființată. Poate nu trebuia să spun decît atît:

Marea sa sarcină este de a coborî, cit mai grabnic, satul nou de pe planșetă în viață.

Creația arhitectului anonim al satului de ieri — o piatră de încercare pentru arhitecții satului de mîine.

cum și pe aceea de elaborare de propuneri privind măsurile necesare pentru aplicarea hotărîrilor de partid și de stat în domeniul sistematizării teritoriale.

Pe scurt, se poate spune fără greș că și sistematizarea teritorială a devenit — la noi — o problemă de stat. Statul ajută, se pune în slujba unei aspirații sociale.

De altfel, de atunci, de la Plenara din octombrie 1967, procesul de sistematizare, atît rurală cît și urbană, cunoaște o adevărată efervescență. Dar asta nu înseamnă că și înainte n-a existat o preocupare în această direcție, pentru că planuri de sistematizare de sate, comune și grupări mai mari de localități rurale s-au făcut de-a lungul întregului ultim deceniu, însă nu suferă comparație cu amploarea și perspectiva pe care le stabilesc noile hotărîri de partid și stat.

La sfîrșitul anului 1969 erau alcătuite — în urma unor studii prealabile — schițe pentru 1 800 de așezări rurale, mai cu seamă centre de comună. Iar anul acesta vor fi terminate planurile de sistematizare ale tuturor județelor.

Dar, trecînd de la general la special, să luăm un exemplu: iată, în județul Botoșani, în 1969 au fost întocmite schițele de sistematizare pentru zece localități, printre care comunele Mihai Eminescu, Vorona, George Enescu, Mihăileni. Parțial aceste proiecte s-au transformat în realitate. Pînă la sfîrșitul anului vor fi terminate schițele pentru încă 13 localități și este de remarcat că ele

DE N-AR PĂȚI SATUL CE-A CAM PĂȚI ORAȘUL!

Satul tradițional a avut bardul său, gen Coșbuc. Satul anului 2000 va avea un bard gen Sorescu ori de-a dreptul un computer programat potrivit unui dicționar de rime cooperatist-pășuniste?

Satul tradițional este opera fantasticei imaginații creatoare a Arhitectului anonim. A arhitectului frate bun într-o artă adevărată cu cei care au contribuit, fiecare cu versul lui, la întocmirea Mioriței. A arhitectului care nu precupește nimic pentru zidirea lui, numit Manole ori altcum. A arhitectului credincios pînă la capăt menirii lui, a arhitectului mai presus de orice, cinstit în meserie, a arhitectului care, cînd simte că nu mai poate face altceva decît ce-a făcut cu o zi înainte, pune uneltele deoparte și dispăre, se face nevăzut din meserie. A arhitectului care acceptă loial că i-a murit harul. Ori acceptă că nu l-a avut, că s-a înșelat. Dar care nu-și mai incurcă apoi consătenii cu ambițiile lui.

Personal aș fi cumplit de dezamăgit dacă satul anului 2000 n-ar fi în stare să ofere muzeului de pe malul Herăstrăului decît un singur exponat: util, ieftin și paralelipipedic — dar unul singur.

Nu vreau un sat «universal valabil»!

Satul anului 2000 să rămînă tot un sat românesc! Altfel, ne ucidem singuri o mare tradiție, o mare artă, o mare faimă.

mapamond'70

de Ioan GRIGORESCU

pilula drumului din urmă

De sub valțurile unei prese tipografice din Stockholm apare o imagine atroce: O imensă cruce neagră pe fond alb și un epitaf macabru: Un nume, un prenume, data nașterii, ziua decesului și motivul morții: «Opium», sau: «L.S.D.», sau: «Marijuana», sau: «Heroină», sau: «Cannabis»... Stră-strănepoții vikingilor au adus în cimitirele strămoșești o moarte nouă: Moartea prin vis halucinant, evadarea prin ceața narcoticelor, căutarea certitudinilor în picla stupefiantelor. Înainte, cînd omul era mai neputincios în fața naturii, flagelurile care secerau populații se numeau ciumă, holeră, pelagră, tifos exantematic. Acum, ele poartă alt nume, nu mai puțin înspăimîntător: «Drog!» Sub uriașele afișe cu cruce negre, metropola scandinavă mi-a apărut iarna trecută ca un vast și înspăimîntător cimitir. Municipalitatea capitalei suedeze declanșă, prin această înfricoșătoare iconografie, un război necruțător morții care se incuiba tot mai amenințătoare în spiritul și în trupurile tineretului său: narcotomania. Evocînd într-un «Paris Match» din august această publicitate antidrog, Jean Cau se adresa patetic cititorilor săi: «Dacă sînteți părinți, citiți sub crucea neagră numele fiului vostru; dacă aveți 18 ani, descifrați-vă propriul nume...»

Drogul se instalează în vjața metropolelor occidentale o dată cu spaima de drog. Și totuși, frica nu este atît de puternică încît să elimine viciul. Patricia N., 18 ani, ucisă de o injecție cu cocaină; Alain Brys, 20 de ani, secerat în closetul unei cafenele pariziene de o doză prea mare de heroină; clanul lui Manson solicită justiției americane circumstanțe atenuante afirmînd că ar fi săvîrșit quintupla crimă de la Bel Air sub influența narcoticelor...

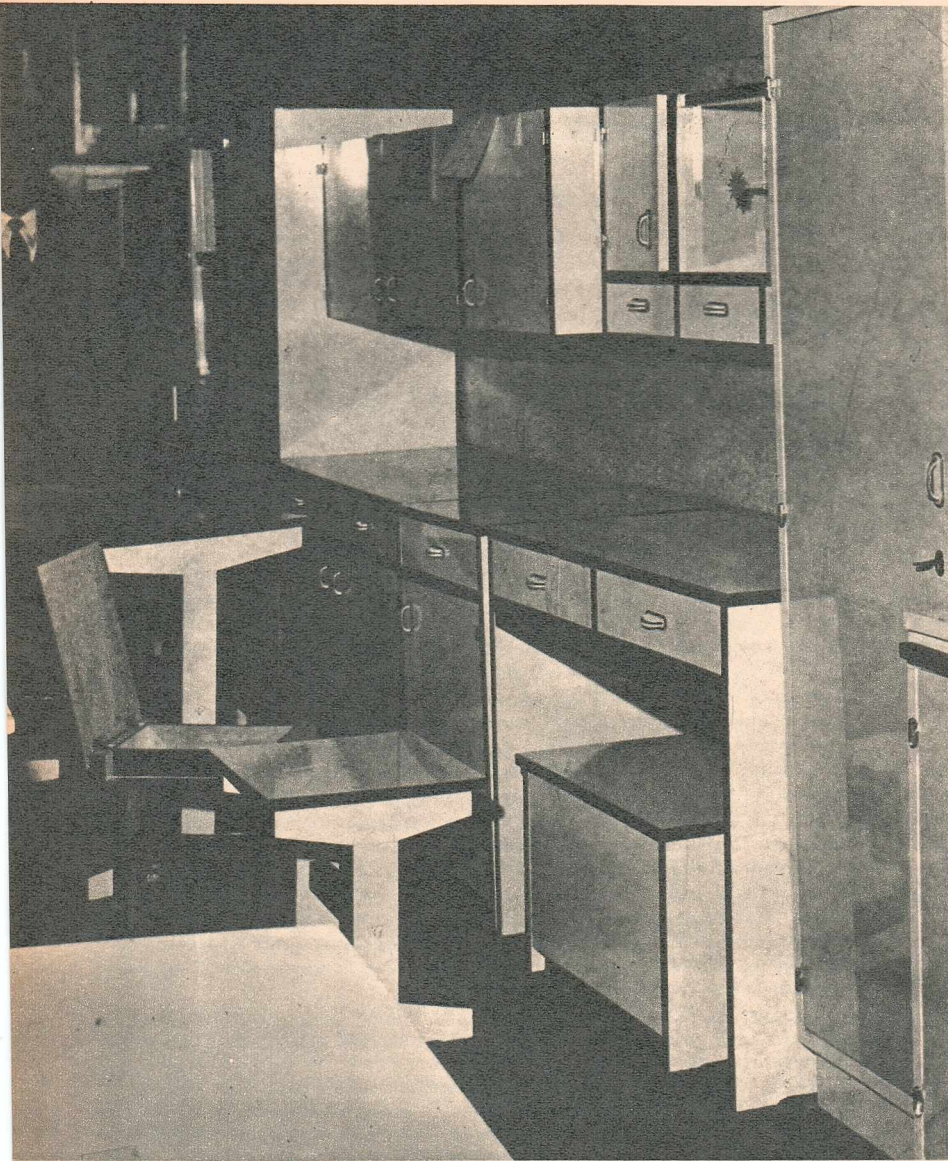
Strigătul de alarmă a fost lansat, dar parcă însăși alerta atrage viciul. Sociologii caută explicații, medicina oferă remedii, psihologii descriu ravagiile produse de drog în spiritul uman, iar Interpolul caută traficanții. Și totuși, flagelul cîștigă proporții. După America, deținătoarea campionatului în statistica narcotomanilor, occidentul european se trezește sub o cumplită amenințare. Poluarea spiritului începe să concureze cu poluarea aerului și a mediului înconjurător. Pentru trei sferturi din studențimea americană, drogul nu mai este tabu. Moartea prin halucinogene își ascute tăișul coasei încercînd-o în carnea adolescenților din licee, ca să lovească necruțător în orașele universitare din Tuskegee, din Massachusetts, din Harvard și Berkeley. Într-un singur cartier din Londra, la o populație de 60 000 de locuitori, poliția a detectat peste 800 de narcotomani. În Franța, cartotecile poliției de moravuri cifrează 3 000 de recidiviști ai drogurilor, medicii afirmă că ar exista peste 30 000 de narcotomani, iar comitetul național antidrog apreciază cifra reală a victimelor flagelului la peste 50 000. Cantitatea dozelor de halucinogene descoperite în Franța la trei ani distanță, între 1966 și 1969, indică o creștere de ordinea proporțiilor de peste zece mii la sută. Zilnic, presa informează despre noi cantități de opium, de heroină și marijuana reperate în mîinile traficanților care fac din portul Marsilia puntea de legătură cu producătorii din America de Sud, din Orientul arab și din Extremul Orient. Uneori, cantitățile descoperite sînt impresionante, forța lor de lovitură putînd cufunda în morbul halucinației orașe întregi.

Începem să trăim într-o eră a toxicomanilor? Ravagiile consumului discret al narcoticelor tind să umbrească rezultatele carnagiului public ale zeului automobil? Și dacă religia a fost «opiumul popoarelor», opiumul devine religia unui anumit tineret? Lansată mai întîi pe scară națională, alerta se impune tot mai mult dosarelor forurilor internaționale.

Ce înspăimîntătoare e în vidul ei moartea prin setea de vis! Ce dezarmantă e moartea la 20 de ani, cînd încă n-ai apucat să trăiești, cînd încă n-ai apucat să cunoști, cînd încă n-ai apucat să regreti!... Unii au încercat să explice escaladarea viciului prin iconoclastia moravurilor noi și prin nevoia contestată a tineretului. Alții, prin efectele modei și prin contaminarea «din curiozitate». Alții, prin dezabuzarea tineretului dezamăgit de uniformitatea societății de consum. La un congres al specialiștilor, ținut în luna martie anul acesta sub egida Laboratoarelor Sandoz, s-a afirmat și punctul de vedere conform căruia s-ar face prea mult zgomot în jurul toxicomaniei. Că realul flagel ar fi alcoolismul urmat de tabagism. Că într-un singur week-end accidentele totalizează mai mulți morți decît numărul victimelor drogurilor într-un an întreg. Ce importanță are însă ierarhizarea păcatelor? Carolyn Metherd și-a asasinat propriul copil după ce a absorbit o doză de L.S.D.; Stephan Kissler și-a ucis mama în timpul unui «voiaj» în lumea tulbură a halucinogenelor. O singură pilulă de drog, prima luată în viață, a fost pilula drumului din urmă pentru Lisette C., moartă într-un camping cu 3 000 de corturi.

Se spune că fiecare moare singur, dar cel mai singur dintre singuri moare toxicomanul prins în ghearele halucinației lui picloase. Și de-ar muri doar el!... Dar în valizele de zbor ale piloților morții, care fac zi și noapte înconjurul pămîntului la bordul bombardierelor americane înarmate cu bombe termonucleare, s-a descoperit o cantitate apreciabilă de L.S.D., de marijuana și de barbiturice luate de echipaj pentru «uz personal». Se spune că halucinogenele dau o nebunie progresivă nu atît în timpul aflării sub captivitatea lor, ci în încercările de evadare și de reîntoarcere la viața normală. Dar tot mai încărcată e statistica crimelor comise sub imperiul lor. Ia-i unui toxicoman narcoticul, și va deveni fiară turbată. Promite-i-l, și, pentru a-l obține, va fi în stare să ucidă. Dă-i-l, și va spune că a ucis sub influența drogului. Cercul e vicios și nu poate fi spart decît prin eradicarea viciului. Dar în spatele lui se află o industrie ocultă și afaceri de miliarde. Și cînd circumferința acestui cerc atinge altitudinea la care zboară bombardierele cu încărcătură termonucleară, pămîntul întreg poate intra în cel mai halucinant coșmar: hecatomba atomică.

Oare n-ar trebui tratați și unii dintre cei ce nu se droghează?

▲ Garnitură ce s-a bucurat de mult succes: bucătăria modulară «Nora», prezentată de I.L.L.—Marghita. Dulapul pe care-l vedem în fotografie e livrabil și întreg, și în una sau mai multe dintre cele 6 piese care-l compun. Garnitura este finisată în email alb și prezintă câteva noutăți ca, de exemplu, capacele scaunelor, care se ridică, dând la iveală mici compartimente de mare utilitate practică.

NU-I FRUMOS CE E FRUMOS...

(Urmare din pag. 7)

că dacă oferta noastră va fi acceptată, rezultatele bune nu vor întârzia să se manifeste!

În ce ne privește, împărțăm întru totul părerea directorului din Gheorghieni. Ne miră însă foarte mult faptul că bucătăriile modulate produse de această întreprindere nu au fost contractate. Aceasta deoarece o garnitură similară, produsă de I.L.L.—Marghita (jud. Bihor), bucătăria «Nora», s-a bucurat de mult succes. După cum ne-a arătat tov. Iosif Ursuța, șeful serviciului desfaceri al Direcției județene a industriei locale din Oradea, această bucătărie modulară, compusă din 11 piese (livrabile și parțial), a fost contractată într-un număr de garnituri ce depășește cu 30% cifra pe care și-o planificase inițial fabrica. Aceasta fără a mai pomeni de faptul că întreprinderea, neavând capacități mai mari de producție, a fost nevoită să refuze multe comenzi! Atunci cum se poate că bucătăriile din Gheorghieni sînt mai puțin (sau de loc!) solicitate?

Credem că aici e de vină și organizarea expoziției de la Constanța. Căci, deși a reflectat un uriaș succes al industriei locale, expoziția a scos în evidență și o mare deficiență organizatorică: pe o suprafață mai mică de 2 000 mp, un număr de 135 de întreprinderi au trebuit să expu-

nă peste 1 000 de tipuri și modele! Adică mai puțin de 2 mp în medie pentru fiecare model! E lesne de înțeles că, în asemenea condiții, multe modele au fost «expuse» la modul «halal de vechituri», unul peste altul, claie peste grămadă. Aceasta explică, poate, faptul că în multe cazuri reprezentanții comerțului nu au putut aprecia cum trebuie calitățile unui model sau ale altuia și, ca atare, nu s-au grăbit să-l comande. (Aceasta explică, în același timp, și calitatea scăzută a fotografiilor noastre, pentru care cerem cititorilor cuvenitele scuze.) Ne întrebăm: de ce a trebuit să se organizeze această expoziție la Constanța? Nu s-ar fi putut apela, de pildă, la depozitul de mobilă «Militari» din București, care dispune de o suprafață de șase ori mai mare?

Dacă această carență organizatorică nu a scăzut cu nimic din meritele producătorilor, care au prezentat în acest an creații ce se deosebesc foarte mult de cele din alți ani, constituind un adevărat salt — ea a influențat însă, desigur, cunoașterea de către reprezentanții comerțului a calităților reale ale modelelor de mobilier prezentate la contractare. Și, ca atare, ea va avea drept urmare lipsa din magazine a multor tipuri și piese care ar fi cules aplauze.

profiluri

de Petru ISPAS

ILARION

...Tata venea din cînd în cînd pe la atelier și, de cînd lipsea meșterul, vorbea cu Ilarion. La fel și un domn mărunț — cu părul alb, îmbrăcat mereu cu același costum negru, albit pe la coate, cu o servietă din piele galbenă sub braț — tot lui Ilarion i se adresa. Îi dădea comenzile, îi explica schițele, așa cum făcea și cînd era meșterul, și pleca. Podiumul era la locul lui, la fel și masa, iar pe masă, tabachera deschisă a meșterului, scoasă de Ilarion dintr-o ladă cu pilitori de fier, unde fusese ascunsă, stătea ca un simbol.

— De ce nu lași strungul și nu-ți iei locul acolo? — și omul cu părul cărunt arăta cu capul spre podium.

Ilarion îi răspunse, privindu-l nedumerit:

— Unde? Păi, ăla-i locul meșterului. — Meșterul nu mai este. Tu-i ții locul. Ilarion ridică din umeri și, aplecîndu-se pe strung, mormăie:

— E locul meșterului, degeaba...

La chenzină și lichidare tot el împărțea banii. Erau 32 de oameni. Pe masă erau 33 de plicuri. Ilarion puneă ce se cuvine, după lista primită de la administrație, în 32 de plicuri și se întorcea la strung. Treceam fiecare prin dreptul mesei, ne luam plicul și numărăm banii. Plicurile le așezam cu grijă, unul peste altul pe colțul mesei. În cel de-al 33-lea puneam fiecare câte ceva. Ilarion rămînea la urmă. Număra o dată, atent, toți banii. Apoi îi număra încă o dată, oprindu-și o sumă egală cu a oricărui lucrător. Plicul îl puneă peste celelalte, iar restul banilor în plicul al 33-lea. Așa se făcea plata și pe vremea meșterului. Numai că atunci nu exista și al 34-lea plic. Băga plicul în buzunar și îl pornea prin atelier controlînd, atent, fiecare mașină.

— Vezi tu, Ghiță! Pe un om îl cunoști cel mai bine după cum are grijă de locul unde muncește. E porc, e o cocină în jurul lui, e om, atunci...

— Bine, Ilarioane, dar de ce să avem grijă de lucruri care sînt ale patronului, pe care nici măcar nu l-am văzut. Se zice că trăiește prin străinătate pe undeva...

— Din mai multe motive, Ghiță. Unu — fără ele am fi șomeri, doi — le-au făcut tot oameni ca noi și trebuie să le cinștim, să le respectăm munca. Lucrezi de cîteva zile la axul ăla, și-ar plăcea să vină unul cu un ciocan și să dea în el?

Era piesa cea mai dificilă pe care o făcusem. Cînd am terminat-o, am plimbat-o pe la fiecare lucrător. O lua în mînă, o privea cu atenție, o măsura, și cînd îmi spunea simplu «bună», simțeam că plutesc, că zbor. Cînd unul s-a prefăcut că o scapă jos, am răcnit de frică și o transpirație rece m-a cuprins. A ris și mi-a așezat-o cu grijă în brațe: «Meșterul a avut mînă bună cînd te-a primit aici». Are Ilarion dreptate. Dacă așa face eu un strung ca ăsta, și-ar veni un neprecopșit...

— ...Treii — azi sînt ale patronului, dar mîine, cine știe... Și-atunci...

Și numai după ce se convingea că totul este în ordine, închidea atelierul, dădea cheile paznicului de la poartă și ne îndreptam spre clirciuma lui «Incurcă lumee» — bere proaspătă, vinuri alese, iar pe trotuar, lingă rigolă, un grătar pe care se lăfăiau momite, măduvioare, mititei... Ilarion comanda o halbă și un țap. Sorbeam tăcuți, privind amîndoi în susul străzii, pînă cînd apărea, după chioșcul cu tutun, tușa Florica, soția meșterului. Ilarion se scula grăbit de la masă și alerga înaintea ei. Îi dădea plicul, schimbau cîteva vorbe și venea înapoi. Așa se petreceau lucrurile de două ori pe lună: la chenzină și la lichidare.

— Unde e?

— La Văcărești.

— Unde e?

— La Jilava.

— Unde e?

— La Aiud.

Și a început războiul.

— Unde este meșterul, Ilarioane?

— La Tîrgu Jiu. Se interesează la ce lucrăm. I-am spus.

După două săptămîni, de la întîlnirea cu tușa Florica Ilarion s-a întors îngîndurat. Părea dărîmat.

— Ce-i cu meșterul?

— Tot la Tîrgu Jiu.

— Atunci?

— Zice că producem pentru front. Arborii cotiți la care lucrăm acum sînt pentru nemți. Trebuie să-i facem în continuare «perfecti», dar să nu fie buni de folosit, să se defecteze repede, să se strice cît mai repede. Pricipi? Știi cum se numește asta? Sabotaj. În cel mai fericit caz, muncă silnică pe viață.

Au trecut șase săptămîni. Ni se acrise la toți de arbori cotiți, ca și de sentinela care luase locul paznicului de la poartă. Era pauza de prînz, cînd omul acela cărunt, îmbrăcat în haine negre, albite pe la coate și genunchi, însoțit de un ofițer neamț a intrat în atelier. L-a chemat pe Ilarion pe podium.

— Domnul ofițer a reclamat că piesele sînt proaste. Aici e sabotaj. Arborii se rup și au provocat multe accidente.

— Domnule inginer, ați mai avut vreo reclamație? Nu. Atunci, de ce îl credeți?

— Spune că are dovezi.

— Bine. Să dovedească.

Ilarion se îndreptă spre un colț al atelierului, luă o lădiță, o puse pe masă și îi arătă neamțului sigiliul. Acesta clătîna din cap că a văzut. Deschise lada cu o dalță și scoase un arbore cotit acoperit cu vaselină și învelit în hîrtie cerată. Îl șterse cu cîlți și i-l întinse neamțului.

— Să dovedească. Sînt pregătite pentru a fi expediate. Sigiliul e pus de oamenii lor.

Neamțul, om de meserie, a scos din buzunar o schiță și a controlat tacticos, și cu migală, totul. Părea dezamăgit. A luat, singur, o altă ladă și încă una...

— De ce nu au descoperit, Ilarioane?

— Un burghiu foarte fin străbate de la un capăt la altul, în cîteva locuri, arborele înainte de a fi adus la strunjit. Dacă micile orificii lăsate de burghiu nu se acoperă la strunjit, cu puțină pilitură de fier treaba e făcută fără efort...

— Și nu puteau să ne descopere?

— Puteau, dacă aveau un raport bun, sau, mai precis, un arbore raport. Atunci se vedea traiectoria burghiului. Acum am avut noroc. Trebuie să găsim altceva.

N-am mai avut timp. A doua zi, Ilarion a primit ordin să se prezinte la unitate. Tutorul lucrătorilor din atelier, dintr-o dispoziție superioară, îi se ridicaseră ordinele de mobilizare pe loc.

De Ilarion n-am mai auzit nimic pînă în 1950. Era directorul unei fabrici de confecții metalice. Mai păstra încă din timiditatea lui. Se însurase. „Sau mai precis, mă Ghiță, m-am măritat. Că dacă Ioana nu era mai energică, rămîneau holtei bătrîn. Era aici în fabrică secretară la U.T.C. și eu eram membru de partid. Simțeam eu așa cum mă ia cu cald cînd o vedeam, mă bilbîiam, mă făceam galben... Cam vorbeau oamenii și asta mă făcea să mă fisticesc și mai rău. În fiecare dimineață, veneam hotărît la fabrică. Azi îi zic: «Ioano, mergem la cinematograful». Cînd o vedeam, mă bilbîiam ca prostul. Ea a aranjat să mergem împreună într-o excursie pe munte, la priciuri, să dormim alături. Lua apoi bilete la cinema și tot ea a adunat actele, m-a trimis să-mi fac analizele și într-o dimineață mi-a spus: «La ora 10 avem căsătoria civilă». Uite așa a fost». Și zimbea, parcă, puțin vinovat. Cînd vorbea însă de Ioana, vocea-i devenea catifelată și ochii i se aprindeau.

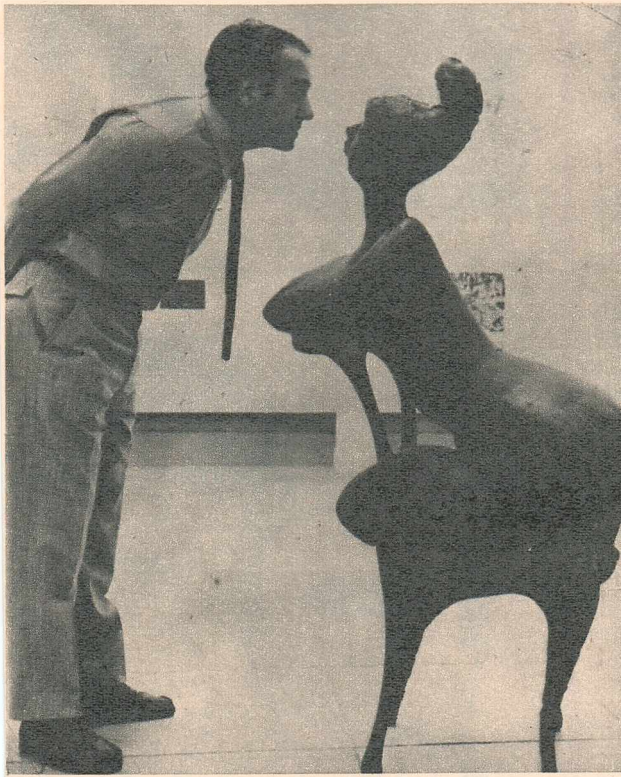
Ultima dată m-am întîlnit cu el în tribună. Era 1 Mai. Avea pieptul plin de decorații și părul alb. Ieșise la pensie din funcția de director. Avea doi băieți ingineri, o fată profesoară, iar cel mic, muncitor în fabrică. «Mă Ghiță, e un talent. Ce iese din mîna lui, e artă.» Vroia să-și facă o casă la Cîmpina. «O lucrez cu băieții. Doctorii spun că acolo e bine. Mai sus, e rău. La fel, mai jos... Inima s-a cam hîrbuit».

După cîteva zile, am primit o telegramă de la unul din băieți: «Tata mort».

Era duminică și lucra la casă cu băieții. A lăsat roaba cu cărămizi și s-a tras la umbră să se odihnească. S-a rezmănat cu spatele de un prun și a închis ochii.

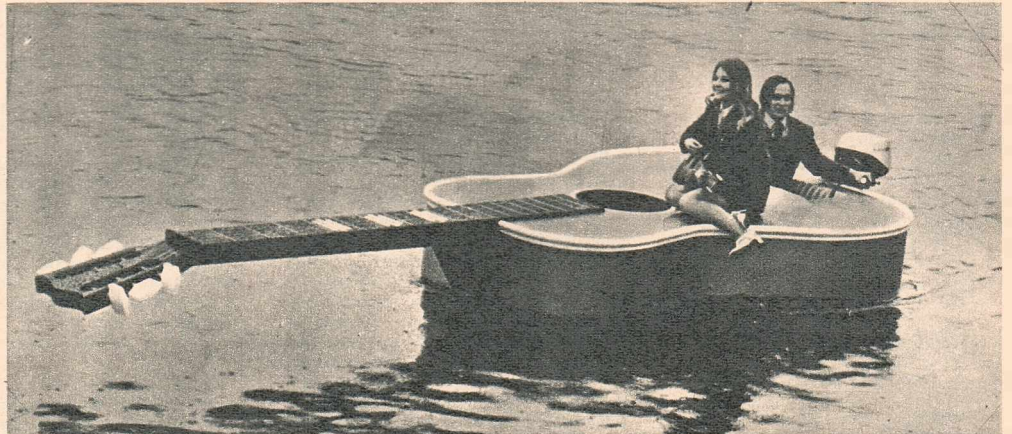
discuție în doi...

...la o expoziție de artă modernă, recent deschisă la München (3 000 de lucrări, 1 102 artiști). Interlocutorul de bronz a fost creat de sculptorul Clemens Pasch din Düsseldorf.

„Champion“

Iată numai câteva din distincțiile câștigate de faimosul crescător de cai britanic John Smith din Ashingdon. Zimbește. Are și de ce.

chitara romana...

Oricât ar părea de curios, această chitară plutitoare cîntă ca orice altă chitară, firește, cu condiția să ai ureche muzicală și să cunoști tainele instrumentului. În plus, motorul de 9 CP te poate duce spre cele patru colțuri ale lumii, firește cu condiția ca să cunoști tainele motoarelor cu explozie și ale navigației. Constructorul nu este italian, ci american. Se numește Don Price și locuiește la Chicago. Nu avem nici un fel de date despre fata cu chitara.

COPIII AU CRESCUT! Cumpărați-le uniforme școlare pe măsură.

PENTRU DOMNEZEU, HAROLD, BEA DOCTORIA!

Aș vrea să-l cunosc și eu pe aceia care înghite fără mofturi o doctorie dezgustătoare! Pe copii îi mai păcălești de obicei cu: «O linguriță pentru mămică, una pentru tăticu, una pentru mam'mare, una pentru motănelu lu'tanti...»
Dar în povestirea de față, cum ar fi putut fi convins eroul nostru să accepte medicamentul? Poate doar cu: «O linguriță pentru domnul polițist, una pentru domnul judecător, una pentru domnul călău...»

Din sticluta cu lichid galben-brun, Nora Merrick turnă trei lingurițe într-un pahar cu apă și, după ce adaugă o linguriță cu zeamă de lămie, începu să amestece, dusă pe gânduri. Luă paharul în dormitor, unde soțul ei, culcat în pat, răsoaia o revistă ilustrată.

— Ce-o mai fi acolo? — întrebă el bănuitor.

— Doctoria ta, Harold.
— Care doctorie, ce doctorie? — se enervă numitul Harold. Medicul nu mi-a prescris nici o doctorie. O zidouă de repaus, a zis, și asta-i tot!

Nora puse paharul pe noptieră:
— Harold, nu te enerva, te rog. Doctoria asta oricum n-are ce să-ți strice.

— Asta-i bună! N-are ce să-mi strice!... Dar de dres o să-mi dregă?

— Fără nici o îndoială — încercă Nora să-l convingă. Doamne — gîndea ea — toți bărbații sînt la fel. Parcă ar fi niște copilași. Un fleac de pilulă, o linguriță de doctorie, un praf, bagă groaza în ei. Așa pățeam și cu Jerome, la fel cu Bill, acum cu Harold...

Bărbatul luă paharul de pe noptieră și-l privi cu o strîmbătură.

— Ce-i înăuntru?
— Suc de lămie.
— Și altceva?
— Doctoria, ce să mai fie?
— Trebuie să fie vreun leac inventat de tine — se încruntă el.

Nora se făcu că nu aude și se apucă să facă ordine pe masa de noaptea. Apoi spuse:

— Fii drăguț, Harold, și obișnuiește-te să folosești scrumiera. Închipuiește-ți că nu-mi face nici o plăcere să văd scrum împrăștiat peste tot.

Harold, cu paharul în mînă, o privi atent pe soția sa și-i spuse:

— Nora, tu arăți cam prost astăzi. Îți ard obrăjii. Nu cumva te-ai pricopsit și tu cu o gripă?

Nora își pipăi fruntea cu dosul palmei. Într-adevăr, părea să aibă puțină febră.

— Vezi? — întrebă Harold ușor ironic — tu ești cea care ai nevoie de doctorii. Fii amabilă așadar și bea delicatosa asta pregătită pentru mine.

— Nici gînd — veni ferm răspunsul femeii. Delicatesă sau nu, asta-i pentru tine și ai s-o bei fără multe nazuri; iar de mine să nu-ți faci griji. Dacă o să fie nevoie, o să-mi prepar și mie o porție.

Harold mai privi o dată lung la pahar, apoi îl puse din nou pe noptieră și hotărî:

— Am s-o beau mai tîrziu.
Nora vru o clipă să insiste, apoi se răzgîndi:

— Bineee! Mă duc în bucătărie după treburi și într-un sfert de oră mă întorc. Bineînțeles că, între timp, tu ai să bei doctoria pînă la ultima picătură. Să n-avem vorbe!

Detectivul Paley scotoci prin toate sertarele biroului pînă găsi ceea ce căuta — un pachet cu țigarete.

— La ce adresă ai spus?
Sergentul Blanchard oftă impacientat:

— Strada Atkins numărul șeptesute-patrusprezece.

Cu un bobîrnac indeminatic, Paley își scoase o țigaretă din pachet și și-o aprinse.

— Prin urmare ești sergentul Blanchard și aparții poliției criminale din St. Louis. Este?

— Da — confirmă acesta. I-am luat urmele pînă la Cincinatti și de acolo pînă aici la adresa pe care v-am dat-o. Dar pentru arestare am nevoie, se înțelege, de un mandat și de ajutorul dumneavoastră.

Nepăsător la agitația sergentului, Paley se legăna pe scaun. Privi pe fereastră și apoi spuse, așa, fără rost:

— Tare mi-e că și azi o să plouă.
Blanchard tuși ușor pentru a da o semnificație răspunsului său:

— Atunci să ne lăsăm păgubași!
Paley mai pufă de două ori din țigaretă și apoi se îndură să revină la temă.

— Pînă cînd nu discut cu comandantul, nu pot face nimic.
Blanchard privi furios la ușa din spatele detectivului.

— Nu-i acolo biroul comandantului?

— Ce-ar fi să te agiți mai puțin, sergent Blanchard? — rînji Paley. Comandantul se înapoiază de-abia peste zece minute. Pînă atunci nu mă mișc. E clar? Și apoi, și-ăș fi foarte recunoscător dacă m-ai face să înțeleg de ce trebuie să năvălim ca niște turbați în strada Atkins numărul șeptesutepatrusprezece și să smulgem un pahar cu otravă din mîna bieteii victime. Chiar din informațiile pe care mi le-ai dat reiese că oamenii s-au căsătorit doar de cinci săptămîni, timp în care probabil că nici n-au avut cînd să semneze polița de asigurare. Să fim serioși, Blanchard.

La numita adresă pînă acum nu s-a întîmplat nimic grav.

După ce roboti prin bucătărie, Nora intră din nou în dormitor. Paharul, neatins, stătea la locul lui pe noptieră.

Harold își reluase lectura revistei dar cînd o văzu pe Nora o puse deoparte și o întrebă:

— Azi n-avem nimic poștă?
— Ba da. Niște prospecte de reclamă și o scrisoare de la Asigurări.

— Ce scrisoare?
— Ne anunță doar că polița noastră de asigurare e în regulă. O scrisoare tip F, așa cum obișnuiesc ei. În rest, nimic.

— Ei — rîse Harold — în cazul ăsta, dacă mor eu o să primești douăzeci de miare.

— Glume nesărate — aprecie Nora.
Harold se întinse alene în pat, cu minile sub ceafă.

— Douăzeci de miare! E ceva! Oricum, îți dă, așa, ca un sentiment de siguranță.

«E adevărat — gîndea Nora. Sentimentul ăsta de siguranță că nu rămii pe drumuri, dacă se întîmplă o nenorocire, e într-adevăr ceva. Cînd a murit Jerome, primul ei soț, a încasat cincisprezece mii, iar cînd a murit Bill, al doilea soț, șaptesprezece mii.»

— Doctoria, Harold — reluă Nora. Cînd ai de gînd s-o iei? Sau trebuie să stau aici lingă tine pînă cînd te hotărâști?

— Îndată, Nora, îndată! Mai lasă-mă o clipă.

Îndreptîndu-se din nou spre bucătărie, Nora mai spuse din prag cu un ton sec:

— Zece minute! Atît îți mai acord pînă cînd golești paharul. Și se duse. La bucătărie, în oala de pe mașina electrică de gătit, apa pregătită pentru masa de prînz fierbea deja. Nora desfăcu un pachet cu spaghete și după o clipă de gîndire aruncă în apa clocotită doar jumătate din conținut. «Harold oricum n-o să aibă poftă de mîncare» — gîndea ea.

Tot făcîndu-și de lucru prin bucătărie, Nora își arunca ochii din cînd în cînd pe ușa deschisă a camerei de culcare. Harold se dăduse jos din pat și acum era cu spatele la ea. Nora observă că soțul ei se îndreaptă cu paharul spre fereastră, deșartă conținutul în ghiveciul cu begonii, apoi se întoarce cu pași înceți și se întinde din nou în pat.

Nora era infuriată de-a binelea. Scoase din dulap un alt pahar, sticluta cu lichidul galben-brun și sucul de lămie din frigider.

Paley și Blanchard se îndreptau spre garajul subteran al poliției orașului. Un mecanic scoase capul de sub o mașină și anunță laconic: «Nu e gata. Luați altă mașină!»

— Lasă — replică Paley — nu-i nici o grabă. Nu renunț eu la rabla mea pentru nimic în lume. Anunță-mă cînd ești gata. Se duse apoi, urmat de Blanchard, în biroul cam neîncăpător al garajului și închise ușa din pricina zgomoasei activități de afară. Se așeză pe un scaun și-și reluă legănatul.

Blanchard simțea o poftă ne bună să înjure:

de Steven O' CONNEL

— Și de ce, mama dracului, să nu luăm altă mașină?

Paley impasibil, fără să se oprească din legănat, spuse:

— Blanchard, ești în pericol să capeți un ulcer duodenal, dacă nu știi să-ți stăpînești nervii.

Blanchard își privi ceasul și încercă să se resemneze. Exact după douăsprezece minute, mecanicul intră în birou și anunță că pot pleca.

Cei doi polițiști se urcară în mașină, Paley la volan. Punînd mîna pe cheia de contact, îi mai veni o idee: «Ce-ar fi, dragă Blanchard, să luăm mai întîi o cafeluță și o chiflă?»

— Nu — urlă Blanchard — nu!

Nora reveni în dormitor cu paharul plin. Harold o privi încruntat:

— Iarăși?

— Nu iarăși — răspuse Nora bostumflată. Crezi că n-am văzut cum ai vărsat doctoria în ghiveciul cu flori? O să se prăpădească bieteile mele begonii.

Rușinat c-a fost surprins, Harold încercă un contraatac:

— Dacă florile se duc dracului de la porcăria asta de medicament, de ce crezi că mie mi-ar fi de folos?

— Harold, lasă prostiile și bea imediat tot!

Harold apucă paharul, descurajat, cînd se auzi soneria de la intrare.

Nora nu se mișcă. Cu un ton ridicat pîrunci:

— Harold, bea doctoria. Imediat!
— Uite, Nora — răspuse Harold — eu asemenea ton nu admit. Ar trebui s-o știi. Du-te cel puțin și vezi cine sună la ușă.

Nora șovăi o clipă.
— Să nu crezi că am să las să verși și paharul ăsta în timp ce lipsesc eu. Și ca să se asigure, luă paharul cu sine. După cîteva clipe era înapoi.

— Cine a fost? — întrebă Harold.

— Un comis-voiajor cu aspiratoarea de praf. Fleacuri.

Pleoștit de tot, Harold luă din nou paharul în mînă. Gustă un pic și se strîmbă:

— E teribil de amar.

Nora își încrucișă brațele și rămase liniștită în așteptare.

În sfîrșit, Harold nu mai avea încotro. Duse paharul la gură și-l goli.

— Acum ești mulțumită? — întrebă el acrit.

— Sînt mulțumită — rîse Nora. Fierește că sînt. Și acum culcă-te și ai să dormi ca un bebeluș.

La ora 3 și jumătate se auzi din nou soneria. Nora se duse să deschidă. Cei doi bărbați din prag o priviră cu atenție iar unul dintre ei o întrebă:

— Sînteți doamna Merrick?

La răspunsul afirmativ al Norei, oaspeții se legitimară:

— Am dori să discutăm ceva cu dumneavoastră.

Nora se uică neliniștită în jur și-i pofți pe polițiști în hol.

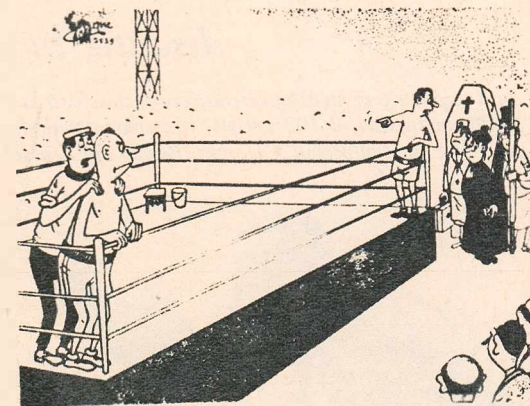
— Vă rog să vorbiți încet — spuse ea. Soțul meu doarme. E cam bolnav și n-a închis ochii toată noaptea.

Nora nu mai avea nici o îndoială — era gripată. Avea febră. Se duse la bucătărie și din sticluta cu lichid galben-brun turnă trei lingurițe într-un pahar cu apă și după ce adaugă o linguriță cu zeamă de lămie, amesteacă, dusă pe gânduri. Apoi goli paharul cu înghîțituri mici. Doctoria era într-adevăr îngrozitor de amară. «Dacă va mai fi nevoie s-o iau — gîndea Nora — o să adaug și o linguriță de zahăr». Se duse apoi la fereastră, privind ploaia care nu mai contenea. Gîndurile îi zburau peste anii trăiți și se încheagă într-un punct neșus de dureros. Mai întîi Jerome. A murit sârmanul, atît de tînăr, de o congestie pulmonară. Apoi Bill. Mort într-un accident de automobil. Iar acum Harold, cel de-al treilea soț, plecat pentru cotdeauna din casă cu cătușele mîinii. Un asasin odios care otrăvise nici nu știa exact cîte soții pentru a încasa polițele de asigurări. Nora suspină. Unii oameni au ghinion în afaceri, alții la cursele de cai. Ea, Nora, se cheamă că a avut mare ghinion la bărbați.

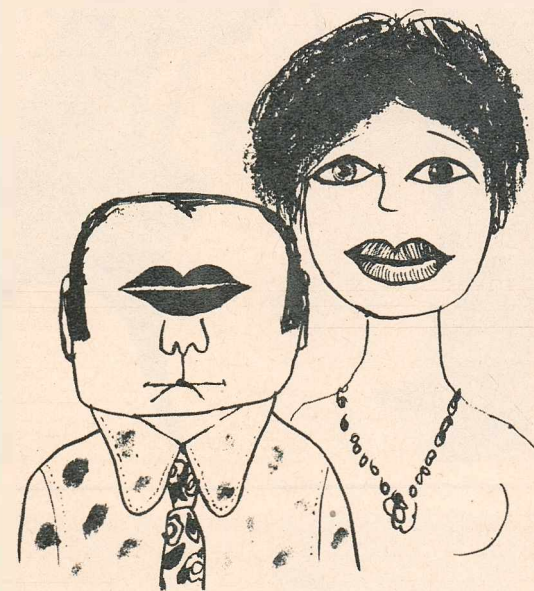
În românește de E. DASCĂLU

UMOR

DE PESTE HOTARE

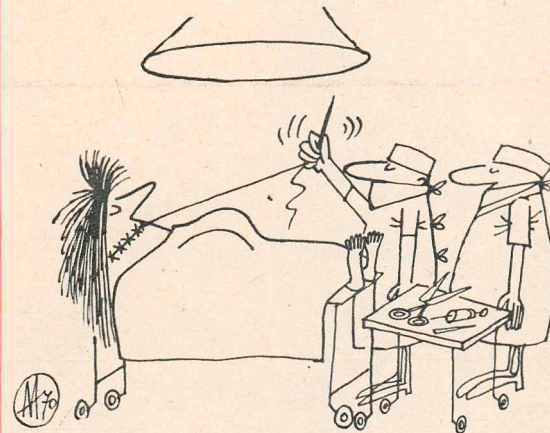

— Vor doar să te impresioneze...

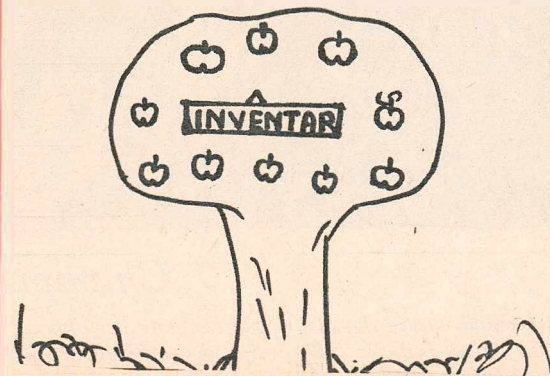

— Ți-am mai spus să nu mă săruți pe ochi...

Adrian ANDRONIC

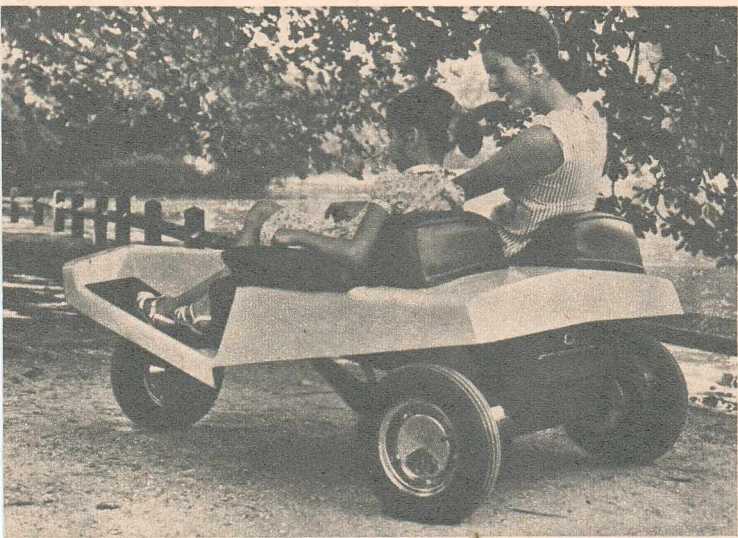

Titu GHEORGHIU - Vaslui

promenadă... electronică

Acest microautomobil electronic, prezentat la Paris, se pare că posedă o serie de avantaje față de automobilele electrice (nu electronice!) experimentate.

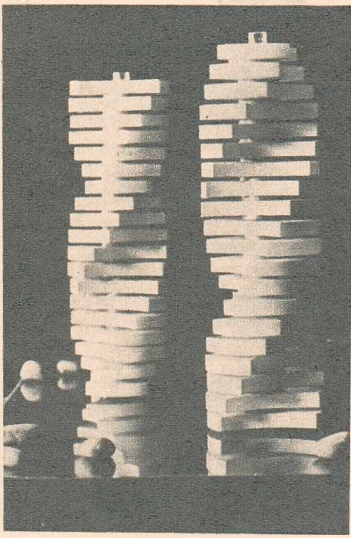

tale care își fac din ce în ce mai des apariția în coloanele presei de specialitate.

Vehiculul este mai ușor, de construcție mai simplă, mai ușor de manevrat, silențios 100%. Constructorii mai citează un avantaj: se pretează la o conducere cu totul lipsită de tensiune. Privind această pașnică «fotografie de familie», inclinăm să le dăm dreptate.

nu e utopie

Arhitectul Werner Müller din Zürich propune, ca locuință a viitorului, «blocul în terase». Nu este o simplă utopie. Se pare că în curând va începe, lângă Zürich, construcția a două asemenea blocuri.

operațiunea „cerneală colorată“

Ce părere ați avea dacă v-ați trezi în posesia unui pachet de bancnote tot atât de minjite ca cele din fotografie? Bineînțeles, nu le-ați lua nici de dar. Și totuși blondina care le ține în mâini este încântată, părind a spune: iată ce ispravă bună am făcut!

De fapt, adevărata ispravă au făcut-o tehnicienii care au pus la punct acest dispozitiv, denumit VIGIL, menit să descurajeze pe răufăcători. Este vorba de o cutie ușoară, dar încăpătoare, pentru transportul banilor. «Saturată» cu dispozitive electronice, ea face imposibilă — cel puțin așa afirmă specialiștii — orice încercare de furt. Aceasta nu pentru că o asemenea cutie n-ar putea fi furată și forțată, ci pentru că orice atingere «neautorizată» declanșează automat și instantaneu o stropire masivă cu cerneală colorată indelebilă, care face conținutul inutilizabil.

Firește, proprietarul bancnotelor cunoaște — vorba filmului — secretul cifrului...

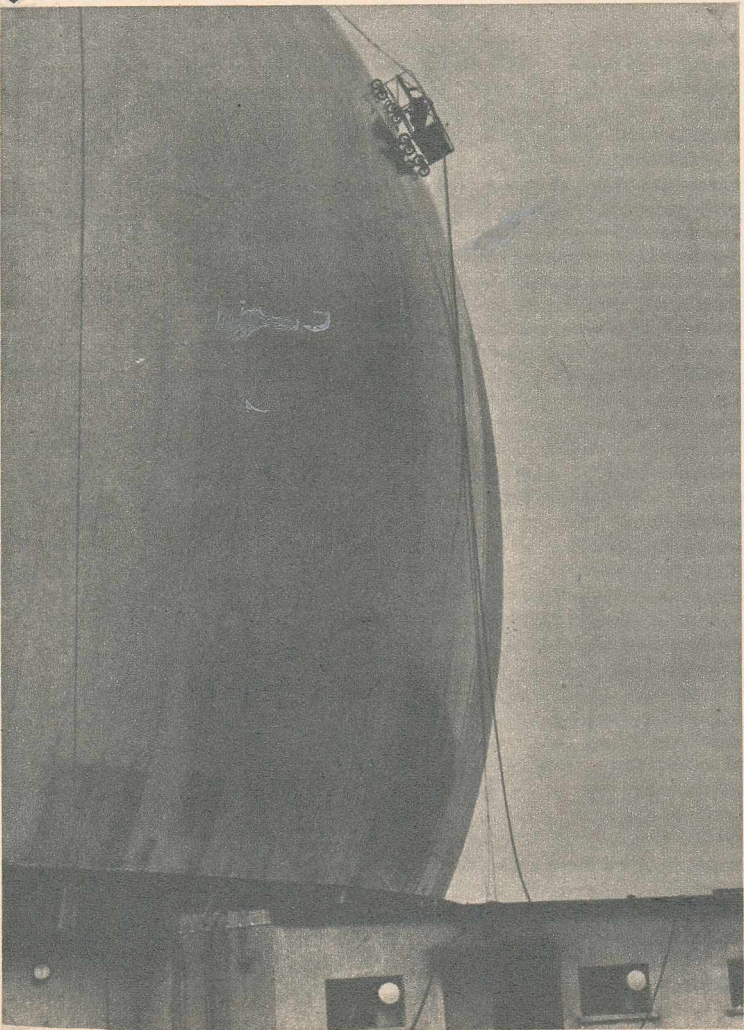

nu ne țineți de vorbă

Un efect fotografic neobișnuit și oarecum hazliu, dar o treabă foarte serioasă și migăloasă: cocoțați în această trăsură sui-generis muncitorii vopșesc uriașul «dam» al instalației radar

din Pleumeun Bodou. Radarul de pe coasta bretonă urmărește zborul sateliților, dar — se pare — pentru a-și putea duce misiunea în bune condiții are și el nevoie de «haine noi».

Drept care vopșitorii s-au urcat în «trăsură» și s-au pus pe treabă. Vor mânca aci o piine (cu unt) cel puțin două luni, căci «domul» are o suprafață de 10 000 metri pătrați. Și trebuie aplicate trei straturi de vopșea. Așa că... să nu-i ținem de vorbă.

de H. DONA

Cititorul V. Burzelea din Ploiești ne sugerează publicarea în revistă a unui ciclu de evocări, «bogat ilustrate», a principalelor momente și figuri din trecutul revoluționar al poporului nostru, «atât din perioada dinaintea făuririi partidului, cât și din ultimii cincizeci de ani». «Partidul Comunist, spune mai departe tov. Burzelea, nu s-a născut pe loc gol; el continuă o tradiție, în el s-au strâns șuvoaiele altădată răzlețe ale luptei populare». Sîntem de acord cu sugestia cititorului nostru și ea coincide cu propriile noastre intenții. De altfel, în momentul de față, redacția elaborează un plan detaliat privind modul în care vom sărbători jumătate de secol de la înființarea partidului.

Cititorul Ioan Conta din Sighetul Marmației se plînge — și pe bună dreptate — că în «Flacăra» au apărut prea puține materiale despre orașul dumisale. Desigur, vom căuta să reparăm cât mai repede această omisiune. Cît despre supărarea tov. Conta cu privire la faptul că pe unele ambalaje ale produselor alimentare românești, textele sînt scrise în limbi străine, o găsim fără obiect sau, cel puțin, exagerată. Important e ca produsul să poată fi identificat și să fie de calitate bună. Mărfurile pe care unii le consideră «refuzate la export» nu sînt, neapărat, de o calitate inferioară. Dimpotrivă. Uneori e vorba, pur și simplu, de anumite defecțiuni contractuale datorate unor clienți străini nu îndeajuns de serioși sau de satisfacerea provizorie a pieței interne cu produse care, inițial, erau destinate exportului.

Îi mulțumim profesorului Ion Vidrighin din Brașov pentru observațiile dumisale, în același timp binevoitoare și exigente. Îl asigurăm, de asemenea, că ciclul de interviuri cu oameni de teatru va fi continuat. Redactoarea noastră Sanda Faur, pregătește pentru săptămînile următoare câteva asemenea materiale. Cît despre notele de călătorie ale lui Eugen Mandric, sperăm, de asemeni, că veți căpăta satisfacție. Mai rămîne de rezolvat un amănunt: efectuarea călătoriilor.

Ne bucură foarte mult că cititoarea Octavia Pădure din Tg. Jiu se ocupă de o asemenea disciplină modernă și pasionantă cum este «sociologia filmului». Scrisoarea dumisale, demonstrînd inteligență, gust artistic și o anumită feminitate, contrastînd cu ariditatea preocupărilor sociologice, ne-a făcut realmente plăcere. Ne îndoiim însă că cercetări serioase în acest domeniu pot fi duse de unul singur. Studierea reacțiilor opiniei publice pe categorii de vîrstă, grad de instrucțiune, profesie etc., și, mai ales, analizarea a ceea ce dumneasa numește «nașterea, viața și moartea miturilor», presupun o explorare în profunzime și în lărgime, practic nerealizabilă decît în condițiile unei activități colective. În ce ne privește, vom căuta să-i comunicăm direct cîteva informații bibliografice ce i-ar putea fi, eventual, de folos. În orice caz, o rugăm să ne mai scrie.

Ne permitem cîteodată să citim și scrisorile (bineînțelese, numai cele privind probleme redacționale) adresate direct unor redactori ai revistei. Am luat, astfel, cunoștință de foarte interesanta scrisoare pe care cititoarea Viorica Macarie din com. Bătinești, jud. Vrancea, a trimis-o kolegei noastre Viorica Ciorbăgiu, autoarea reportajului «De parte de gura satului». Sîntem de acord cu multe din cele susținute de tovarăsa Macarie și împărtășim preocupările dumisale pentru o comportare și o ținută corespunzătoare a tineretului studios. Țelurile cele mai nobile rămîn însă fără valoare dacă nu sînt urmărite prin mijloace eficiente. Or, tocmai în această privință ne îndoiim că preluarea unei anumite «tradiții» (pe care cititoarea o evocă astfel: «uniforma sobră, ciorapi negri, șorț negru, fileu negru pe cap, neavînd altă preocupare decît cartea și lucrul. Strada o vedeam doar cînd plecam din internat pentru a petrece vacanța în sinul familiei») ar mai putea fi astăzi utilă sau măcar posibilă. Sîntem în pragul celui de-al optulea deceniu al secolului și, fie că ne place, fie că nu (nouă ne place!) tineretul are nevoie de o altă ambianță, de un alt orizont, de un alt tratament. Și să nu ne înșelăm: «ciorapii negri» și claustrarea în internate n-au dat doar caractere alese, cum, animați de nostalgie, ar vrea unii să ne facă să credem. Cîte ființe egoiste, lipsite de căldură și de fantezie, cîte temperamente misticarde și mărginite nu s-au format în asemenea medii ca cele invocate, ba uneori chiar, într-o anumită măsură, din pricina unui asemenea mediu. Disciplină, exigență, etică, de acord. Dar cu mijloacele anului 1970.

Referindu-se la un răspuns dat în cadrul rubricii noastre, cititorul Alexandru Nemeș din Sinaia se declară partizanul înfocat al studierii limbilor străine în toate formele de învățămînt și recomandă organizarea largă a unor cercuri în care oameni de diferite categorii să-și poată perfecționa cunoștințele de limbi străine acumulate în școli și facultăți. Ne propunem ca, nu peste mult timp, să dezbatem în coloanele revistei această problemă de mare interes.

Împărăția semnelor¹ o descoperă Roland Barthes în Japonia. Japonia îi apare ca o scriitură vie, ca un model de cultură structuralistă, ca locul în care nu oamenii sînt dominați de semne, ci semnele sînt dominate de oameni.

Roland Barthes trăiește și gîndește cu toată intensitatea criza spirituală prin care trece societatea contemporană zdruncinată de înlocuirea civilizației mecanice de către civilizația electronică. Trecerea de la mentalitatea alfabetică la mijloacele audio-vizuale de comunicare, de la secvențial la instantaneu, de la diacronic la sincron, de la «galaxia Gutenberg» la galaxia tele-video-fonului nu se desfășoară fără dificultăți. Marshall McLuhan observă că «nu sîntem mai bine pregătiți să înfruntăm radioul și televiziunea, în mediul nostru alfabetic, decît indigenul din Ghana să înfrunte alfabetismul, care îl smulge din lumea lui tribală colectivă și îl eșuează pe țărnicurile pustii ale individualismului»². Contemporanii sînt din ce în ce mai tulburați de trecerea de la modelul mecanic la modelul electric, de la liniar, succesiv și uniform la mozaical, simultan și multiform, de la fragmentar la integral, de la gîndirea logică la gîndirea iconică. «În era electricității, lumea artistică se apleacă, cu un spirit din ce în ce mai critic, asupra secolelor condiționate de tipografie, după modele de uniformitate liniară și de repetabilitate fragmentară. Procesul liniar a fost înlăturat nu numai din administrație și din producție, ci și din divertisment. Noua formă în mozaic a imaginii de televiziune a înlocuit ipotezele structurale ale lui Gutenberg». Modelul electric de gîndire, scoțînd în relief structura și lăsînd în umbră elementele, pune sub semnul întrebării importanța acordată de cultura europeană individualității, subiectivității, libertății și spiritualității umane. Eu-l este privit cu o suspiciune crescîndă, iar unii au ajuns chiar la concluzia că este anacronic. Cultura apare ca o rețea de semne în care individualitatea umană nu poate avea o importanță mai mare decît gurile, ochiurile rețelei... Oamenii sînt invitați să renunțe la iluzia eu-lui și să-și reia locul lor firesc printre celelalte existențe ale

lunii. McLuhan regretă că nu avem încă «o conștiință socială comandată electric, ci o subconștiință particulară sau un „punct de vedere“ individual, pe care îl impun nemilos vechile tehnologii mecanice». El crede că «această situație este o consecință perfect normală a „întîrzierii“ culturale sau a contradicției unei lumi călare pe două tehnologii».

Roland Barthes resimte acut această criză și vrea s-o depășească. Însă, după părerea sa, este «derizoriu să vrei contestarea societății noastre fără să te gîndești la înseși limitele limbii prin care (raport instrumental) pretindem s-o contestăm; înseamnă a voi distrugerea lupului așezîndu-ne confortabil în gura lui». Admițînd și el că aristotelismul este ideologia limbii eline, Roland Barthes încearcă să înțeleagă mentalitatea occidentală prin cercetarea unei limbi orientale. «Aceste exerciții ale unei gramatici aberante ar avea cel puțin avantajul de a stîrni bănuiala asupra însăși ideologiei vorbirii noastre». Cercetarea culturii occidentale din perspectiva diferită a celei orientale este deosebit de rodnică. Metoda opoziției nu aparține numai structuralismului. Materialismul dialectic cere și el opoziția critică și autocritică față de fenomenul pe care urmărește să-l cunoască.

Pe Roland Barthes nu-l preocupă comparația dintre Orient și Occident. «Nu privesc cu dragoste spre o esență orientală. Orientul mi-e indiferent...», scrie el. Ceea ce caută este «posibilitatea unei diferențe, a unei mutații, a unei revoluții în proprietatea sistemelor simbolice». În fond, el caută în Japonia, fără să-și dea prea bine seama, un univers semiotic mai potrivit vârstei electronice a omenirii decît aristotelismul și cartesianismul.

Așa se explică satisfacția cu care descoperă că «în japoneză, proliferarea sufixelor funcționale și complexitatea encliticilor presupun că subiectul înaintează în enunțare prin precauții, prin reluări, prin întîrzieri și insistențe al căror volum final (nu s-ar mai putea vorbi, așadar, de o simplă linie de cuvinte) face din subiect un mare înveliş vid al vorbirii și nu acest nucleu plin care este socotit în stare să

IMPĂRĂȚIA SEMNELOR

de Henri WALD

dirijeze frazele noastre din afară și de sus, astfel încît ceea ce ne apare ca un exces de subiectivitate (japonezul, se spune, enunță impresii, nu constatări) este mai degrabă un fel de subțiere, de hemoragie a subiectului într-un limbaj parcellat, fărîmițat, frînt pînă la vid». Chiar de la gramatică apare faptul că în mentalitatea japonezului nu există *nimic* nici *dincoace* și nici *dincolo* de sistemul de semne prin care își reglează raporturile cu mediul ambiant. Roland Barthes se întrebă «cum ne putem noi *imagina* un verb care să fie în același timp fără subiect, fără atribut și totuși tranzitiv, ca de pildă un act de cunoaștere fără subiect cunosător și fără obiect cunoscut?» Pentru japonez nu poate exista nici lumea transcendentă a lui Platon, nici lumea transcendentală a lui Husserl. Lumea japonezilor nu este aparență a ceea ce nu apare, ci însăși această aparență; tot ceea ce există este vizibil; invizibilul nu este nimic, sau mai precis este însuși nimicul. Într-un asemenea *Weltanschauung*, ideile pure n-au nici un

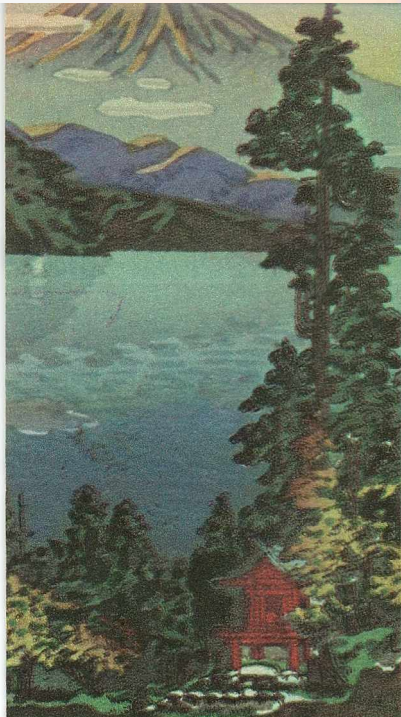
sens. Nici o semnificație nu se află dincolo sau dincoace de semne; semnificația nu este decît raportul dintre două semne.

Cultura niponă este de aceea preponderent vizuală și tridimensională: ea e mai mult spațială decît temporală. Léon Elders remarcă și el că în limba japoneză viitorul ca atare lipsește. «Există o formă potențială care este folosită în loc de viitor, dar care nu are același grad de inevitabilitate ca viitorul din limbile indo-europene. Un japonez nu este sigur de viitor; el nu îndrăznește să-l afirme...»³

Un platou de mîncare este înainte de toate un tablou. Semnificația lui nu exprimă gradul de domanie gazdei, ci raporturile sincronice reversibile dintre diferitele feluri de mîncare. «Mîncarea occidentală, acumulată, demnificată, umflată pînă la maiestuos, legată de oarecare operație de prestigiu, merge mereu către gros, mare, abundent, planturos; cultura orientală urmează o mișcare inversă, ea se desfășoară către infimitezimal...». Mîncarea japoneză nu ascultă de ordinea succesivă a scrierii alfabetică tipărite, ci de ordinea simultană a culturilor oralo-vizuale. La masă japoneză «totul este ornament al altui ornament: mai întîi, pentru că pe masă, pe un platou, mîncarea nu e niciodată decît o colecție de fragmente, din care nici unul nu apare privilegiat de o ordine de ingestie...»

Pentru japonez «a mîncă nu înseamnă respecta un meniu (un itinerar de farfurii) ci a desprinde, printr-o ușoară atingere cu bagheta, ba o culoare, ba alta, grație unui semn de inspirație...». Bețișoarele japonezilor deoselesc radical de cuțitele și furculițele noastre: ele nu taie, nu smulg, nu mutilază, nu străpung, ci aleg și ridică. «Mai înainte de toate, bagheta — forma ei o spune îndeajuns — are o funcție deictică: ea arată mîncarea, deosebește fragmentul, îl face să existe prin însuși gestul alegerii, care este indexul; însuși prin aceasta, în loc ca ingestia să urmeze un fel de secvență mecanică, mașinală, care s-mărginească să înghită puțin cite puțin părți din aceeași farfurie, bagheta, desemnînd ceea ce alege (și deci alegînd pe moment asta și aia), introduce în uzajul mîncării nu o ordine

imaginarul se desfășoară circular, prin ocouri și întoarceri, de-a lungul unui subiect vid». Dezinteresul japonezilor față de «general» și de «abstract» se vedește și în faptul că «cel mai mare oraș din lume este practic înclăsat, spațiile care îl compun în detaliu sînt nenumite». Străzile din Tokyo n-au nume. În opoziție cu orașele noastre, în Tokyo «domicilierea nu este susținută de nici o abstracție; în afara cadastrului, ea nu e decît o pură contingență: mai mult factuală decît legală, ea încetează să mai afirme conjuncția dintre o identitate și o proprietate». În mentalitatea japonezilor, abstracțiile nu pot decît să stînjenească efortul oamenilor de a înțelege contingența și variabilitatea individualului. În concepția lor, proprietățile nu se «identifică», ci se «indică» printr-o «atingere atît de instan-

o fantezie și un fel de lene: în orice caz o creație inteligentă și nu una mecanică». La japonezi, distincția dintre «hrană» și «min-e», adică dintre natură și cultură, este mai entuată decît la europeni și americani. Demersul specific al gîndirii japoneze, de individual la individual, de la indiciu la icat, spre deosebire de demersul gîndirii europene de la individual la general și invers, regăsește, într-un anumit fel, și în structura orașelor nipone. În Europa — «conformității însăși a metafizicii occidentale, pentru care orice centru este locul adevărului, centrul orașelor noastre este totdeauna *plin*: marcat, el este acela în care se adună și condensează valorile civilizației: spirituale (în biserici), puterea (în birouri), banii (bănci), marfa (în marile magazine), vorbirea (în piețe: cafenele și plimbări) — a merge pentru însemnă a întîlni „adevărul” social, participă la plenitudinea superbă a „realității”».

În vreme ce, în Europa, a dominat ideea universalului este superior individualului, căci este superioară trăirii, că centrul este periferiei, în Japonia domină păcerea că nu există decît individualul, universalul fiind neant. Așa se explică de ce Tokyo, unul dintre cele mai mari orașe din lume, rezintă acest paradox: posedă un centru, dar acest centru este vid. Întregul oraș se întinde în jurul unui loc deopotrivă de inexistențios și de indiferent... Astfel, am spune că

tanee și atît de scurtă (fără vibrație și fără reluare) încît copula ar apărea de prisos, ca remușcarea unei definiții interzise pentru totdeauna, îndepărtată. Sensul nu este decît un flash, o înțepătură de lumină...». «Toate acestea fac din experiența vizuală un element decisiv al orientării; propoziție banală cînd e vorba de junglă sau de mărăciș, însă mult mai puțin banală dacă se referă la un mare oraș modern, a cărui cunoaștere este asigurată de plan, de ghid, de anuarul telefonic, într-un cuvînt de cultura imprimată și nu de practica gestuală». Comparînd Tokyo cu orașele europene și americane, Roland Barthes ajunge totuși la concluzia că «raționalul nu este decît un sistem printre altele».

Cînd un japonez împachetează un lucru, cultul aparenței capătă o strălucire deosebită. «O specialitate a pachetului japonez este că neînsemnătatea lucrului este disproporționată față de luxul învelișului». Darul este mai mult cutia decît obiectul pe care îl conține. De vreme ce semnificația nu este nimic altceva decît un raport între semnificații, japonezii acordă întreaga atenție semnificativului. De altfel, «din învelitoare în învelitoare, semnificatul fuge și cînd, în fine, îl deținem (totdeauna există un mic *lucru* în pachet) el apare neînsemnat, derizoriu, de nimic... plăcerea, cîmpul semnificativului, a fost obținută; ceea ce japonezii transportă cu o energie neînclăsată nu sînt decît semne vide».

Îmbrăcămintea japoneză îndeplinește a-

ceeași funcție. Haina nu este semnul exterior al unei semnificații interioare. Semnificația ei este produsul exclusiv al unor diferențe sau opoziții: între bărbat și femeie, între stăpîn și supus etc. «Travesti-ul oriental nu copiază Femeia, ci o semnifică; nu se mulează pe modelul său, ci se detașează de semnificatul său; Femeinitatea este oferită citirii, nu vederii: translație, nu transgresie...».

În «Bunraku», spectacol teatral specific japonez, vocea este separată de gest — recitatorii se află pe o estradă laterală — iar gestul este separat de act — actele minutorilor și gesturile păpușii care se sinucide. Teatrul japonez arată gestul, dar lasă să se vadă și actul, distanțează arta de muncă, dar nu le izolează. Bunraku «refuză antinomia *insuflețit/neînsuflețit* și concediază conceptul care se ascunde în spatele oricărei însuflețiri a materiei și care este pur și simplu „sufletul”». Astfel, se diferențiază limbajele, dar se rezervă fiecăruia propria lui scriitură. «Toate acestea — crede Roland Barthes — amintesc, bineînțeles, de efectul de distanță recomandat de Brecht. Această distanță, socotită de noi imposibilă, inutilă sau derizorie, și abandonată repede... Bunraku ne face să înțelegem cum poate ea să funcționeze: prin discontinuuul codurilor, prin această cezură impusă diferențelor trăsături ale reprezentării, astfel încît copia elaborată pe scenă să fie, nicidecum distrusă, ci spartă, striată, sustrasă contaginunii metonimice a vocii și a gestului, a sufletului și a corpului, care stingherește pe comedianul nostru».

Există însă, mi se pare, o deosebire între «distanța» cerută de Brecht și aceea practică de japonezi: în primul caz, avem de-a face cu *distanța crescîndă* dintre semnificativul și semnificația spectacolului, pe de o parte, și dintre sensibilitatea și rațiunea spectatorului, pe de alta, în vreme ce în cazul al doilea este vorba de *independența* sistemului de semne față de orice semnificație dinafara lui. La Brecht, distanța este menită să slujească semnificații din ce în ce mai înalte și de aceea e în creștere; la japonezi, distanța nu este decît efectul pe care îl provoacă lipsa oricărei semnificații și de aceea e constantă.

Credința că invizibilul este inexistent îi ferește pe japonezi să transforme invizibilul în «celălalt tărîm». Dacă minutorul marionetei nu este ascuns, nimeni nu mai poate să facă din el un Dumnezeu și deci «omul nu mai este o marionetă în mîinile divinității, ceea ce este *înăuntru* nu mai comandă ceea ce este *afară*». Se poate spune că, fiind lipsită de Dumnezeu, religia japonezilor «nu mai este decît o politețe sau și mai bine spus: că religia a fost înlocuită cu politețea». Temenile japoneze nu exprimă umilința celor care salută, ci o simplă politețe reciprocă; la japonezi, salutul este o formă vidă și nu un mijloc de comunicare între două eu-uri.

Povestirea japoneză nu se referă decît la ceea ce povestește. Ea n-are nici subtext și nici subînțeles. Viața i se înfățișează japonezului ca o suprafață sensibilă și nu ca o adîncime inaccesibilă. De pildă «haiku, articulat pe o metafizică fără subiect și fără Dumnezeu, corespunde *Mu*-ului budist, lui *satori* Zen, care nu e de fel coborîre iluminativă a lui Dumnezeu, ci „trezire în fața faptului”, sesizarea lucrului ca eveniment și nu ca substanță».

Lumea japonezilor este mai mult un ecran decît o scenă, o pinză veșnic mișcătoare, împletită din fenomene fără esențe. Spre deosebire de atașarea incultă față de fenomene, japonezul este detașat de fenomene, cultivîndu-le, ca atare, în fragilitatea lor. «Cînd mergi — spune un maestru Zen — mulțumește-te să mergi. Cînd ești așezat, mulțumește-te să fii așezat. Însă mai presus de toate nu tergiversa!»

Dacă lipsa lui Dumnezeu face imposibilă credința într-un spirit transcendent, lipsa ego-ului îi scutește pe japonezi de rătăcirea în obscuritatea conștiinței transcendente. «În occident, oglinda este un obiect esențialmente narcisic: omul nu se gîndește la oglindă decît pentru a se privi; în orient, oglinda este însă vidă; ea este chiar simbolul vidului simbolurilor...». Un maestru al concepției Tao spune că spiritul omului perfect este ca o oglindă: nu apucă nimic, dar nici nu respinge

nimic; el primește, dar nu păstrează. Scriitura japoneză «eliberată de imaginea avantațioasă pe care scriitorul vrea să o dea despre el însuși, nu exprimă, ci numai face să existe...».

«Împărăția semnelor?», se întrebă Roland Barthes, și răspunde: «Da, dacă se înțelege că aceste semne sînt vide și că ritualul este fără Dumnezeu». Roland Barthes privește scriitura japoneză ca pe una dintre nenumăratele scriituri posibile, dar, în același timp, lasă impresia că i se pare superioară celei occidentale. Este însă de asemenea posibil ca mentalitatea japoneză să nu fie un *alt tip de cultură*, ci doar o *anumită fază* în dezvoltarea aceluiași tip de cultură, chiar dacă într-o formă particulară.

Toate culturile au trecut printr-o etapă iconică, în care predomina gîndirea pragmatico-afectivă și deci semnificațiile nu se desprinseseră încă de semne. Unele, ca cea europeană, au evoluat prin mecanizare și alfabetizare pînă la categoriile filozofice; altele, ca cea indiană, nereușind să-și sporească puterea asupra fenomenelor, au ajuns să le refuze prin retragerea în neființă; japonezii, insulari și navigatori, au continuat să acționeze asupra fenomenelor, rafinîndu-și concepția lor despre lume pînă la un fenomenism pur, fără teism și fără egoism. Întîlnirea cu civilizația electronică i-a găsit, de aceea, mai apți decît europenii să înțeleagă și să minuiască relațiile sincronice ale tehnologiei moderne. În era electrică în care am intrat se caută mai mult diversitatea ritmului decît uniformitatea repetiției. Lumea noastră începe să semene mai mult cu un balet decît cu un marș de soldați.

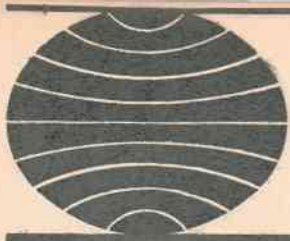
Să nu se piardă însă din vedere că civilizația electronică a venit în Japonia din Occident, unde a fost precedată de o îndelungată cultură mecanică. Sintetismul teleo-video-fonului a devenit posibil abia după multisecularul analitism al scrierii alfabetice. Este probabil ca la un moment dat distanța crescîndă dintre semnificativ și semnificație, implicată în tehnologia contemporană, să propulseze și gîndirea japonezilor dincolo și dincoace de universul semiotic în care se desfășoară actualmente. Criza contemporană a finalității are o urgentă nevoie de prospectarea adîncă a viitorului. În cele din urmă, semnificațiile se vor desprinde și aici de semnele care le semnifică și vor porni în marea aventură a idealurilor umane. Cîndva, japonezii vor fi și ei nevoiți să depășească scrierea ideografică și să adopte alfabetul fonetic al gîndirii abstracte.

«Invers decît în viața speciilor biologice, unde toți copiii seamănă între ei, în timp ce adulții se diferențiază tot mai mult, în lumea spiritului, specificitatea unuia sau altuia dintre meridiane, fără a dispărea vreodată, este invers proporțională cu gradul de maturitate».

Sensul în care se dezvoltă gîndirea japoneză dovedește încă o dată identitatea rațiunii umane.

Roland Barthes mărturisește în cartea sa că a călătorit în Japonia mai mult ca cititor decît ca vizitator. Însă «*homo legens*» este un produs al culturii alfabetice. Citirea ideogramelor se deosebește de citirea literelor. Prima declanșează o gîndire iconică, în vreme ce a doua permite o gîndire abstractă. Citirea ideogramelor menține gîndirea în preajma sensibilității, în vreme ce lectura literelor deschide drumul spre concepte mereu mai abstracte, spre semnificații din ce în ce mai înalte. Nemulțumit de anacronismul semnificațiilor din cultura occidentală, R. Barthes se bucură că a dat de o scriitură fără semnificații metafizice. Societatea contemporană are însă nevoie nu de o cultură *fără* semnificații, ci de o cultură cu *alte* semnificații, mai potrivite cu stadiul actual al dezvoltării omenirii. Semnificațiile învechite nu pot fi înlăturate printr-o «scriitură a antisemnificației», ci prin noi semnificații.

- 1 Roland Barthes, *L'empire des signes*, Albert Skira, Genève, 1970, p. 156.
- 2 Marshall McLuhan, *Pour comprendre les media*, Ed. H.M.H., Montréal, 1968, p. 33.
- 3 Léon Elders, *Les rapports de la langue et de la pensée japonaises*, in *Revue philosophique*, nr. 3, 1966, p. 400.
- 4 Ion Banu, *Filozofia orientului antic*, Editura științifică, București, 1967, p. 398.

Romulus CĂPLESCU

UNDE SÎNT VACANTELE DE ALTĂDATĂ?

Pentru a sugera acalmia politică internă din lunile iulie-august, cînd marele exod al vacanțelor lasă orice altă preocupare pe un plan secundar, gazetarii francezi, cu spiritul lor inventiv, găsiseră pe vremuri o expresie cum nu se poate mai nimerită: «sezonul cînilor striviți» — adică predominarea faptului divers redus la forma sa cea mai elementară. Astăzi nevinovatele patrupeze rar dacă mai sînt întîlnite vagabondînd pe căile publice și, în orice caz, datorită «exploziei» turismului auto, în pericol de a fi striviți sînt acum în primul rînd pietonii, dar aceasta este altă poveste. Expresia însăși a devenit caducă, pentru că pur și simplu vara a încetat să mai fie un sezon politic mort. O confirmă și în acest an atît de multe exemple încît condeiul cu greu mai poate ține pasul cu ele.

Am începe cu Anglia, pentru a aminti un exemplu cu valoare de fabulă. Cotidianul conservator «Daily Express» a avut nefericita inspirație de a consacra un editorial plăcerii în concediu a membrilor cabinetului britanic, în frunte cu premierul Heath, considerînd aceasta ca cea mai bună dovadă că mecanismul noului guvern funcționează perfect. Autorul articolului s-a pomenit însă dezmițit chiar de dl. Heath care, revenind primul la post, și-a rechemat de urgență cabinetul din vacanță, ca urmare a dificultăților economice și sociale deosebit de serioase. În următoarele zile, la Brighton, se vor întruni în congres trade-union-urile, care au și aruncat mînașua guvernului și este de presupus că miniștrii nu vor mai apuca așa de curînd să-și reia concediul întrerupt. În Italia, oamenii politici în cauză au depus eforturi deosebite ca prelungita criză guvernamentală să ia sfîrșit înainte de 15 august, astfel încît să nu piardă nici măcar o zi din «ferragosto», perioadă optimă de concediu. Numai că acesteia i s-a suprapus ceea ce presa italiană denuștește «contestazione generale» — ample acțiuni revendicative ale oamenilor muncii, amintind într-un totu toamnă fierbinte de anul trecut. Ca atare și aici tîna vacanțelor este tulburată. În Spania, scandalul Matessa a reizbucnit pe neașteptate, se vorbește de posibilitatea implicării unor personalități guvernamentale, rivalitățile surdă dintre Falangă și «Opus Dei» au căpătat din nou accente acute, în timp ce la Madrid, Sevilla, Granada, grevele se țin lanț. În Franța, stimulat de succesul obținut la Nancy, Servan Schreiber, politician abil, își aruncă acum privirea spre Bordeaux, fiul electoral al premierului Chaban-Delmas. Se anunță o bătălie aprigă, cu consecințe imprevizibile. În pașnica Suedie trecerea la sistemul parlamentar unicameral e așteptată cu o înfrigurare care dezmente tradiționalul calm nordic, iar în nu mai puțin pașnica țară a lălelelor, cohortele de «hippies» străini, într-o veritabilă răzmeriță, încearcă să pună stăpînire pe piețele principale ale orașelor — locurile lor preferate de camping. Dincolo de Ocean, la San Clemente — «Casa Albă de vară» — liniștea estivală e mai tot timpul întreruptă de ecourile războiului de uzură dintre președinte și Congres, de spectrul alegerilor din noiembrie, ca să nu mai vorbim de contestația feminină sau de cea a tînetului. Problemele monetare interoccidentale al căror ghem încălțit prîfejuiește o suită de dezbateri în tot cursul acestei luni, răpirile de diplomați — prelungitul suspense din Uruguay a imobilizat aproape întregul aparat de stat al acestei țări — iată alte motive de griji, de atmosferă tensionată. Hotărît lucru, multe cancelarii guvernamentale apuse oțtează probabil după vremurile idilice ale «cînilor striviți». Iar gazetarii, după cum spuneam, au consensat o vară plină de agitație, care prevestește o toamnă tot atît de bogată în neprevăzut.

Dic. BABOIAN

PERSUASIUNE ȘI... TOCMEALĂ

Dl. Spiro Agnew a avut la dispoziție zece zile pentru rezolvarea «ecuației asiatice»: ecuație dificilă cu multe necunoscute. Turneul său era destinat să precizeze proporțiile și limitele dezangajării americane, să convertească regimurile subordonate politicii S.U.A. la o sporire substanțială a participării lor la acțiunile militare din Asia și, în același timp, să împartă asigurări — promițînd noi infuzii de dolari și livrări masive de armament — că retragerea trupelor americane din Vietnam sau Coreea de Sud nu înseamnă cîtuși de puțin «părăsirea aliaților» și nici renunțarea de către S.U.A. la pozițiile de pe continentul asiatic.

Fiecare dintre escalele avionului special al vicepreședintelui S.U.A. a fost urmată de convorbiri aprinse care, depășind uneori sfera politică propriu-zisă, s-au transformat în veritabile tocmele în legătură cu prețul înlocuirii cîrnii de tun americane cu cea asiatică. Mijloacele de persuasiune folosite de Spiro Agnew, argumentele și ofertele sale, au fost doar în parte operante în fața rezistenței deliberate și interesate pe care interlocutorii săi s-au grăbit s-o opună, exploataînd cu abilitate conjunctura creată. La Washington, senatorul Fullbright a turnat gaz peste foc atunci cînd a cerut, în ajutorul turneului Agnew, ca Statele Unite să înceteze de a mai face din mercenari aliați și din aliați mercenari. Neliniștii pe de o parte de eventualitatea plecării trupelor americane și încercînd, pe de altă parte, să realizeze avantaje maxime din trocul propus, partenerii asiatici ai S.U.A. au reușit, se pare, să obțină prețul cel mai ridicat pe care-l putea oferi acum Washingtonul. Cu acest prilej, dl. Agnew a putut constata încă o dată, personal și la fața locului, că, așa cum aprecia recent «Sunday Telegraph», prețul de cumpărare a mercenarilor este în creștere vertiginosă.

Șantajul evident al regimurilor asiatice dependente de S.U.A. și amendamentele succesive din Senatul american vizînd limitarea și chiar interzicerea oricăror credite suplimentare pentru unitățile sud-coreene și thailandeze din Vietnam ca și pentru acțiunile așa-ziselor trupe aliate în Laos și Cambodgia au obligat Washingtonul la o seamă de reconsiderări și concesiilor a căror expresie este considerată și această a doua deplasare a lui Spiro Agnew în Asia. Indiferent care ar fi prețul transformării aliaților în mercenari și al mercenarilor în aliați, Washingtonul pare decis să promoveze coordonatele asiatice ale «doctrinei Nixon», în virtutea căreia — așa cum și-a asigurat interlocutorii dl. Agnew — o retragere a trupelor S.U.A. nu înseamnă încetarea prezenței americane în Asia.

Temporizarea retragerii trupelor S.U.A. din Vietnam și precizarea că toate unitățile militare americane din Coreea de Sud ar urma să fie retrase abia în momentul cînd se va considera că armata sud-coreeană a fost complet modernizată (ceea ce după părerea observatorilor ar putea să dureze încă 5 ani, cel puțin), nu lasă nici o îndoială în ce privește intențiile reale ale Washingtonului. Este limpede, mai mult ca oricînd, că stratagema folosită nu urmărește altceva decît relansarea cu alte mijloace — foarte puțin originale, de altfel — a politicii americane în Asia. Așa încît, declarația făcută la Seul de vicepreședintele american în legătură cu o așa-zisă reducere a profilului militar al S.U.A. trebuie înțeleasă tocmai în sensul unui transfer de obligații militare asupra aliaților metamorfozați (dacă mai era nevoie) în mercenari și nu ca o renunțare la politica de intervenție deschisă sau voalată în Coreea de Sud, în Indochina sau în alte regiuni ale continentului asiatic.

Nicolae LUPU

ÎN ECHILIBRU PRECAR

Sezonul congreselor — sindicate, partide — se apropie în Anglia, și o dată cu el, se pare, va fi inaugurat sezonul marilor confruntări, în cadrul cărora cea mai importantă se anunță confruntarea dintre sindicate și guvern. De p-acum guvernul conservator, prin glasul exponenților săi și-a fixat poziția: problema economică de prim ordin țării ar fi inflația provocată de ritmul creșterii salariilor în timp ce productivitatea stagnează. Drept bază a poziției sindicatelor a fost stabilită analiza situației economice a cauzelor și măsurilor, cuprinsă în raportul de activitate al Consiliului general al T.U.C., pregătit pentru congres. Raportul contestă teza guvernamentală și arată, dimpotrivă, că necesitățile dezvoltării economice pozitive implică mai echitabilă distribuție a veniturilor și poverilor între salariați și patronat.

Este instructivă într-un sens linia principală de argumentare folosită de conducerea sindicatelor în raportul amintit. Accentul cade pe avantajele politice și economice pe care le-ar avea guvernul dacă ar căuta să ajungă la o înțelegere cu sindicatele, renunțînd a îmbrățișa fără rezervă cauza patronatului. Raportul scoate în evidență succesul obținut pe acest plan în anii trecuți, publicînd și statisticile 180 de conflicte de muncă au fost astfel negociate, Anglia fiind ferită de pierderea a trei milioane zile lucrătoare și economisind cel puțin 10 milioane lire sterline.

Dar liderii sindicatelor nu pot să nu constate că dacă s-ar putea calcula ce economii s-au adus prin negocieri, ce a căpătat salariații, nu se poate ști care este contribuția patronatului la «împărțirea poverilor», pentru că pur și simplu nu sînt disponibile date reale cu privire la activitatea întreprinderilor și veniturile încasate. Tocmai de aceea în documentul elaborat de sindicate se cere ca, în vederea viitoarelor negocieri, patronii să pună la dispoziția interlocutorilor lor toate informațiile privind activitatea întreprinderilor — printre altele veniturile personalului de conducere, politica prețurilor, proiectele de viitor. Unele ziare prevăd că o astfel de extindere nu va întîrzia să provoace o «opoziție hotărîtă» din partea patronatului și guvernului. De ce? Informațiile cerute de sindicate ar fi lovitură dată pozițiilor întreprinderilor pe piață, întrucît cei care ar beneficia în primul rînd de ele ar fi... concurenții.

În această înfruntare, care se anunță a fi de proporții în ajutorul sindicatelor a venit indirect «Institutul de cercetări economice și sociale», organism particular, care a publicat o amplă analiză a situației și perspectivei economice. Analiza prevestește o reducere a producției pînă la sfîrșitul anului, cu consecințe deosebit de negative, și lipsa unei politici de stimulare a cererii și de încurajare producției. Analiza se pronunță pentru degrevări fiscale o ușoară creștere a puterii de cumpărare și contestă poziția guvernamentală care face din blocarea salariilor prin cîștigul «cal de bătaie» în acțiunea împotriva inflației. Primul efect al analizei acestui institut a fost scăderea cu 15 puncte a lirei sterline la bursele de schimb. Unii prezi chiar o nouă devalorizare, în caz că strategia guvernului nu se va schimba. Este însă de pe acum evident că în discuții nu este pusă numai valoarea lirei, ci un șir întreg de premise politice și sociale care pînă acum și-au aflat supra-viețuirea în echilibrul precar al tranzacțiilor dintre sindicate și guvern.

telex

- PARIS: ● Se prevede o valoare-record a exporturilor industriei aerospațiale franceze: 5 miliarde franci pînă la sfîrșitul anului.
- LOS ANGELES: ● Date provenite de la Ministerul muncii al S.U.A. relevă că șomajul în rândurile populației de culoare din Watts — ghetoul negru al Los Angelesului — este azi cu 61% mai mare decît cu cinci ani în urmă.
- BONN: ● Specialiștii vest-germani întreprind studii pentru elaborarea unei noi scrieri cu litere latine, adecvate erei electronice. Experții înclină spre o scriere de mină formată din majuscule de tipar.
- MOSCOVA: ● În U.R.S.S. se găsesc peste jumătate din numărul sălilor de cinematografe existente azi în lume — relevă o statistică U.N.E.S.C.O.: 140 000 din totalul de 251 000.
- JOHANNESBURG: ● Asupra sudului Africii s-a abătut una dintre cele mai persistente secete din ultimele patru decenii, 80% din teritoriul R.S.A. a fost oficial declarat zonă calamitată.
- CANBERRA: ● Proiectul noului buget australian prevede în sectorul militar investiții de 1 137 milioane dolari australieni. Pe de altă

LONDRA:

WASHINGTON:

ULAN BATOR:

ROMA:

- parte, s-a anunțat o apropiată creștere a impozitelor indirecte a taxelor poștale, abonamentelor telefonice etc.
- În primul semestru al acestui an producția mondială de petrol a crescut cu 10% (circa 20 milioane tone în emisfera occidentală, 38 milioane tone în Orientul Apropiat, 25 milioane tone în Africa).
- Un raport al Comisiei pentru energia atomică relevă că 65 000 ha au fost contaminate cu plutoniu în statul american Nevada, ca urmare a experiențelor atomice. Efectele contaminării pot persista timp de milenii.
- Mongolia va trece, în anul școlar ce urmează să înceapă, învățămîntul mediu general. Țara numără în prezent peste 500 școli de cultură generală și 227 000 elevi.
- Criza discului a luat, după aprecierile presei italiene, proporții alarmante. Valoarea stocului discurilor nevîndute a atins 1,5 miliarde lire. Sînt incriminate «inflația cantitativă» slabă calitate a imprimărilor.

Venera ANGHEL

PONDEREA UNITĂȚII

Conferința ministerială a O.U.A., desfășurată zilele acestea la Addis Abeba, a beneficiat de o participare record: 40 din cele 41 de țări membre ale organizației — singurul absent fiind statul Mauricius. O asemenea prezență neobișnuită în ultimii ani pare să demonstreze realizarea acestui for african într-un moment caracterizat prin absența unor conflicte majore între statele Africii prin concentrarea preocupărilor generale, după cum dovedește și ordinea de zi a reuniunii, asupra decolonizării, relevându-se din nou, și cu acest prilej, ponderea reală a unității continentului negru.

Africa este alcătuită din țări cu certe deosebiri geografico-politice, cu un grad inegal de dezvoltare economică, cu interese și aspirații specifice, dar esențial este faptul că în afara acestei diversități, ca și a unor contradicții ivite pe parcurs, unitatea africană s-a afirmat în anii din urmă și a continuat să constituie un fenomen real și concret.

În primii ani de existență ca țări libere din punct de vedere politic, tinerele state africane au avut — și mai au încă — de soluționat dificila problemă a extinderii independenței cucerite și asupra economiei. Dominația fostelor metropole sau a unor monopoluri occidentale, lipsa unei industrii și monocultura, îngustimea piețelor interne și foarfece prețurilor (între 1959 și 1969 prețul cafelei, de pildă, a scăzut de la 115 franci cfa la 90 franci cfa, iar prețul cacao de la 90 franci cfa la 75) complică însă la infinit aceste probleme. În aceste condiții, unitatea africană s-a manifestat prin crearea unor organizații locale regionale de pildă O.C.A.M. sau O.E.R.S.), prin promovarea unei cooperări bi sau multilaterale, în avantajul fiecărei țări participante.

Pe alt plan, din punct de vedere politic, sprijinul efectiv acordat mișcărilor de eliberare din zonele aflate încă sub dominația străină (Angola, Mozambic, Insulele Capului Verde, Guineea-Bissau) sau a regimurilor rasiste (Rhodesia și R.S.A.), precum și lupta pentru stabilizare prin conservarea frontierelor actuale ale statelor africane reprezintă alte modalități primordiale de concretizare a unității africane.

Existență, în forme mai mult sau mai puțin conturate, și parcursul întregului deceniu '60, unitatea africană tinde să se manifeste din nou cu acuitate în momentele actuale, fiind problema decolonizării este agravată de apariția unor factori noi: eventualitatea suspendării de către guvernul observator britanic a embargoului asupra vânzării de arme către R.S.A., continuarea aprovizionării cu armament a acestei țări de către state membre ale N.A.T.O., introducerea progresivă a sistemului de apartheid în Rhodesia și, concomitent, tendința companiilor străine de a-și consolida penetrația și dominația în aceste regiuni africane. Or, actuala împletire de interese dintre torțele colonialiste în sudul Africii și monopolurile occidentale care și fixează apitalurile în această regiune ca și eventualitatea consolidării regimurilor rasiste de la Salisbury și Pretoria echivalează cu apariția unui obstacol serios în calea eliberării celor 37 de milioane de africani aflați încă sub dominația străină. Este tocmai reactivul care determină o afirmare mai pregnantă a unității africane (prin intensificarea sprijinului unanim, moral și material, acordat mișcărilor de liberare, prin condamnarea forțelor rasist-colonialiste în cadrul reuniunii O.U.A. sau la tribunele O.N.U.), ca și din constanțele fundamentale ale vieții africane în sensul ireversibil al continentului spre emancipare și progres.

Radu VASILIU

SPRE PROBLEMELE DE FOND

Licărul de speranță — cum numea un comentator acceptarea de către R.A.U., Iordania și Israel a inițiativei Rogers în vederea reglementării conflictului din Orientul Apropiat — a început să pâlăie mai intens, după ce în palatul O.N.U. de la New York au avut loc primele contacte între ambasadorul Gunnar Jarring și reprezentanții celor trei state. Așadar, demarajul în această cursă dificilă a început. Depinde, de acum înainte, de cei direct interesați, de prudența și sagacitatea supervizorului și, neîndoielnic, de ambianța generală din Orientul Apropiat, ca drumul să fie parcurs pînă la capăt.

Dificultăți, în afara celor cunoscute, vor mai apărea, desigur, dar este de nădăduit că hotărîrea părților de a ajunge la o reglementare va ști să le elimine. Printre cele cunoscute, două par, deocamdată, majore observatorilor: refuzul unor state din regiune și al unui număr de organizații ale rezistenței palestinienilor de a accepta o rezoluție pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967; unele nuanțe din răspunsul prin care Israelul acceptă «planul Rogers» și dintr-o serie de declarații oficiale israeliene.

După părerea observatorilor, aceste poziții și nuanțe, dacă nu sînt tactice, ar putea suscita probleme delicate, printre care îndeosebi riscul unei controverse asupra «priorităților» în aplicarea rezoluției.

Primele contacte ale ambasadorului Jarring cu reprezentanții celor trei state au fost comentate pozitiv de diverși observatori. U Thant, secretarul general al O.N.U., a caracterizat aprecierea sa asupra tratatelor drept «optimism prudent». Ritmul rapid în care s-au succedat primele decizii ale guvernelor interesate și începerea convorbirilor sub egida ambasadorului Jarring par să exprime dorința de a se ajunge la fondul chestiunii cît mai curînd cu putință. Poziția Republicii Arabe Unite, care, dacă ținem seama de tendințele diferite din lumea arabă, n-a fost lesne de adoptat, și nici de menținut, denotă din partea unuia dintre cele mai importante state implicate în conflict hotărîrea de a înlesni încercările de reglementare pașnică a situației. Se speră că reacția tuturor celor direct interesați va fi concordantă și că discutarea fondului problemelor va da rezultate. În acest sens trebuie subliniate câteva elemente semnificative: pe de o parte, după cum indică observatorii de la O.N.U., ambasadorul suedez ar fi făcut de la început o serie de sugestii importante. Plecarea grabnică în țara sa, pentru consultări cu guvernul, a reprezentantului israelian denotă însemnătatea primelor contacte. Pe de altă parte, se remarcă întîlnirea dintre președintele Gamal Abdel Nasser și liderul organizației palestinienilor, Yasser Arafat. Dialogul început poate avea urmări pozitive asupra evoluției convorbirilor de la New York, în cadrul cărora un obiectiv principal de care depinde aplicarea rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate este soluționarea problemei populației palestinienilor în conformitate cu interesele și aspirațiile sale legitime.

Încă o dată se dovedește că respectarea principiilor relațiilor dintre state în spiritul și litera lor este singura alternativă în rezolvarea diferendelor ce intervin pe arena mondială. Distanța dintre principii și practică, oricît de mare ar părea scepticilor, dispăre atunci cînd adeziunea la ele este fără rezerve.

Opinia publică de pretutindeni urmărește cu interes noua evoluție din Orientul Apropiat și speră din toată inima că ea va ajunge la țelul final al păcii, respectului principiilor universale, drepturilor la integritate teritorială și existență suverană ale tuturor statelor din regiune.

Addis Abeba. Aspect de la deschiderea de către Împăratul Haile Selassie a Conferinței ministeriale a Organizației Unității Africane.

R. P. D. COREEANĂ

BĂTĂLIA RECOLTELOR DE AUR

Îl aud și acum pe Ion-tomu, președintele cooperativei agricole din Bukcion, evocînd bătălia pentru transformarea apelor Coreei într-un sprijin activ al strădaniilor de a se obține — cum zicea el — «recoltele de aur».

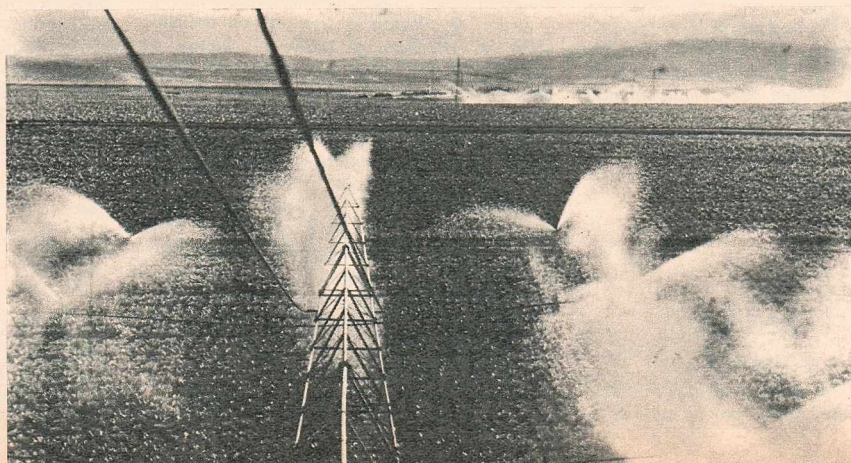
Cîndva, întinsele orezării, însetate la culme, erau năpăstuite în fiecare primăvară de secetă. Iar în miezul verii, tocmai cînd era nevoie mai mare de binefacerile soarelui, ploile torențiale spulberau an de an ultimele speranțe ale țăranilor într-o recoltă cît de cît reușită. Îndată după eliberarea Coreei, în partea de nord a țării, problema apei a fost pusă cu toată acuitatea și — încă de la început — măsurile inițiate de Partidul Muncii din Coreea au dat rezultate concrete. Țara a fost împinșită cu o rețea de irigație și recoltele au început să crească în importanță. Războiul, deși a distrus o mare parte din rețeaua de canale, nu a putut opri totuși procesul vital de cucerire a «cotei apelor». A fost o bătălie de proporții, care, în anii de după semnarea armistițiului de la Panmunjon, s-a soldat cu biruințe remarcabile, plasînd Coreea socialistă printre țările dotate cu cel mai eficient sistem de folosire a apelor pentru obținerea recoltelor-record. Stațiile de pompare de la Kansen, Bukcion sau cele instalate pe cursul Tedonganului preiau în flux apele, care altădată se revărsau pustiind totul în cale și le poartă spre... înălțimi. Apa urcă literalmente munții pînă la altitudinea de 200 de metri, de unde pornește pe canale și turbine spre locurile unde este mai mare nevoie de ea. În unele regiuni, harnicii agricultori coreeni, avînd sprijinul tehnicienilor de la oraș, au reușit să întoarcă pînă și cursul unor riuri, orientîndu-le spre ogoarele însetate. Un imens lac de acumulare (capacitatea: 125 milioane metri cubi), construit la Kiyang, alimentează cu apa necesară nu mai puțin de 100 de localități mari și mici, irigînd aproape 60 000 hectare de pămînt arabil, atît de prețios în Coreea. Nu departe de Phenian (la circa 24 km), o puternică stație de pompare asigură apa pentru zeci de gospodării colective răspîndite în șase raioane. Pentru ca ogoarele să înfrunte cu succes primejdia inundațiilor funcționează un sistem ingenios de drenare a surplusului de apă.

Într-o țară în care fiecărui locuitor îi revin anual 450 kg orez este lesne de înțeles că se acordă atenție primordială ocrotirii orezării care se întind uneori pînă la marginea șoselelor sau coboară pînă aproape de plajele nisipoase ale mării.

Încă în urmă cu cîțiva ani se vorbea de recolte anuale totalizînd 4—5 milioane tone orez. Astăzi, prietenii coreeni înregistrează cifre apropiate de 7 milioane tone, ceea ce reprezintă o adevărată performanță, pe lîngă altele asemănătoare obținute în ultimii ani în această țară prietenă, în care construcția socialistă se află în plin avînt.

Electrificarea satelor, irigarea masivă și sistematică a ogoarelor, dezvoltarea industriei chimice care asigură cantități suficiente de îngrășăminte, folosirea mijloacelor moderne în obținerea recoltelor și în zootehnie, dar, mai presus de orice hărnicia și tenacitatea cunoscute ale țăranilor și muncitorilor coreeni, iată coordonatele dezvoltării ritmice impetuoase a agriculturii socialiste în R.P.D. Coreeană.

D. B.

Apă pentru ogoarele din R.P.D. Coreeană.

La porțile Nesebarului

R. P. BULGARIA

INSULA- MUZEU

Parcursesem în lung și în lat, în acea zi, frumoasa stațiune a litoralului bulgar, Slinceve Breag (Coasta soarelui). Când am ajuns la capătul plajei, la originalul restaurant amenajat pe o «corabie de pirați», eram convinși că văzusem tot. M-am înșelat. Prietenosul, neobositul și, mai ales, atotcunoscătorul Ivan — cel care ne-a purtat cu ajutorul cailor — putere câteva mii de kilometri într-un adevărat «tur al Bulgariei» — mi-a atras atenția asupra unei săgeți indicatoare cu inscripția «Nesebar». Gestul său era, într-un fel, și o invitație, căreia i-am dat curs și n-am regretat, căci mi-a prilejuit o incursiune în aproape trei milenii de istorie, concentrată într-un muzeu sui-generis.

De pe plaja «Coastei soarelui», Nesebarul se profilează în zare ca o insulă. În fapt, însă, pe această bucată de pământ, lungă de nici un kilometru și lată de aproximativ 300 m, implantată în apele mării, se poate ajunge pe o fișie de șosea pe care pot trece cu ușurință simultan două mașini din direcții opuse. Terminând de parcurs acest istm îngust, te trezești față-n față cu istoria — respectiv cu ceea ce a rămas din zidurile cetății ridicată, în urmă cu circa 2.800 de ani, de coloniștii doriene, poposiți aici în căutarea unor pământuri fertile. Aceleași ziduri, consolidate la începutul secolului al VI-lea de către grecii care au dat așezării numele de Mesemvria, au fost martorele tăcute ale peregrinării pe aceste meleaguri și a romanilor, bizantinilor, a îndelungatei dominații otomane. Tot astfel cum, în interiorul insulei, originale «anale de istorie» sînt o serie întreagă de monumente — îndeosebi ceea ce s-a mai păstrat din cele 40 biserici construite între secolele V și XVII, fiecare cu propriile sale forme arhitectonice și cu istoria sa, dar, toate la un loc, o bogăție de culori și linii, alcătuite dintr-o minunată imbinare de cărămidă și piatră. Iar străduțele înguste, cu casele specifice, avînd parterul construit din piatră dură, etajul palherit din scînduri și grinzii de lemn și acoperișul mergînd în întîmpinarea celui din față sa, vin să întregesc această atmosferă romantică, evocatoare a trecutului.

Dar pe fundalul istoriei, simți aici bătînd pulsul vremurilor de azi pe care le trăiesc constructorii bulgari ai socialismului. În toată această «industrie turistică», menită să facă cît mai plăcută șederea vizitatorului străin, în viața nouă a pescarilor pe care, pe înserat, îi vezi venind în port cu bărcile lor încărcate, și chiar și în faptul că populația insulei a scăzut simțitor în ultimii ani datorită ridicării în apropiere a unei alte «cetăți» — cea industrială de la Burgas.

I. CIOARĂ

TURCIA: PRESA ȘI DEVALORIZAREA

Comentînd recenta hotărîre a guvernului turc cu privire la devalorizarea monedei naționale, cotidianul «Adalet» arăta că, de fapt, ea nu constituie o măsură-surpriză.

Una dintre cauzele care au determinat recenta devalorizare a cursului lirei turcești — menționa același ziar — a constituit-o tendința continuă de creștere a prețurilor, care ducea la un decalaj între prețurile de pe piața internă și cea externă. În ultimul timp — remarcă ziarul «Dünya» — am asistat la o creștere extrem de vertiginoasă a prețurilor, fapt ce a avut consecințe directe asupra costului vieții. O altă cauză ce a generat și justificat, în mare măsură, acțiunea guvernului a fost și dezechilibrul existent între importul și exportul țării. În ciuda existenței unor produse care ar fi putut asigura un echilibru al exportului țării — relevă ziarul «Cumhuriyet» — Turcia continuă să fie nevoită să importe mai mult, fapt ce a influențat negativ ansamblul economiei, datorită necesității de a se acoperi finanțarea importului. Dacă adăugăm la aceasta — scrie ziarul — și prezența capitalului străin, «care, în nici un caz, nu a constituit un element de stabilitate, se va vedea că actuala devalorizare pare a fi o încercare de răspuns la situația precară din țară».

În țară însă se fac auzite și voci care condamnă hotărîrea guvernului, calificînd-o «pripită și fără rațiune». Astfel prof. dr. Ahmet Kilicbay, arătînd că «devalorizarea nu era singura modalitate de a impulsiona economia», afirmă că dacă, cumva, în viitorul apropiat, economia noastră va ieși din impasul în care se află, rezultatul să nu fie pus pe seama devalorizării, ci va fi consecința unei conduceri mai chibzuite a economiei.

În ce le privește — după cum subliniază ziarul «Milliyet» — cercurile guvernamentale prezintă actuala devalorizare ca o primă etapă în acțiunea de stimulare a dezvoltării economiei naționale marcată în această perioadă de intensificarea construirii unor obiective economice de primă importanță.

Gendân GEMİŞ

BERNA

...DIN CEL MAI BOGAT CREUZET AL FOLCLORULUI EUROPEAN

Corespondență specială
de la Pierre LACREUSE

După două luni și jumătate, Gheorghe Zamfir și orchestra lui Benone Damian au părăsit Elveția pentru a se reîntoarce în patrie. Bucuroși, căci concertele lor au atras un public numeros și entuziast. «Elvețienii sînt foarte apropiați de muzica noastră — a declarat Benone Damian, dirijorul ansamblului. Ei au participat cu tot sufletul la concertele noastre». Și nici nu e de mirare — am adăuga noi. Se spune că folclorul european e în primejdie, că nu mai exprimă stările sufletești ale omului confruntat cu diversele evenimente care îi marchează viața. După unii, însuși termenul de folclor s-a devalorizat. Entuziasmul cu care au fost primite cîntecele și melodiile românești se datorește faptului că publicul elvețian a știut că ele provin din creuzetul folcloric cel mai bogat al Europei. De aceea, la Saint-Gall, Lausanne, Fribourg, Neuchâtel și Yverdon, era imposibil în seara concertelor să mai găsești un bilet.

Benone Damian vorbește cu plăcere despre această orchestră care n-a împlinit încă un an. Considerînd că un ansamblu mare are mai puține posibilități de a reda toate subtilitățile folclorului, a constituit, împreună cu Gheorghe Zamfir, o formație compusă din șase persoane — cinci instrumentiști și o solistă vocală. Programul prezentat a fost admirabil conceput, cuprinzînd

Fotografie de Jean-Pierre Baillo

atît orientalismul melodiilor dobrogen evocările pastorale ale oboiului și taragotului — tipice pentru Transilvania — cîntece satirice din Banat, cît și sîrbe și brîrii iu doine duoase, ritmurii sincopate, fără uita_m acel foarte vechi dans care nu dansează decît o dată pe an, de Rusal. Și — peste toate acestea — intensa sonoritate și admirabila tehnică a naistului Gheorghe Zamfir.

De fapt, elvețienii cunoșteau muzica populară românească înainte de sosirea lui Benone Damian, datorită unui elvețian: Mauri Cellier, neobosit căutător de comori muzicale. De ani de zile, el realizează emisiuni de folclor românesc pentru posturile de radio elvețiene: Sottens și Beromunster cît și pentru radioteleviziunea franceză. Și trebuie să-l fi cunoscut pe Maurice Cellier să-l auzi evocînd perioadele petrecute în România unde culege melodii prin hanuri și piețele satelor, pentru a înțelege cît de mult îl pasionează această muzică. Toți elvețienii care urmăresc în fiecare sîmbătă emisiunile lui apreciază muzica românească. Ei erau pregătiți să-i întîmpine pe Damian și Zamfir. Așa cum — în și mai mare măsură — așteaptă acum revenirea lor.

cronica de trei secunde

EXCLAMAȚII (1)

Va fi foarte frumos, ura, ura, ura! Vei fi pilot — așa zice prospectul, pilot de război, va fi război, aici prospectul nu dă multe detalii de ce și pentru ce, pen'că atunci n-ai mai avea ce să prospecteze. Se pleacă axiomatic de la ideea că vei avea de bombardat în teritoriu inamic. Foarte frumos te va atinge urît antiaeriana inamică. Vei sări din avion — și atunci va apărea «Balutte». Vei fi dotat cu «Balutte», combinație de parașută cu vechiul balon al fraților Montgolfier. Va fi o parașută în al cărei virf un dispozitiv va trimite aer cald, ceea ce-ți va permite să plutești chiar și jumătate de oră, la 3.000 de metri altitudine. Vei avea timp, vei pluti foarte frumos în pace și onor. Vei aștepta frumos pînă va veni în ajutor un avion de-al tău care te va culege din pom sau te va trage, prin aer, pînă în spațiul tău aerian. Avionul tău va sosi la timp, tu nu te vei enerva, acolo sus va fi plăcut, antiaeriana sau aviația inamică se vor uita bujbe la tine și te vor lăsa în pace, căci antiaerienele inamice se dau în vînt după inovații, cum ne dăm și noi - amicii.

Hai că va fi foarte frumos.

Ura, ura, ura!

Gura!

Muzica!

EXCLAMAȚII (2)

Frumoasele mele amigdale!
Le-am apărât, într-adevăr, cu dinții. Habar n-am de ce le-am apărât, ani și ani. Ani și

ani, de mic copil, doctorii m-au presat să le scot: «focare de infecție», «porcării», «rădăcină a răului», «cuib de microbi», «dușmani ai întregului organism», «elemente dubioase» — dar cite expresii oribile mi-a fost dat să aud pe seama lor! Am rezistat, deși pe cit de urît mi se înfățișa prezentul, pe atît de exaltant se descria viitorul: «operația e un fleac!» «nici nu vei simți»... «e mai simplu decît o apendicită...», «vei pluti după aceea în al șaptelea cer»... etc., etc. Ca de obicei, o execuție sumară părea o minune a științei și logicii. N-am cedat.

Poate pentru că amigdalele erau martorele tuturor strigătelor mele articulate. Poate fiindcă multe gînduri nerostite auzeam cum se duc să moară acolo, în acel țesut limfoid, inflamindu-l. În mintea mea profană, ani și ani, amigdalele s-au umflat din cauza durerilor prea îndușite.

Acum vin doctorii mari, șefii de oreleuri, ștabi în pediatrie, și susțin nu numai că «amigdalele nu trebuie extrase din principiu», din principiul că-s «prea mari», ci că mari sau mici, dacă nu sînt foarte infectate, ele trebuie bine păstrate fiindcă au un rol progresist în corpul nostru. Ele ne protejează, ele produc globule albe, care globule albe devorează microbii. Ele contribuie la formarea anticorpilor care se luptă cu virusul poliomielitei. Și — mergîndu-se pe linia reabilitării amigdalelor — se ajunge la ideea că «nimic nu ne împiedică să credem că ele joacă un rol protector împotriva virușilor cancerigeni!»... Nenorocitele mele amigdale! Ele au ajuns să aibă un destin omenesc...

Radu COSAȘU

arhivă-foto

PRIMA CONCURRENTĂ

Femeile din țara noastră au început practice automobilismul în anul 1904. Statutele Automobil Clubului Român, atunci înființat, pentru încurajarea gustului, mișcă și industriei automobiliste din România, găsim, printre membrii fondatori, și două femei: Marta Bibescu și Yvonne Cămărășescu. Deci acestea au fost cele dintîi de nătoare de brevete pentru conducerea automobilelor. Douăzeci de ani mai tîrziu — 1924 — istoria automobilismului românesc consenmează și numele primei femei care participat, în calitate de concurrentă la rally. Este vorba de Irina Vulturescu (fotografie, la volan), o pasionată automobilistă, cîștigătoare a Cupei doamnelor, oferite acelei concurente... care, conducînd singură trăsura automobilă, va obține media cea mai bună pe întregul parcurs. Rallyul respectat desfășurat în zilele de 29 august — 2 septembrie 1924, măsura 2.400 de km pe rut București - Brașov - Cluj - Arad - Băile Herculane - București.

Ion MUNTEAN

Silviu BRUCAN

Dezvoltare înseamnă pace

Una dintre problemele centrale care urmează a fi dezbătute la apropiata sesiune aniversară a O.N.U. este rămânerea în urmă din punct de vedere economic a țărilor care constituie două treimi din omenire.

Primul așa-numit «Deceniu al dezvoltării», care s-a desfășurat în anii '60, se încheie cu bilanțul devenit subiect de amară ironie: țările avansate au devenit mai bogate, iar țările rămase în urmă — mai sărace. Cu alte cuvinte, uriașul decalaj la care a dus seculara opresiune colonială dintre potențialul economic al lumii a treia și cel al țărilor capitaliste industrializate în loc să se reducă a devenit și mai strigător la cer. Cauza istorică este colonialismul; cauza prezentă este moștenirea istoriei. Statisticile O.N.U. relevă că în timp ce țările privilegiate (America de Nord, Europa occidentală, Japonia) produc aproape 90% din producția industrială capitalistă mondială, țările lumii a treia nu produc decât 10%. Prăpastia în privința standardului de viață este și mai elocventă: majoritatea țărilor în curs de dezvoltare au un venit național pe locuitor între 100-200 de dolari, în timp ce media în țările occidentale se apropie de 3 000 de dolari. Acestei sumbre discrepanțe i s-au adăugat dimensiuni noi: sporul de populație în Asia, Africa și America Latină este mult mai rapid, iar revoluția științifico-tehnică operează în favoarea țărilor cu industria și tehnologia cele mai avansate. Semnalul de alarmă se numește explozia populației.

Perspectiva pe care o prezintă futurologii este rezumată plastic în două seturi de cifre: în vreme ce raportul de populație între cele trei continente subdezvoltate și continentele dezvoltate va fi în anul 2000 de 5 la 1, raportul venitului național pe locuitor între aceleași entități va fi de la 1 la 20. Oricine pune laolaltă aceste două seturi de cifre realizează ușor că explozia nu va fi redusă la populație. Doar este previzibil că lumea anului 2000 va fi ceea ce se numește o «lume mică»

în care continentele vor deveni vecini apropiați, în care va dura probabil o oră pentru a zbura de la New York la Caracas sau de la Londra la Lagos, o lume în care bolivianul, indianul sau etiopianul vor vedea pe micul ecran cum trăiesc oamenii din Occident.

Nici statisticile, mai numeroase și mai elocvente ca oricând, nici studiile consacrate acestei anomalii revoltătoare a sfârșitului de secol XX, nici declarațiile politice care proclamă aceasta drept problema nr. 1 a vieții internaționale și nici lansarea zgomotoasă și promițătoare a Deceniului dezvoltării n-au modificat cursul acestei probleme. Dimpotrivă, cifre recent publicate dezvăluie faptul că ajutorul global acordat țărilor în curs de dezvoltare a reprezentat în 1969 numai 0,73 la sută din produsul național brut al țărilor industrializate față de 0,96 la sută în 1961. Din totalul sumei numai o treime a reprezentat ajutor real, restul având forma împrumuturilor cu procent de dobândă adesea mai ridicat decât cel curent pe piața internațională. Drept urmare, plățile pentru dobânzi au atins cifra de 9 miliarde de dolari pe an. Iar totalul ajutorului acordat țărilor în curs de dezvoltare în 1969 a fost de 13,3 miliarde de dolari. Dacă lucrurile continuă astfel, în cel de-al doilea Deceniu de dezvoltare dobânzile vor fi mai mari decât «ajutorul».

Problema deci se reduce la întrebarea: poate fi schimbat sistemul de relații stabilit între aceste două categorii de țări de-a lungul ultimelor secole? Doar este clar că cucerirea independenței politice, de stat, n-a modificat calitativ caracterul relațiilor economice dintre noile state independente din Africa, Asia și America Latină, pe de o parte, și metropolele occidentale, pe de altă parte.

Pe scurt, al doilea Deceniu al dezvoltării trebuie să atace problema mult mai adânc, la rădăcină, pentru ca să-și merite numele cu adevărat.

TRAGĂ N PAVILIONUL BRUXELLES"

Correspondență specială
de la Milan GLOZAR

Se scrie, de obicei, despre diferite tiruri și expoziții că și-au deschis larg porțile, fiind să între miile de vizitatori nerăbdători. Vom convingea că același lucru va putea scris și despre Intercamping '70, expoziția internațională de turism, camping și ticole de sport, ce va fi deschisă între și 20 septembrie în pavilionul «Bruxelles» în spațiile în aer liber din jurul acestuia n parcul praguez de cultură și odihnă ulius Fucik». Expoziția va prezenta vizitorilor o colecție completă a celor mai ușite produse de proveniență indigenă și răină, destinate odihnei în mijlocul nării și practicării diferitelor sporturi — cepînd cu simple reșouri cu alcool solid nă la rulote confortabile și iahturi, de la ingea de ping-pong la echipamentul special ntru alpinism, de la costumele de baie costumul pentru hipism.

Organizatorii expoziției au pornit, înainde toate, de la o realitate evidentă — înțutul extraordinar al turismului, al industriei și serviciilor legate de acesta, înregistrat în ultimii ani în toate țările lumii. Mai seamă în lunile de vară, în perioada ncediilor și vacanțelor, se deplasează zeci e milioane de oameni. Pe șosele gonesc duri de mașini, turiștii se stabilesc nu mai pe plajele litoralelor sau în stațiunile munte, ci umplu și centrele istorice și lturale ale orașelor. Ei pătrund de aseenea tot mai mult în regiuni mai îndepărte, pînă acum neatînse de turism. Toate estea au dus la creșterea exigențelor de confort în domeniul transporturilor, cazării, nenajării instalațiilor din campinguri, la cesitatea producerii unor articole de rism și sport cu o valoare utilitară cît mai

mare. Au crescut în mod considerabil producția și consumul alimentelor și băuturilor ambalate special pentru turism, producția de suveniruri și vederi. În multe țări, ca urmare a acestui avînt al turismului, s-a dezvoltat o prosperă industrie specializată. Și se apreciază că în următorii ani tendința ascendentă a turismului va continua să se manifeste.

La început, Cehoslovacia, cu toate că dispune de condiții naturale favorabile și are tradiții îndelungate de turism intern, a rămas puțin în urma avîntului general, atît în ce privește turismul propriu-zis, producția articolelor de turism și sport, cît și, în special, în dezvoltarea serviciilor adiacente. Trebuie subliniat că în ultimii ani situația în R.S. Cehoslovacă s-a ameliorat substanțial în toate aceste privințe. Iar articolele cehoslovace pentru turism și sport și-au cîștigat un loc solid pe piața internațională.

Intercamping '70 va stîrni, fără îndoială, un interes deosebit atît în cercurile de specialiști și în cele comerciale, cît mai ales în rîndurile publicului larg. Nouă nu ne rămîne altceva decît să așteptăm cu curiozitate momentul cînd porțile expoziției se vor deschide larg.

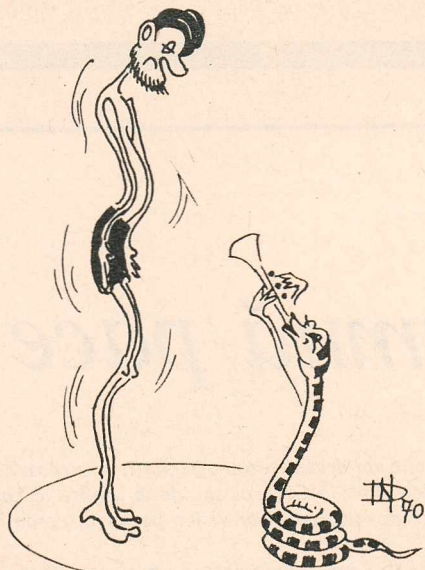
În urma apariției unei epidemii de holeră, în mai multe țări din Orient, au fost luate măsuri de urgență între care, în primul rînd, vaccinarea populației. Fotografia înfățișează un aspect din timpul vaccinării copiilor la Beirut — capitala Libanului.

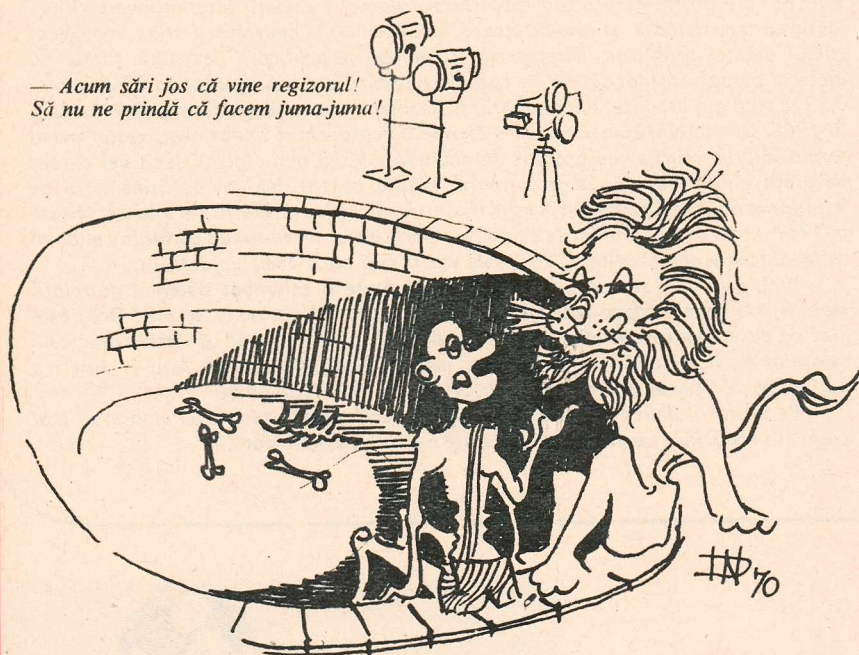
Împlinirea unei jumătăți de veac de la ratificarea «amendamentului 19» la Constituția S.U.A., prin care femeilor li s-a acordat dreptul de vot, a fost marcată de organizarea unor demonstrații, mitinguri, marșuri și greve în peste 30 orașe americane, la care au luat parte sute de mii de femei cerînd «egalitate deplină cu bărbații». În fotografie: demonstranți pe străzile capitalei americane.

UMOR

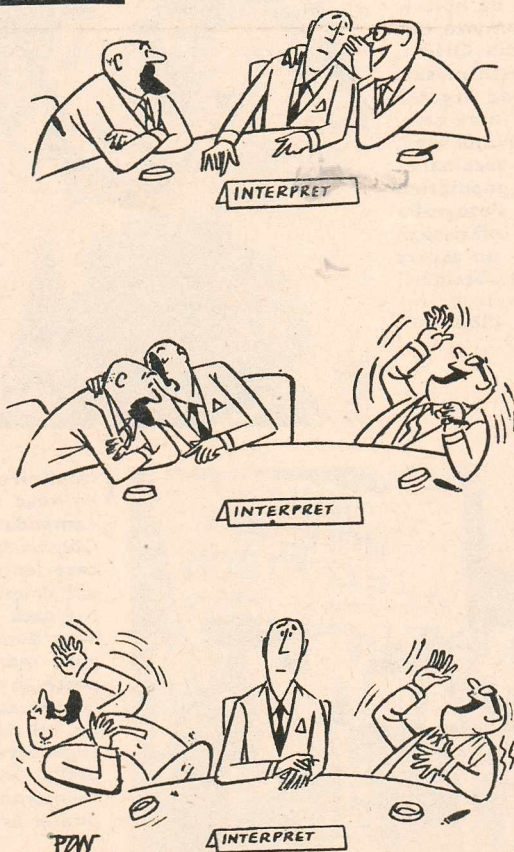
de Ionel DINU

— Acum sări jos că vine regizorul!
Să nu ne prindă că facem juma-juma!

DE PESTE HOTARE

IZVOARE DE SĂNĂTATE

1	B	2	O	3	R	4	S	5	E	6	C	7	8	9	10	11	12
2				L		A	S										H
3				A		I	Z	A						A	C	I	
4	A			N	I	S							N	A	M	O	L
5	N			C	I	N											
6	A			C													R
7														S		M	E
8														C	U	R	A
9				O	N	I									L	U	M
10															B	C	A
11															C	O	S
12																	

ORIZONTAL: 1) Stațiune cu ape carbogazoase — Localitate balneară în Bărăgan. 2) Stațiune în județul Harghita pe malul Oltului — Stațiune de odihnă și tabără străjuite de un vechi castel medieval. 3) Stație de cale ferată între Ploiești și Cimpina — Afluent al Tisei care-și are obârșia în Munții Rodnei — Aici (pop.). 4) Unul dintre cele cinci lacuri helioterme puternic concentrate ale stațiunii Sovata — Factor de cură foarte variat de turbă sapropelic sau mineral aplicat în împachetări sau după metode egiptene. 5) Luntre mică — Pădure tină. 6) Specie de grâu — Denumirea comercială a unui praf de curățat. 7) La Costinești! — Stațiune între Predeal și Brașov — La tratament! 8) Piriiaș care străbate stațiunea «1 Mai» ieșit din lacul cu apă în permanență caldă — Ca aerul munților. 9) Atomi încărcăți cu electricitate — În stațiune! — Dă animație plajei. 10) A o lua înainte — «Riul luminii», renumit și prin pitoreștiile sale chei și prin Lacul Roșu — lac de baraj natural din bazinul său superior. 11) Zonă joasă între două culmi — La intrarea în Covasna! — Cunoscută stațiune de odihnă pe Valea Prahovei. 12) Localitate climaterică lângă Brăila cu nămol sapropelic și apă sărată concentrată (2 cuv.).

VERTICAL: 1) În sudul acestei provincii

se află Băile Herculane — Mare oraș al Moldovei care posedă și ape minerale sulfatate și sulfuroase sărate. 2) Însemnat obiectiv turistic (2 507 m) în Munții Bucegi — Stațiune în județul Arad cu ape carbogazoase, alcaline și feruginoase. 3) Localitate climaterică în județul Iași indicată în boli digestive și renale. 4) Cea mai renumită stațiune de cură hidrominerală pentru afecțiuni digestive din țara noastră — Stațiune balneoclimaterică în județul Bihor cu ape bicarbonatate și carbogazoase. 5) Pene! — Firicel de floare albastră — La Teșirghiol! — Ustensilă de scris. 6) Pom fructifer — Depinde de sănătate. 7) Sandu Zima — Diminutiv (abr.) — La intrarea în Slănic! 8) Pacienții care frecventează stațiuni de altitudine, ca Predeal, Sinaia ș.a. (sing.) — Încă o dată. 9) În mijlocul hambarului! — Primul mereu — Oraș la vărsarea Dunării în Marea Neagră, cu o plajă cu nisip fin. 10) A stat pe litoral — Localitate de munte, în județul Argeș. 11) Stațiune de interes local în județul Brașov cu apă carbogazoasă, feruginoasă și bicarbonată — «Perla litoralului românesc». 12) S-a întors Lina! — Munți în care se află cea mai întinsă rezervație naturală din țară.

Dumitru IACOBESCU

Dezlegarea jocului «GRÎU ȘI NEGHINĂ», apărut în numărul trecut:

ORIZONTAL: 1) IANUS — POSACI. 2) ERUDITI — UMAN. 3) PACALA — APOLO. 4) UC — TIPICAR — P. 5) RIS — TINAR — CO. 6) E — ECO — ORATOR. 7) EMERIT — TACT. 8) AGER — NATIV — U. 9) MAT — VITA — ARN. 10) ULII — MOTANI. 11) RI — ADORAT — CA. 12) G — GRASI — UMAR.

Prezentat de:

carte

● Îngrijind și prezentînd grafic o nouă ediție de Poezii de Ion Barbu, Romulus Vulpescu se dovedește încă o dată un excelent și seducător editor. Scrierea, care vede lumina tiparului în concepția editorială a acestui devot și lucid îndrăgostit de carte, e nu o tipărire pur și simplu, oricît de științific ar fi fost întocmită, ci înseamnă, în esență, o interpretare originală a creației editate. Drept care și recenta ediție a liricii barbieni în viziunea și tehnica virtuosului editor ne prilejuiește noi lumini proiectate asupra poeziei («Jocului Secund» (Editura Albatros).

● În peisajul liricii noastre actuale, Ion Brad e dintre acei poeți care nu se sfîșec a cultiva claritatea și a-și exprima direct mesajul. Aceasta nu în dauna prezenței unor subtile mijloace de expresie. Ultima sa carte de versuri, *Orga de mesteceni*, ne soliciită interesul pentru autenticul trăirilor unor majore sentimente și încintarea pentru modul cum ne sînt comunicate gândurile și simțămîntele poetului (Editura Dacia — Cluj).

● La Editura științifică a apărut cartea C.A. Rosetti de Vasile Netea, substanțială prezentare monografică a însuflețitului om de cultură și conducător al revoluției de la 1848 din Țara Românească, partizan neabătut al unirii principalelor.

● În cîrțișica de buzunar *Arta de a face daruri*, autoarea ei, Sanda Faur, ne prezintă un ghid alert și spiritual într-un compartiment de loc neglijabil al relațiilor noastre sociale de fiecare zi (Editura Ceres).

● La Editura Minerva au apărut *Ispăvile lui Păcală* de P. Dulfu. Ediție îngrijită de Viorica Florea și Victor Crăciun.

● În colecția «Meridiane» a Editurii Univers a apărut *Farmecul Parisului* de Francis Carco. În românește de Lazăr Iliescu. Prefață de Adriana Iliescu.

● Tot la aceeași editură a apărut *Mama de Pearl S. Buck*. În românește de Ileana Cazan.

● A încetat din viață François Mauriac, unul dintre cei mai reprezentativi scriitori ai literaturii franceze. Născut în anul 1885, este ales membru al Academiei Franceze în anul 1933, iar în 1952 primește Premiul Nobel pentru literatură. François Mauriac lasă în urmă o substanțială moștenire spirituală, concretizată într-o impresionantă pluralitate de genuri: poezie, epică, teatru, eseu, biografie, memorialistică...

cinema

● *Așa am venit*. Printr-un capriciu al soartei noastre de cinefilii — care se știe în mîinile cui se află — ne întorcem acum înapoi, pe firul creației marelui cineast maghiar Miklos Jancso, către unul din filmele de început, acolo unde prindeau să se cristalizeze cîteva dintre motivele obsedantelor sale meditații pe marginea istoriei. În rolurile principale — Andrei Kozak, Serghei Nikonenko.

● *Întîlnirea*. O cronică a «naltei societăți», văzută de ochii unui cineast care a încercat adeseori să pună de acord observațiile de ordin etic cu intrigile poliștice: Jean Delannoy. Interpreți — Annie Girardot, Jean-Claude Pascal, Andréa Parisy, Odile Versois, Philippe Noiret, Michel Piccoli.

● *Degetul de fier*. Moda jacobinismului transplantată în studiourile japoneze. Regia — Jun Fukuda. Interpreți — Akira Takakora, Mie Hama, Ichiro Arishima, Jun Tataru.

● Mari cinești pe ecranele noastre: Miłos Forman («Asul de pică») Howard Hawks («Hatari»), Ro-

Annie Girardot

bert Wise («Sunetul muzicii»).

● Popularul actor italian Nino Manfredi, urmînd exemplul altor colegi de ai săi, își pregătește debutul ca regizor. Distribuția filmului va cuprinde în afară de numele său pe cele ale lui Michel Simon și Delia Boccardo.

muzică

● Festivalul internațional «George Enescu» ne oferă în săptămîna 6—12 septembrie nu mai puțin de 14 manifestări, toate remarcabile: concerte simfonice, recitaluri instrumentale, formații de muzică de cameră, spectacole de operă și balet. În ciuda dificultăților selecției, vom încerca totuși să vi le semnalăm, sumar, pe cele mai recomandabile.

● Reîntîlnire cu distinsul violonist Henryk Szeryng într-un recital (Beethoven, Brahms, Debussy, Julian Carillo, Stan Golestan) și un concert cu Orchestra simfonică a RTV, dirijor Emanoil Elenescu: Concertul nr. 7 (Re major) de W.A. Mozart și Concertul (Re major) de Beethoven¹.

● Pe Ion Voicu îl ascultăm, acompaniat de aceeași orchestră, dirijor Paul Kletzki, interpretînd Concertul (Re major) de Brahms. Cu același prilej, «Eroica», cea de-a treia simfonie beethoveniană².

● Oratoriul «Miorița», lucrare originală vocal-sinfonică de proporții, de Sigismund Toduță îl putem asculta în interpretarea Filarmonicii clujene, dirijată de Emil Simon. Violonistul Wolfgang Schneiderhan interpretează, în continuare, Concertul (Mi minor) de Felix Mendelssohn-Bartholdy².

● Cel de-al doilea concert din cadrul Festivalului, al Filarmonicii bucureștene, este dirijat de Mircea Basarab și are ca solist pe pianistul György Cziffra, care va interpreta splendidul Concert (La minor) de Edvard Grieg¹.

● Un concert simfonic cu lucrări de J.S. Bach ne oferă Bach-Orchestra des Gewandhaus din Leipzig. Programul cuprinde și două din vesitele «brandenburgice» ale marelui clasic german¹.

● «Soliștii Filarmonicii din Varșovia» (Beethoven, Brahms, Enescu, Maksimiuc)², faimosul cvartet praguez «Smetana» (F.X. Richter, Leos Janacek, Beethoven)¹ și corul de cameră «Madrigal»². ● Pe scena Operei române: «Fidelio» de Beethoven cu Helge Bömches, Cornel Stavră, Elena Dima, Viorel Ban; «Decebal» de Gheorghe Dumitrescu, cu Nicolae Florei, Iulia Bucuiceanu, Dionisie Konya și alții; un spectacol de balet cu lucrări, îndeobște cunoscute, de Ion Dumitrescu, Mihail Jora, Zeno Vancea.

- 1) Sala mare a Palatului.
- 2) Studioul de concerte al RTV.
- 3) Ateneul român.
- 4) Sala mică a Palatului.

plastică

● Imaginile din litografiile americanului Jaspers Johns (n. 1930) repetă pe cele din pictura sa, adică reprezentarea bi și tridimensională a unor obiecte comune. Începînd din 1954 el folosește imagini ale drapelului american, apoi din 1955 utilizează numerele (inspirîndu-se după un tabel alfabetic), în sfîrșit țintele de tir, cutiile de bere etc. realizînd astfel selecții vizuale care au adus în cîmpul atenției privitorului — în plină modă a abstracționismului — imaginea figurativă obiectuală. Litografiile de la Ateneu sînt o selecție din lucrările prezentate la Dokumenta IV de la Kassel (1968).

● Ștefan Știrbu (n. 1939) narează despre evenimentele, oamenii și peisajul deltei într-o manieră pe care o numim îndeobște naivă. Un ciclu ambiționează o monografie a anotimpurilor, unde imaginile dispuse în registre, ca la icoane, istorisesc despre frumusețea și puritatea vieții rustice. Evocarea e aproape magică, adeseori baladescă și de multe ori plină de umor (prin detalii), — iar cromatică vie, raporturile locale, subliniază această iluzie magică (Sala Kalinderu, Str. Dr. Sion nr. 2).

● Cele aproape 20 de lucrări ale Elisabetei Ursu descriu peisaje calme, sau flori în glastre clasice, sau se avîntă în personificări («Ochiul nopții» etc.). Formele sînt esențializate, cromatică adesea sonoră, dar artista trăiește încă echi-vocul unor opțiuni (ecourile țuculesciene resimțîndu-se citeodată în involburările pastei) în drumul pe care-l parcurge în căutarea unei personalități proprii (Sala Kannederu).

● Trei ceramiste: Rodica Anca Gloată, Cristina Drinceanu, Rodica Mazilescu, de curînd absolvente ale Institutului, expun la Kalinderu piese decorative și diverse servicii. Destinate ambianțelor, obiectele se remarcă prin modernitatea lor și prin căutarea acelor forme care să spargă monotonia comunului, prin potențarea sculpturalului și decorativului.

● Viața lui Renoir de H. Perruchot face parte din populara serie de biografii scrise de autorul francez, în care documentarul și elementul biografic creează premisele unei lecturi instructive dar în același timp și plăcute (Editura Meridiane).

● Dürer: «Hrana ucenicului pictor» este o culegere antologică a scrierilor pictorului german care, în afară de un jurnal de călătorie în Țările de Jos și cîteva scrisori, cuprinde fragmente din cîteva lucrări celebre în epocă: «Îndrumarul pentru măsurători» (1525) și «Tratatul despre proporții» (1528) precum și «Marea incursiune estetică», breviar al gândirii estetice a lui Dürer (Editura Meridiane).

disc

● Suitsa *În lunca Siretului*, lucrare datînd din 1946, a lui Ion Hartularu-Darclée — încredințîndu-ne pe deplin de nețămurita dragoste a muzicianului pentru folclorul moldovenesc — cuprinde trei mișcări intitolate: «Apus de soare pe Ceahlău», «Sub poale de codru verde», «Hora de la Cotnari» (ECE-0455/1).

● Rapsodia nr. 1 op. 14 aparținînd lui Marțian Negrea a fost distinsă în 1938 cu premiul I («George Enescu». Abundența temelor folclorice, optimismul acestora, conferă o vigoare aparte lucrării, care și astăzi, după atîtea decenii, sună la fel de tineresc și încîntător (ECE-0455/11).

● Rapsodia română pentru vioară și orchestră ne înfățișează o nouă latură, poate mai puțin cunoscută (din păcate), a reputatului dirijor Emanoil Elenescu: aceea de compozitor. Prospețimea și nouitatea mijloacelor, bogăția orchestrală, mesajul rapsodiei au fost incununate de la bun început cu premiul al III-lea «George Enescu». Lucrarea lui Elenescu îi prilejuiește violonistului Ion Voicu un autentic recital de virtuozitate (ECE-0455/11/2).

teatru

Ștefan Ciubotărașu

„Și cînd te gîndești că sînt încă vîinos și în putere, că spun «60» și nu cred, nu-mi dau seama cînd au trecut anii. Să nu vă mire dacă mă veți vedea în vreo formație de muzică ușoară, urlînd ca să-mi consum demonii interiori. Noi, cei de vîrsta mea, căutăm pămîntul ca să ne înfigem solid în el, precum Anteu, nu ca să intrăm sub el...” Rîndurile acestea apăreau într-un interviu al maestrului Ștefan Ciubotărașu, publicat în «Flacăra» din 28 martie 1970. La 27 august, maestrul Ștefan Ciubotărașu ne părăsea fulgerător, pe cînd filma la Rîmnicul Vilcea în filmul «Așteptarea». În 29 august intra sub pămîntul în care-și intîpese cu atîta putere rădăcinile.

Scriem cuvintele acestea și nu le putem da crezare. Pentru noi, în amintirea noastră, marele Ștefan Ciubotărașu va rămîne mereu vîinos și în nemuritoare putere artistică.

● În curînd, primul gong al noii stagiuni, Teatrul de Comedie anunță — pentru prima parte a stagiunii, — două premiere românești: *Arca bunei speranțe* de I.D. Sirbu, în regia lui Geo Berechet, și musical-ul *Alcor și Mona* (după «Steaua fără nume» de Mihail Sebastian) în regia Sandei Manu.

● *Divertisment '70* și un Spectacol-coupé *Caragiale* — iată primele două spectacole ce apar pe afișul noii stagiuni a Studioului de teatru al I.A.T.C. «Cassandra».

● Săptămîna patimilor de Paul Anghel — spectacolul a cărui montare o începupe în stagiunea trecută rețențatul regizor Crin Teodorescu — va fi pus în scena la Teatrul Național bucureștean de către regizorul George Teodorescu.

● Liviu Ciulei s-a întors, recent, din Berlinul occidental unde a semnat, ca regizor și scenograf, *Volpone* la «Freie Volksbühne» (premieră: 12 august).

● Lăsați-mă să cînt și Contesa *Maritza* — spectacole ale Opereii bucureștene — pleacă, pentru două luni și jumătate, într-un tur-nu în Austria, Olanda și R.F. a Germaniei. Spectacolele vor fi interpretate în limba germană.

televiziune

● FESTIVAL «ENESCU». Cu totul onorabil și lăudabil efortul TV de a mijloci telespectatorilor audiovizionarea «în direct» a celor mai importante manifestări de la această mare sărbătoare a muzicii: recitalul și concertele violoniștilor Henryk Szeryng, Ion Voicu și Wolfgang Schneiderhan, concertul pianistului György Cziffra, spectacol de balet românesc, concerte de cameră ale soliștilor Filarmonicii din Varșovia și ale formației Bach-Orchester des Gewandhauses-Leipzig, concertul harpistului Nicanor Zabaleta. În total 9 emisiuni «în direct».

● CINEMA. Prioritatea acordată muzicii nu influențează negativ alte emisiuni, de pildă pe cea de Cinema care afișează cîteva titluri remarcabile: «Arsenic și danțelă veche» al regizorului Frank Capra cu Cary Grant, Priscilla Lane, Peter Lorre și Josephine Hull; «Alibi» (la Telecinematecă) cu Louis Jouvet, Albert Préjean, Erich von Stroheim; la cererea multor telespectatori de toate vîrștele se reprogramează în ore de după-amiază fermecătorul serial «Noile aventuri ale lui Huckleberry Finn»; în sfîrșit, filmul polonez «Un oaspete străin».

● TEATRU reia comedia lui Leonid Andreev «Răpirea prea frumoaselor sabine» (remarcabilă, ca de obicei, apariția actriței Gina Patrichi); emisiunea Clasicii ai dramaturgiei universale ne propune filmul-spectacol «Tartuffe» de Molière.

● SPORT. Dorințele telespectatorilor în legătură cu transmisiunile de fotbal rămîn, în continuare, vox clamantis în deserto: din nou ni se servește doar o «înregistrare» și aceea a unei jumătăți de meci. În compensație (și pentru asta, bravo!), se transmite «în direct» de la Rotterdam finala «Cupei intercontinentale» la fotbal — meciul Feyenoord Rotterdam — Estudiantes La Plata.

● ALTE EMISIUNI. Ne plac din ce în ce mai mult, pentru ținuta lor elevată, emisiunile din Studioul N. Din sumarul acestei săptămîni reținem numele: Peter Brook, Gilbert Bécaud, Gheorghe Căciuleanu, Louis Malle... Teleglob ne aduce imagini din frumoasa Brazilie, a doua capitală a Braziliei, și o altă emisiune de note de drum — Itinerar bulgar. *Viața literară* conține în sumar un titlu ce nu poate să nu atragă atenția: *Marin Preda în mijlocul «Moromeților»*. La Mult e dulce și frumoasă vorbește Vladimir Streinu despre «Limbajul liric contemporan». O veche prietenă a TV, Cleo Stiber, apare în calitate de medic pediatru la emisiunea *Căminul*. Aproape uitată, *Steaua fără nume* este reanimată și mutată de luni pe simbătă cu tot bagajul, prezentator, redactori și chiar două creații ale ei: Doina Spătaru și Marcel Rosca.

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 36 din 6 septembrie 1970.

I. Dinamo Bacău-Petrotul	x
II. U.T.A.-Progressul	1
III. «U» Craiova-F.C. Arges	1
IV. C.F.R. Cluj-Dinamo Buc.	x
V. Steagul roșu-Farul	1
VI. Rapid-Juil	1
VII. Steaua-«U» Cluj	1
VIII. Polit.-C.F.R. Tim.	2
IX. Poiana-Sportul std.	1
X. C.F.R. Pașcani-A.S.A.	x
XI. U.M. Tim.-Polit. Tim.	2
XII. Olimpia Ord.-Crișul	2
XIII. Metalurgistul-C.S.M. Sibiu	x

FLACĂRA-ALBUM

MARY HOPKIN, al cărei glas învălător ne susură obsedant în ureche celebra melodie «Timpul florilor».

